

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 10. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: fredag den 1. december 2017
Tidspunkt: kl. 10.00
Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Jan E. Jørgensen (V), Claus Larsen-Jensen (S), Søren Egge Rasmussen (EL), Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Christian Poll (ALT) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: justitsminister Søren Pape Poulsen, finansminister Kristian Jensen, beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen, udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg, energi,- forsynings- og klimaminister Lars Christian Lilleholt, sundhedsminister Ellen Trane Nørby, børne- og socialminister Mai Mercado, minister for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde Karen Ellemann og transport,- bygnings- og boligminister Ole Birk Olesen.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3584 (retlige og indre anliggender) den 7.-8. december 2017 EUU alm. del (17) – bilag 180 (kommenteret dagsorden)

Justitsministeren forelagde punkt 1-8 og 12-13, børne- og socialministeren punkt 9 (se punkt 8 på udvalgsdagsordenen), mens udlændinge- og integrationsministeren forelagde punkt 10-11 (se punkt 4 på udvalgsdagsordenen).

Justitsministeren informerede udvalget om, at der den 7.-8. december 2017 skulle afholdes rådsmøde om retlige og indre anliggender i Bruxelles. Udvalget havde fået tilsendt et samlenotat og et supplerende samlenotat om sagerne på rådsmødet. Ministeren ville koncentrere sig om de sager, som han vurderede navnlig var i udvalgets interesse.

1. Interoperabilitet

– *Fremskridtsrapport*

Rådsmøde 3584 – bilag 1 (samlenotat side 3)
EUU alm. del (16) – bilag 254 (udvalgsmødereferat side 252,
senest omtalt på EUU-møde 16/11-16)

Justitsministeren: Jeg nævner sagen til orientering, idet den er sat på dagsordenen for rådsmødet med henblik på en statusredegørelse. Det forventes, at formandskabet vil redegøre for fremdriften i Kommissionens arbejde med at udarbejde sit forslag til en lovgivningspakke om interoperabilitet.

Det er Justitsministeriets umiddelbare forventning, at den kommende lovgivningspakke i hvert fald delvis vil være omfattet af retsforbeholdet. Det er dog samtidig forventningen, at dele af pakken vil udgøre en udbygning af Schengenreglerne, som vi på grund af Schengenteknikaliteten inden 6 måneder efter vedtagelsen vil kunne tilslutte os på mellemstatsligt grundlag.

Kommissionen besluttede i maj 2016 at etablere en højniveauexpertsgruppe, som overordnet bl.a. skulle undersøge mulighederne for at øge informationsudvekslingen og interoperabiliteten mellem EU og EU's medlemsstater.

Højniveaugruppen afsluttede i maj 2017 sit arbejde og anbefalede bl.a., at der arbejdes frem mod tre instrumenter til at øge interoperabiliteten: 1) en europæisk søgeportal, så man kan søge i flere databaser ved én søgning, 2) en delt biometrisk sammenligningsmekanisme, så man med ét værktøj kan matche biometriske data på tværs af databaserne, og 3) et fælles identitetsregister, så samme identitetsdata ikke skal gemmes i hvert enkelt system.

Kommissionen har siden arbejdet på at følge op på anbefalingerne. Lovgivningspakken fra Kommissionen forventes at indeholde de tre netop nævnte instrumenter. Desuden lægges der op til at samordne de forskellige retsgrundlag for databeskyttelse på tværs af retsakterne.

Regeringen kan generelt tilslutte sig behovet for øget interoperabilitet. Regeringen lægger vægt på, at det kommende forslag til en lovgivningspakke om interoperabilitet afspejler EU-medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders behov for nødvendig og hensigtsmæssig adgang til de pågældende EU-systemer.

Regeringen forventer at kunne tage statusredegørelsen om fremdriften i Kommissionens arbejde med at udarbejde et forslag til en lovgivningspakke om interoperabilitet til efterretning.

Det er fra Kommissionens side ambitionen at fremsætte forslaget medio december 2017, men det kan ikke udelukkes, at lovgivningspakken først fremsættes primo 2018.

Rasmus Nordqvist ville gerne vide, om dataudvekslinger gælder alle data i de forskellige databaser. Eller handlede det om særlige data? Og hvad var sikkerheden for det enkelte individ i udvekslingen af data? Han mente, at den måde, man ville prøve at sammenkøre de forskellige dele på, var vidtgående. Var der tale om en total sammenkøring?

Justitsministeren kunne endnu ikke besvare spørgsmålet, idet forslaget endnu ikke var fremsat. Han ville vende tilbage til det på et senere tidspunkt.

Rasmus Nordqvist ville gerne vide, om regeringen havde overvejet, hvilke oplysninger der er nødvendige at udveksle. Bød man ind med de overvejelser, før forslaget blev endeligt fremsat af Kommissionen?

Justitsministeren mente, at den foreløbige linje var fornuftig, men at man ville se på forslaget, når det kom.

Rasmus Nordqvist bad ministeren være opmærksom på snitfladen mellem en totaludveksling af al data og kun specifikke data.

2. Samarbejde mellem EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitiske missioner/operationer og RIA-agenturer

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3584 – bilag 1 (samlenotat side 7)

EUU alm. del (17) – bilag 166 (udvalgsmødereferat side 192, senest behandlet i EUU 10/11-17 ved forsvarsministeren)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Terrorbekæmpelse

– Udveksling af synspunkter

Rådsmøde 3584 – bilag 1 (samlenotat side 10)

EUU alm. del (17) – bilag 70 (udvalgsmødereferat side 48, senest behandlet i EUU 6/10-17)

a) Højniveauexpertgruppe om radikaliserings

b) Styrket samarbejde mellem myndigheder

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men besvarede spørgsmål fra udvalgets medlemmer.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvad et EU-center for forebyggelse af radikaliserings skulle lave. Var der tale om forebyggelse af islamisering/jihadisme? Eller var der en bredere dagsorden om, at det skulle beskæftige sig med den identitære bevægelse i Europa? Et center mod jihadisme var en god idé, mens et center, der politisk kan gå ind og retfærdiggøre, at nogle standpunkter er bedre end andre, var problematisk.

Justitsministeren vidste endnu ikke noget konkret om, hvad centeret skulle beskæftige sig med. Han kunne vende tilbage med en redegørelse.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvad regeringens overvejelse gik på i forhold til et radikaliseringscenter.

Justitsministeren sagde, at regeringen gerne først ville høre, hvad Kommissionen ville med centeret. Han ville vende tilbage med en klar holdning, når man kendte mere til sagen.

4. Logning

– *Status/Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3584 – bilag 1 (samlenotat side 14)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1204, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Justitsministeren: Jeg vil også nævne dagsordenens punkt 4 om logning, som er en vigtig sag set med danske øjne.

Formandskabet vil under dette punkt orientere om det foreløbige arbejde i arbejdsgruppen om opfølgning på EU-Domstolens dom i den såkaldte Tele2-sag, som blev nedsat på rådsmødet for retlige og indre anliggender i marts i år.

Det forventes, at formandskabet i den forbindelse vil lægge op til at drøfte den overordnede retning for det videre arbejde i arbejdsgruppen. Formandskabet har således foreslået, at arbejdsgruppen nu udarbejder konkrete modeller for, hvordan nationale logningsregler fremadrettet kan indrettes i lyset af Tele2-dommen.

Formandskabet foreslår, at arbejdet tager udgangspunkt i at begrænse logningen på en række parametre. Det drejer sig navnlig om at begrænse mængden af oplysninger, der logges, til det strengt nødvendige, at fastsætte strenge regler om myndighedernes adgang til loggede oplysninger, at begrænse opbevaringsperioderne for loggede oplysninger og at fastsætte stærke sikkerhedsforanstaltninger ved opbevaring af loggede oplysninger.

Det er også muligt, at der vil være en foreløbig drøftelse af, om arbejdsgruppens arbejde skal munde ud i et egentligt fælles produkt. Det kunne f.eks. være et fælles sæt retningslinjer for, hvordan nationale logningsregler kan udarbejdes eller måske et egentligt EU-instrument vedrørende logning.

Jeg har to gange tidligere i år redegjort nærmere for sagen, herunder regeringens foreløbige position til spørgsmålet om logning i lyset af dommen i Tele2-sagen.

Jeg kan oplyse, at vores position grundlæggende ikke har ændret sig. Vi støtter således op om det fælles udredningsarbejde i arbejdsgruppen ud fra en erkendelse af logningsreglers centrale betydning for politimyndighederne og efterretningstjenesterne på tværs af EU.

Logning har i et årti været et centralt efterforskningsredskab for det danske politi i kampen mod alvorlig kriminalitet og terror. Og vi hører fra de andre EU-lande og Europol, at de har tilsvarende erfaringer.

Det er derfor afgørende for regeringen at finde løsninger i fællesskab med de andre EU-lande og Kommissionen, der sikrer, at politiet og PET – inden for EU-rettens rammer – fortsat har adgang til loggede oplysninger i videst muligt omfang. Regeringen støtter derfor også op om, at arbejdsgruppen hurtigst muligt udarbejder forslag til, hvordan nationale logningsregler kan indrettes i lyset af Tele2-dommen.

Vi synes i den forbindelse, at det vil have væsentlig værdi, at arbejdsgruppens arbejde munder ud i et fælles produkt – som f.eks. et sæt fælles retningslinjer. I regeringen vil vi også forholde os positivt i forhold til – på sigt – at arbejde hen imod et egentligt EU-retligt instrument om logning, hvis dette bliver bragt på bane.

Endelig lægger regeringen betydelig vægt på at sikre fortsat fremdrift i arbejdsgruppen, således at vi og de andre medlemsstater hurtigst muligt kan indrette vores logningsregler i overensstemmelse med dommen i Tele2-sagen.

Der er blevet arbejdet intensivt med logning i arbejdsgruppen under det estiske formandskab, men det er og bliver et særdeles kompliceret og omfangsrigt emne. Det er derfor afgørende, at der er et vedvarende fokus på fremdrift i sagen – også under det kommende formandskab.

Jeg kan i den forbindelse også oplyse, at Kommissionen – der hidtil har tilkendegivet at ville komme med retningslinjer om, hvordan logning kan indrettes i lyset af Tele2-dommen i dette efterår – nu har besluttet at afvente arbejdet i arbejdsgruppen, før sådanne retningslinjer udstedes. Det understreger efter min opfattelse også vigtigheden af, at vi fortsat søger løsninger i fællesskab med de andre medlemslande og Kommissionen på de udfordringer, som Tele2-sagen har skabt for logningsreglerne på tværs af EU.

Kenneth Kristensen Berth ville gerne vide mere om rækkevidden af reglerne. Gjaldt de logningsregler, man skulle diskutere, også EIS-søgesystemet? Og bliver det registeret i EIS, når man foretager en søgning på en person, og denne person ikke optræder i registeret?

Rasmus Nordqvist var nysgerrig efter at vide, hvornår man havde tænkt sig at efterleve Tele2-dommen. Den var faldet et år tidligere, og en arbejdsgruppe var nu i gang med at se på sagen. Så længe den ikke blev efterlevet, var bl.a. den danske lovgivning i strid med dommen.

Justitsministeren ville sende et skriftligt svar til Kenneth Kristensen Berth. Ministeren svarede Rasmus Nordqvist, at man fra dansk side ikke ville gøre noget, før man vidste, hvad Kommissionen kan. Det ville være voldsomt at stille et dansk forslag og så ikke vide, om det holder i EU-retten. Der var masser af skub i arbejdet, men det tog tid. Det ville

være vanvittigt at suspendere reglerne, indtil man har et nyt regelsæt, idet logning er et meget vigtigt redskab i politiets efterretningsarbejde. Så med mindre et flertal i Folketinget tvang ham, ville han ikke fremsætte et forslag, før der var en klar retning fra Kommissionen. Ministeren var dybt bekymret over Tele2-dommen. Nu skulle man finde ud af, hvad man ville gøre.

Kenneth Kristensen Berth var glad for, at ministeren var utilfreds med Tele2-dommen. Det var mange ting i EU at være utilfreds med: Dansk Politi var blevet tvunget til at slette fingeraftryk på grund af EU, og man kunne formentlig ikke få lov til at oprette et landsdækkende dna-register. Det var grotesk, at EU skulle blande sig i alt, der havde med kriminalitetsopklaring og borgernes sikkerhed at gøre. Det var der åbenbart ingen kampvilje til at ændre på.

Rasmus Nordqvist spurgte, om der var en tidsfrist for, hvor lang tid man havde til at efterleve Tele2-dommen. Der var snart gået 1 år.

Justitsministeren sagde, at der ikke var en fast EU-retlig frist for, hvor hurtigt landene skal rette ind i forhold til en dom fra EU-Domstolen. Højesteret havde den 19. januar 2017 i en sag om opfølgning på en afgørelse fra EU-Domstolen om ret til erstatningsferie ved sygdom fastslået, at det er velbegrundet, at de danske myndigheder bruger 1 års tid på at efterleve dommen. Det skal ske hurtigst muligt, men afhænger af sagens konsekvens og omstændigheder. Det var en kompliceret sag, og han ville ikke at agere, før det lå fast, hvad man kan gøre inden for dommens rammer. Indtil da ville man fortsætte ufortrødent med det, man gjorde nu – selv om, der var politisk enighed om, hvad man burde gøre. Det handlede om at sikre, at PET og Politiet har et effektivt værktøj i kampen mod alvorlig kriminalitet. Man skulle selvfølgelig have diskussionen derefter.

Rasmus Nordqvist sagde, at logning er en fuldstændig overvågning af alle borgere. Kunne det passe, at man bare afventede fra dansk side? Man kunne være uenig i dommens udfald, men det ændrede ikke ved, at det var afsagt dom, og at man skulle finde en løsning. Han opfordrede regeringen til at tage meget aktivt del i det.

Justitsministeren påpegede, at Danmark deltog aktivt i arbejdsgruppen, og at man pressede på for at finde en løsning.

5. Kryptering

– *Status/Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3584 – bilag 1 (samlenotat side 19)

EUU alm. del (17) – bilag 70 (udvalgsmødereferat side 43, senest behandlet i EUU 6/10-17)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Rasmus Nordqvist spurgte, om punktet var på dagsordenen, fordi man ville opfordre landene til at tale sammen om kryptering, eller fordi man ville foretage tiltag i EU.

Justitsministeren bekræftede, at der var tale om en statusdrøftelse.

6. European Criminal Records Information System (ECRIS):

– *Generel indstilling*

Rådsmøde 3584 – bilag 1 (sammenfatning side 24)

EUU alm. del (17) – spørgsmål 8 (hvortid DK har anmodet om oplysninger via ECRIS til andre formål end straffesager)

EUU alm. del (17) – spørgsmål 5 (hvor mange gange DK har anmodet andre EU-lande om oplysninger via ECRIS-systemet)

Rådsmøde 3473 - RIA (2016-17) – bilag 6 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde RIA 9-10/6-16)

EUU alm. del (17) – bilag 70 (udvalgsmødereferat side 42, senest behandlet i EUU 6/10-17)

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et centralt system til bestemmelse af, hvilke medlemsstater der ligger inde med oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandsstatsborgere og statsløse personer (tredjelandsstatsborgere) for at supplere og understøtte det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS-TCN-systemet), og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011

KOM (2016) 0007

b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA for så vidt angår udveksling af oplysninger om tredjelandsstatsborgere og det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS) og om erstatning af Rådets afgørelse 2009/316/RIA

KOM (2017) 0344

Justitsministeren: Forslagene er omfattet af retsforbeholdet og vil derfor ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Når jeg alligevel nævner sagen i dag, skyldes det, at den – da jeg forelagde sagen for udvalget i oktober – gav anledning til en række spørgsmål fra udvalgsmedlemmerne, bl.a. om Danmarks fremtidige muligheder på området.

Lad mig derfor redegøre nærmere for, hvad sagen drejer sig om: Danmark deltager i det eksisterende ECRIS-system, som blev etableret, inden det politimæssige og strafferetlige område overgik til at være overstatsligt. Det nuværende system indebærer, at det enkelte EU-land altid skal være fuldt opdateret på de straffedomme, som deres egne statsborgere er idømt. Det betyder, at hvis en EU-borger dømmes for et strafbart forhold i en anden medlemsstat, skal denne medlemsstat sende oplysninger om straffedommen til den medlemsstat, hvor den pågældende er statsborger. Statsborgerstaten skal lagre disse oplysninger og kan på den måde – efter anmodning fra en anden medlemsstat – fremlægge udtømmende og ajourførte oplysninger om egne statsborgeres tidligere straffedomme.

Sådan vil det også være fremadrettet. De fremsatte ændringsforslag har således ikke betydning for Danmarks fortsatte deltagelse i det eksisterende ECRIS-system.

Udveksling af oplysninger om tredjelandstatsborgeres straffedomme er ikke reguleret af det nuværende ECRIS-system. Det betyder dog ikke, at det ikke i dag er muligt at udveksle oplysninger om tredjelandstatsborgeres strafbare forhold. Men det sker i dag på den måde, at der anmodes om oplysninger fra samtlige medlemsstater.

Sådanne generelle anmodninger til alle medlemsstater pålægger medlemsstaterne administrative byrder, og i praksis afholder medlemsstaterne sig derfor oftest fra at anmode om oplysninger om tredjelandstatsborgere.

Kommissionen har derfor fremsat et forslag til en forordning, der har til formål at oprette og regulere et centralt ECRIS-TCN-system, som skal indeholde identitetsoplysninger på tredjelandstatsborgere, der er idømt straf i et EU-land.

Hvis en medlemsstat vil vide, om en bestemt tredjelandstatsborger er dømt for et strafbart forhold inden for EU, kan staten spørge det centrale ECRIS-TCN-system. Staten vil herefter få svar i form af et hit eller no hit. Hvis svaret er et hit, vil medlemsstaten få oplyst, hvilke EU-lande der ligger inde med oplysninger om den pågældende tredjelandstatsborgers straffedomme.

Medlemsstaten kan herefter nøjes med at anmode disse medlemsstater om oplysninger om tredjelandstatsborgeren. Det fremsatte direktivforslag har i den forbindelse til formål at regulere udvekslingen af oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandstatsborgere.

Regeringen er overordnet set positivt indstillet over for direktiv- og forordningsforslaget. Som nævnt vurderes hverken direktiv- eller forordningsforslaget at få betydning for Danmarks retsstilling i forhold til at deltage i det eksisterende ECRIS-systemet, der vedrører udveksling af oplysninger om EU-borgere.

Danmark vil – efter vedtagelsen af direktivet og forordningen – fortsat kunne anmode de øvrige medlemsstater om oplysninger om tredjelandstatsborgere. Danmark vil dog på grund af retsforbeholdet ikke kunne benytte de nye muligheder for via ECRIS-TCN-systemet nemt at finde ud af, hvilke lande der har oplysninger om tredjelandstatsborgeres straffedomme. Endvidere vil Danmark ikke være omfattet af de samme regler om udveksling af oplysninger om tredjelandstatsborgere som de øvrige medlemsstater.

Det er naturligvis vigtigt, at Danmark bevarer et godt og konstruktivt samarbejde med de øvrige lande om udveksling af oplysninger om tredjelandstatsborgeres straffedomme, når de andre medlemsstater tager det nye system i brug.

Regeringen vil derfor også i de videre forhandlinger have fokus på eventuelle udfordringer for Danmarks fortsatte muligheder for at udveksle oplysninger om tredjelandsstatsborgere med de øvrige medlemsstater.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvilke juridiske forudsætninger der skulle være opfyldt for at tilgå ECRIS-TCN-systemet. Skulle der f.eks. være en straffesag mod tredjelandsstatsborger? Han modtog gerne et skriftligt svar.

Justitsministeren ville sende Kenneth Kristensen Berth et skriftligt svar.

Jan E. Jørgensen forstod det således, at Danmark ikke kunne være en del af ECRIS-TCN, der udgør den nemme adgang til at finde ud af, hvilke lande der ligger inde med oplysninger om udenlandske forbrydere, der har modtaget en straffedom. Ville det ikke være rart med den nemme adgang? Og var det ikke endnu et eksempel på, at det danske retsforbehold uden mulighed for at vælge til efter en tilvalgsordning, stiller Danmark svagere i forhold til at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvornår oplysningerne om straffedomme optræder i EIS eller SIS.

Justitsministeren svarede Jan E. Jørgensen, at det unægteligt ville være rart at have muligheden for at tilgå det nye system. Der var stadig mulighed for at spørge, men det havde været nemmere, hvis Danmark kunne blive en fuldgyltig del af det nye system.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde ministeren, at EIS normalt ikke indeholder oplysninger om straffe, men om efterretninger. SIS indeholder bl.a. oplysninger om indrejseforbud, men ikke om straffedomme.

7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gensidig anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0819

Rådsmøde 3584 – bilag 1 (samlenotat side 32)

EUU alm. del (17) – bilag 70 (udvalgsmødereferat side 41, senest behandlet i EUU 6/10-17)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om rammer for forebyggende rekonstruktion, muligheden for en ny chance og foranstaltninger med henblik på mere effektive procedurer for rekonstruktion, insolvensbehandling og gældssanering og om ændring af direktiv 2012/30/EU

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0723

Rådsmøde 3584 – bilag 1 (samlenotat side 42)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1201, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Justitsministeren: Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet. Direktivforslaget blev fremsat i november 2016 og er tidligere forelagt for udvalget forud for rådsmødet den 8.-9. juni 2017. Som jeg også nævnte i den forbindelse, har forslaget tre hoveddele:

1. Regler om en skyldners adgang til rekonstruktion – det vil sige en slags insolvensprocedure, der har til formål at prøve at bevare skyldnerens virksomhed
2. Regler om navnlig gældssanering for iværksættere
3. Generelle regler om effektivisering af insolvensprocedurer o.l.

Direktivforslaget har nu i snart et år været drøftet på arbejdsgruppeniveau i Rådet. Status er, at der stadig udestår en række juridiske og tekniske spørgsmål om, hvordan forslaget nærmere skal forstås. Sagen er sat på rådsmødedagsordenen med henblik på en politisk drøftelse, der kan danne grundlag for de videre drøftelser på arbejdsgruppeniveau.

Som det fremgår af samlenotatet, er formandskabets diskussionsoplæg ret overordnet formuleret. Formandskabet lægger således op til, at medlemsstaterne på flere punkter sikres fleksibilitet, og at medlemsstaterne tilslutter sig nogle ret overordnede metodevalg for det videre arbejde med reglerne om rekonstruktion og gældssanering.

Regeringen kan generelt tilslutte sig ønsket om fleksibilitet i forhold til at opretholde nationale regler.

Regeringen kan også tilslutte sig formandskabets oplæg om overordnede retningslinjer for det videre arbejde – så længe der også her er rum for fleksibilitet. Langt hen ad vejen synes formandskabets oplæg således at flugte fint med de danske regler på området.

Henset til de udestående spørgsmål i forhold til den nærmere forståelse af forslaget, har regeringen stadig ikke afsluttet sine overvejelser om forslaget. Jeg nævner af samme grund blot sagen til orientering i dag.

Regeringen er dog umiddelbart positivt indstillet over for forslaget. Selve hovedelementerne i forslaget – altså regler om rekonstruktion og gældssanering – kender vi også i forvejen fra den danske konkurslov.

12. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om anvendelse af passageroplysninger til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet (PNR-direktivet)

– *Statusredegørelse for implementering*

KOM (2011) 0032

Rådsmøde 3584 – bilag 4 (supplerende samlenotat side 2)

EU-note (2015-16) – E 13 (note af 23/11-15)

EUU alm. del (16) – bilag 254 (udvalgsmødereferat side 258, senest behandlet i EUU 16/11-16)

EUU alm. del (15) – bilag 697 (udvalgsmødereferat side 907 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 13/5-16)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

– *Statusreddegørelse*

SEK (2010) 0305

Rådsmøde 3584 – bilag 4 (supplerende samlenotat side 5)

EUU alm. del (15) – bilag 69 (udvalgsmødereferat side 184,
senest behandlet i EEU 2/10-15)

EUU alm. del (09) – bilag 447 (udvalgsmødereferat side 1159)

FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 28/5-10)

Justitsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men besvarede spørgsmål

Søren Søndergaard fandt det skuffende, at ministeren ikke havde nævnt netop dette punkt i sin forelæggelse. Som han forstod det, forholdt det sig sådan, at den vej, man var gået, ikke holdt, og at det hele nu var meget besværligt. Man skulle dog ikke glemme, at Folketinget havde stemt om det, fordi EU's tiltrædelse af EMRK'en var en del af grundlaget at tiltræde Lissabontraktaten. Hvad var tidsperspektivet for tiltrædelsen? Og hvad ville konsekvenserne være i forhold til Lissabontraktaten, der bygger på, at EU skal tiltræde konventionen, hvis man opgiver at tiltræde? Ville der være en ny afstemning i Folketinget eller en folkestemning om traktaten, da forudsætningen for tiltrædelsen var væk? Tiltrædelse af konventionen blev jo brugt som argument mange gange af bl.a. Holger K. Nielsen for Lissabontraktaten.

Justitsministeren bekræftede, at det følger af Lissabontraktaten, at EU skal tiltræde menneskerettighedskonventionen. I 2013 opnåede man enighed med Rådets medlemsstater om et udkast til en traktat om tiltrædelse. I august 2013 bad Kommissionen Domstolen om en udtalelse om, hvorvidt traktatudkastet var i overensstemmelse med EU- og EUF-traktaterne. Den udtalelse kom i december 2014, og Domstolen tilkendegav, at udkastet på en række punkter ikke var foreneligt med EU-traktaten og den tilknyttede protokol om EU's tiltrædelse af menneskerettighedskonventionen. Domstolen pegede på, at traktatudkastet ikke i tilstrækkeligt omfang fastlagde forholdet mellem EU-retten og menneskerettighedskonventionen. Domstolens argumentation var i øvrigt refereret i samlenotatet. Siden udtalelsen havde EU-institutionerne og medlemsstaterne overvejet løsninger og arbejdede fortsat på sagen. Ministeren kendte ikke tidsplanen og kunne ikke gøre Søren Søndergaard meget klogere på sagen.

Claus Larsen-Jensen havde selv haft den fornøjelse i sidde med i slutningen af konventet om charteret for grundlæggende rettigheder og havde fået den forklaring, at de områder, som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol havde kompetencen for, beholdt den, hvorimod EU-Domstolen tog de øvrige. Der eksisterede en beskrivelse af opgavefordelingen til konventet, og den kunne være nyttig at få.

Justitsministeren gav tilsagn om, at han ville finde den beskrivelse frem, hvis han fik mere konkrete oplysninger om dens indhold.

Formanden samlede op med en bemærkning om, at de dokumenter, som Claus Larsen-Jensen havde bedt om, ville blive konkretiseret på skrift til ministeren.

14. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

15. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 3582 (økonomi og finans) den 5. december 2017
EUU alm. del (17) – bilag 180 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren forelagde tre sager til forhandlingsoplæg:

- Revision af kapitalkravsforordningen
- Revision af direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter.
- En fælles EU-liste over ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner.

De øvrige sager forelagde han til udvalgets orientering.

Han havde ingen bemærkninger til sagen om håndtering af misligholdte lån eller til sagen om Kommissionens pakke vedrørende det europæiske semester. Med hensyn til semesteret henviste han til det kommende fælles samråd med Finansudvalget den 8. december. Han henviste generelt til samlenotatet om sagerne.

Der er lagt op til, at finansministrene uden debat vedtager forslaget om ændring af grænseoverskridende momsregler, som jeg forelagde forud for Økofin i november. Det er en god nyhed, fordi det forbedrer danske virksomheders konkurrenceevne i forhold til andre EU-lande og tredjelande, ligesom det mindsker administrative byrder og risikoen for momssvig.

FO 1. Styrkelse af bankunionen – risikoreduktionstiltag: revision af EU's kapitalkravsregler (CRR/CRD IV)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0850, KOM (2016) 0854

Rådsmøde 3582 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (16) – bilag 895 (udvalgsmødereferat side 1334, senest behandlet i EUU 14/6-17)

Finansministeren: Det første forhandlingsoplæg er forslagene til ændring af EU's regler om kapitalkrav, hvor der snart ventes enighed. Målet har længe været enighed på dette Økofin, men planen er nu, at vi skal drøfte de store åbne spørgsmål med henblik på enighed i det nye år, om muligt på Økofin den 13. marts.

Jeg har redegjort for sagen her i udvalget både den 2. december sidste år og den 14. juni i år. Forslagene gennemfører bl.a. standarder fra Baselkomitéen. Jeg vil nævne tre centrale tiltag:

- For det første en standard for kapitalkrav vedr. markedsrisiko: Den skal sikre nok kapital til at dække tabsrisiko på grund af kursudsving på beholdninger af f.eks. aktier og obligationer.

- For det andet et krav om stabil finansiering (NSFR), som skal sikre, at institutterne ikke finansierer sig for kortsigtet med risiko for at komme i klemme under markedsuro.
- For det tredje et gearingskrav, som er et krav til kapital i forhold til de samlede uvægtede aktiver i form af udlån m.v. Det er et supplement til de almindelige risikovægtede kapitalkrav.

Standardernes gennemførelse i EU har stor betydning for især dansk realkredit. Vi har arbejdet hårdt på at få tilgodeset vores interesser i Rådets kompromisforslag. Det ser foreløbig ud til, at det i væsentligt omfang er lykkedes.

Markedsrisikoreglerne ventes nu i højere grad at tage højde for realkreditobligationernes relativt lave risiko og den lave valutakursrisiko som følge af den danske fastkurspolitik.

Kravet om stabil finansiering anerkender fortsat korte realkreditobligationer på grund af muligheden for tvungen refinansiering af korte obligationer i kraft af refinansieringsloven fra 2014.

Gearingskravet er fastholdt på 3 pct. Det er et fornuftigt niveau, som generelt svarer til de risikobaserede kapitalkrav.

Kompromisforslaget fastholder derudover generelt fornuftig national fleksibilitet til at sætte institutspecifikke solvenskrav og krav, der håndterer tværgående finansielle risici.

Der er fornuftige løsninger, som giver lettelser i institutternes rapporterings- og offentliggørelseskrav. Der er ligeledes aflønningsregler, som kan rumme de gældende danske regler.

Regeringen ønsker derfor mandat til at støtte en løsning på linje med det nuværende kompromis og arbejder for, at de gode løsninger fastholdes.

For en ordens skyld vil jeg nævne, at denne sag – der tegner godt for Danmark – ikke ændrer ved, at der kommer større udfordringer for realkredit, når Basel IV-standarderne bliver færdige og senere skal EU-implementeres.

Kenneth Kristensen Berth meddelte, at Dansk Folkeparti ikke kunne støtte forhandlingsoplægget. Det var udtryk for partiets principielle synspunkt om ikke at støtte bankunionen og ikke for en kritik af regeringen. På partiets vegne ville han gerne anerkende, at regeringen havde gjort et godt stykke arbejde, hvad angik arbejdet med realkreditinstitutionerne.

Claus Larsen-Jensen meddelte, at Socialdemokratiet støttede forhandlingsoplægget, men understregede, hvad ministeren selv havde sagt, nemlig at det var afgørende, at de danske interesser vedrørende realkredit blev tilgodeset.

Holger K. Nielsen meddelte, at Socialistisk Folkeparti støttede forhandlingsoplægget.

Finansministeren anerkendte, at regeringen og Dansk Folkeparti ikke var enige om bankunionen. Men han var opmærksom på, at realkreditte skal behandles på en måde, så Danmark kunne fortsætte sin danske realkredittradition. Han var enig med Claus Larsen-Jensen i, at realkreditte og spørgsmål om risikovægt var afgørende.

Formanden læste efter aftale op fra Enhedslistens vurdering af forhandlingsoplægget: "I forhold til revision af kapitalkravsregler kan Enhedslisten ikke støtte mandatet. Det sker med den begrundelse, at regeringen ikke lægger afgørende vægt på, at dansk realkredit ikke på baggrund af nye krav vil være presset til at øge kapitaliseringen eller pålægges nye operationelle byrder, hvilket vil fordyre deres produkter over for kunderne".

Han konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO 2. Styrkelse af bankunionen – risikoreduktionstiltag: Ændring af direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter (BRRD)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0851, KOM (2016) 0852

Rådsmøde 3582 – bilag 1 (samlenotat side 26)

EUU alm. del (16) – bilag 895 (udvalgsmødereferat side 1334,

senest behandlet i EUU 14/6-17)

Finansministeren: Det andet forhandlingsoplæg er forslaget til ændring af direktivet om krisehåndtering af banker (BRRD), hvor der også ventes enighed i det nye år.

Formålet med forslaget er især, at EU skal indføre en global standard for tabsabsorbere-de kapital for de vigtigste banker på globalt plan. Disse banker skal således udstede en tilstrækkelig mængde gæld, der kan nedskrives eller konverteres til egenkapital i en kris-situation. Det skal mindske risikoen for offentlig redning og efterfølgende statsfinansi- el krise.

Forslaget lægger op til en tilpasning af det tilsvarende krav til nedskrivningsegnede pas- siver, NEP-kravet, der gælder for alle kreditinstitutter i EU. Myndighederne skal selv fast- sætte NEP-krav, når de laver planer for at håndtere en eventuel afvikling af de enkelte institutter uden brug af offentlige midler. Vi støtter, at det omfattende og mere harmonise- rede krav kun pålægges store globale banker og ikke øvrige institutter.

Regeringen ønsker derfor mandat til at støtte en løsning på linje med det foreliggende kompromis, men vil arbejde for forbedringer helt frem til en enighed på Økofin. Vi så f.eks. helst, at Finanstilsynet i højere grad kan bevare sin fleksibilitet til at fastsætte et passende NEP-krav til f.eks. små og mellemstore pengeinstitutter på samme måde som i dag.

Kenneth Kristensen Berth meddelte, at Dansk Folkeparti ikke kunne støtte forhand- lingsoplægget, fordi partiet var principielt imod bankunionen. Den manglende støtte skulle ikke ses som en kritik af regeringen i sagen.

Claus Larsen-Jensen meddelte, at Socialdemokratiet støttede forhandlingsoplægget.

Holger K. Nielsen meddelte, at Socialistisk Folkeparti støttede forhandlingsoplægget.

Formanden læste efter aftale op fra Enhedslistens vurdering af forhandlingsoplægget: ”I forhold til revision af direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter kan En- hedslisten ikke støtte mandatet. Det sker med den begrundelse, at regeringen ikke læg- ger afgørende vægt på, at dansk realkredit ikke på baggrund af nye krav vil være presset til at øge kapitaliseringen eller pålægges nye operationelle byrder, hvilket vil fordyre deres produkter over for kunderne”.

10. Europaudvalgsmøde 1/12 2017

Han konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig mod det.

3. Styrkelse af bankunionen – forslag til en fælles indskydergarantiordning i bankunionen (EDIS)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2015) 0586, KOM (2017) 0592

Rådsmøde 3582 – bilag 1 (samlenotat side 37)

KOM (2015) 0586 – bilag 1 (faktaark om fælles europæisk indskydergarantiordning)

EU-note (15) – E 16 (note af 10/12-15 om fælles EU-indskydergarantiordning for bankkunder)

EUU alm. del (16) – bilag 312 (udvalgsmødereferat side 413, senest behandlet i EUU 2/12-16)

Finansministeren: De to forslag, jeg netop har forelagt, er en vigtig finansiel regulering, som gælder alle EU-lande. De to forslag er samtidig en del af styrkelsen af bankunionen, idet forslagene er en del af såkaldt risikoreduktion, dvs. tiltag, der skal reducere risici for nye bankkriser.

Styrkelsen af bankunionen indebærer også såkaldt risikodeling, særlig hvad angår forslaget om en fælles indskydergaranti i bankunionen. Der er delte meninger om forslaget.

Kommissionen har fremlagt en meddelelse, der forsøger at sætte skub i forhandlingerne. Det foreslås f.eks., at den fælles indskydergaranti, kaldet EDIS, kan bestå i en delvis og ikke fuld deling af indskydergarantirisici. Og at den gradvise overgang fra national til mere fælles indskydergaranti ikke skal ske automatisk, men i trin, der afhænger af, om der er gennemført tilstrækkelig risikoreduktion.

Vi skal på dette Økofin have en orientering om sagen. Det er aftalt, at der først skal være politiske forhandlinger om indskydergarantien, når man er kommet længere med risikoreduktion. De to nævnte sager er vigtige skridt på vejen.

Styrkelsen af bankunionen er en central del af styrkelsen af ØMU'en, som vi drøfter i den udvidede eurogruppe mandag og på det udvidede eurotopmøde den 15. december.

4. Styrkelse af bankunionen – status over håndtering af misligholdte lån (NPL)

– *Status*

Rådsmøde 3582 – bilag 1 (samlenotat side 42)

Rådsmøde 3555 – bilag 2 (senest behandlet ved skriftlig forelæggelse af rådsmøde økofin 11/7-17)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO 5. Fælles EU-liste over ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3582 – bilag 1 (samlenotat side 44)

EUU alm. del (17) – bilag 182 (henvendelse af 29/11-17 fra Oxfam IBIS)

EU-note (15) – E 28 (note af 29/1-16 om Kommissionens nye skattepakke og aktuelle EU-sager)

EUU alm. del (16) – bilag 495 (udvalgsmødereferat side 714, senest behandlet i EUU 20/2-17)

Finansministeren: Dagens tredje forhandlingsmandat er den fælles EU-sortliste over skattely. Mange læksager viser, hvordan skattely hjælper nogle virksomheder og borgere med at undgå beskatning. Det er uacceptabelt. En fælles sortliste er vigtig for at bekæmpe den praksis. På Økofin er der lagt op til enighed om rådskonklusioner med en sortliste og en liste over såkaldt defensive tiltag, som kan rettes mod landene på listen.

For ikke at komme på sortlisten skal lande opfylde kriterier om a) skattegennemsigtighed, b) fair beskatning og c) tilfredsstillende implementering af OECD-standarder. Det er de ambitiøse kriterier, Økofin tidligere har sat for listen, og som svarer til de kriterier, som vi også internt i EU skal leve op til.

Ved udarbejdelsen af listen har eksperter vurderet 92 lande. Lande, der ikke efterlever kriterierne, har kunnet forpligte sig til at gøre det fremover. Hvis ikke, ender de på sortlisten.

Det forberedende arbejde er endnu ikke helt færdigt, men der ventes en konkret sortliste senest på selve Økofinmødet. En håndfuld orkanramte lande har fået længere frister, og der vil først i 2018 blive taget stilling til, om disse skal på sortlisten. Der er ikke tale om en frifindelse på forhånd.

Sortlisten sikrer i sig selv et pres mod skattely. Mange lande, der ellers ville være endt på listen, har derfor forpligtet sig til nu at efterleve kriterierne. For at fastholde presset er der også brug for mere konkrete midler. Konklusionerne indeholder både ikkeskattemæssige tiltag – det kunne f.eks. være, at landene afskæres fra EU-midler – og skattemæssige tiltag. Det kan være øget national kontrol og styrkede værnsregler – f.eks. oplysningskrav til rådgivere med relation til skattely, nægtelse af fradrag for betalinger til skattely eller skærpede regler om skat på afkast fra skattely.

Rådskonklusionerne opfordrer også til at bruge sortlisten aktivt i udenrigspolitikken. Jeg har sammen med skatteministeren og udenrigsministeren skrevet til bl.a. formandskabet og udenrigskommissæren med netop denne opfordring.

Regeringen ønsker et mandat til at støtte konklusionerne. Vi støtter en fair og ambitiøs linje, der sortlister tredjelande ud fra de krav, som vi stiller til os selv i EU, og som indeholder et minimum af defensive tiltag, der er så ambitiøst som muligt. Andre lande trækker i den modsatte retning.

Der tegner sig et kompromis, som i sig selv er et stort fremskridt, og som regeringen naturligvis støtter. Vi vil fra dansk side fortsat arbejde på at sikre ambitiøse og effektive tiltag, som yderligere kan fremme bekæmpelse af skatteunddragelse.

Rasmus Nordqvist spurgte, om det blev diskuteret, hvorvidt EU-lande også kunne stå på sortlisten over skattely. Det var vigtigt, at listen blev fuldstændig, og at man ikke kun hængte lande uden for EU ud. Oxfam IBIS havde netop i en rapport forsøgt at lægge kriterierne ned over både de 92 vurderede lande og de 28 EU-lande. Resultatet var, at visse EU-lande ikke til fulde levede op til de kriterier, EU selv havde stillet op. Rasmus Nordqvist roste ministeren for at være aktiv på denne dagsorden, men kunne han skubbe på for, at sagen også blev taget alvorligt, når det gjaldt EU-landene?

Kenneth Kristensen Berth meddelte, at Dansk Folkeparti kunne støtte forhandlingsoplægget. Det var rigtig prioritering, at der kom sådan en liste. Han så frem til at høre svaret på Rasmus Nordqvists spørgsmål, og han ville dertil spørge, hvordan det forholdt sig med potentielle EU-lande. Hvordan ville det påvirke optagelsesforhandlingerne med EU, hvis ansøgerlande eller kommende ansøgerlande kom på en sådan liste? Han tænkte her bl.a. på Albanien.

Claus Larsen-Jensen meddelte, at Socialdemokratiet støttede forhandlingsoplægget, men kunne tilslutte sig Rasmus Nordqvists og Kenneth Kristensen Berths bemærkninger. Troværdigheden udadtil fordrede, at der ikke var fristeder for skatteunddragelse internt i EU. Han meddelte, at Socialdemokratiet kunne støtte forhandlingsoplægget.

Finansministeren oplyste, at EU-landene er underlagt de samme krav, EU stiller til tredjelande. Der var ganske vist forskellige synspunkter inden for EU-kredsen, med hensyn til hvor ambitiøse krav, man skulle stille. Men EU-landene skulle selv leve op til kravene, og han havde selv tænkt sig at føre en klar linje på det punkt. EU's troværdighed afhænger af, hvordan medlemsstaterne selv agerer – det kan ikke lade sig gøre at være retledende for andre lande og prøve at presse dem til at holde op med at være skattely uden samtidig at holde orden i eget hus.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde han, at de samme krav gjaldt ansøgerlande. Han havde ikke tænkt sig at sætte rammerne specifikt for Albaniens mulige optagelse, men det var klart, at Albanien som andre ansøgerlande skulle leve hundrede procent op til standarderne for at komme i en position til at blive et EU-land.

Regeringen ville fortsætte med at presse på ikke bare for at få sortlisten etableret, men også for at få indført en række konsekvenser, hvis et land kommer på listen. Man kan i EU ikke tvinge landene til at tage skattemæssige beslutninger, men regeringen lagde op

til, at der ville blive nævnt en række skattemæssige initiativer. Det var bl.a. oplagt at kigge på udbydere og på betalinger til og fra landene.

Rasmus Nordqvist meddelte, at Alternativet støttede forhandlingsoplægget. Han ville dog gerne vide, om de EU-lande, der ikke selv lever op til EU's egne regler, bliver udstillet nok? På listen stod jo alene lande uden for EU. Hvad foretog man sig over for EU-lande, der ikke lever op til kravene?

Han bad desuden ministeren fortælle, om han fornemmede, at dette var så stort et skridt, at der ikke ville blive taget yderligere skridt? Eller betød det tværtimod, at der nu var åbnet for en proces, hvor der ville ske mere?

Holger K. Nielsen meddelte, at Socialistisk Folkeparti også bakkede op om forhandlingsoplægget.

Finansministeren opfordrede først til at glæde sig over, at selve diskussionen om en sortliste havde haft en effekt. Mange af de 92 lande havde allerede før vedtagelsen reageret, enten ved at træffe beslutning om eller at gennemføre de tiltag, EU bad dem om at gennemføre, eller ved at tilkendegive, at de ville træffe beslutning om det.

Han slog fast, at de krav, EU-lande stiller til lande på listen, helt definatorisk er de samme for EU-landene selv. Medlemslande stod netop ikke på listen, fordi de med denne liste selv havde forpligtet sig til at leve op til kravene.

Han svarede Rasmus Nordqvist, at man internt i EU havde truffet en lang række beslutninger, der skulle sikre, at medlemslandene selv lever op til kravene. Lige nu var den 6. vedtagelse af direktivet om administrativt samarbejde på skatteområdet under forhandling. I december 2016 vedtog Rådet et direktiv, der giver skattemyndigheder adgang til de samme oplysninger som myndigheder, der har til opgave at forebygge hvidvaskning af penge. Den ville træde i kraft den 1. januar 2018. Af skatteunddragelsesdirektivets fire forslag var to vedtaget og to under forhandling. Endelig var der en femte udgave af hvidvaskningsdirektivet undervejs.

Til spørgsmålet om yderligere skridt svarede han, at det bestemt ikke var slut med sortlisten. Danmark er historisk set en strammer på skattelyområdet, og ikke alle danske ønsker var blevet opfyldt, men det var et stort skridt i den rigtige retning. Han gentog, at det var positivt, at alene diskussionen om en vedtagelse havde haft en effekt. Heldigvis havde Danmark gode allierede, bl.a. de andre nordiske lande og Frankrig, så det var et godt udgangspunkt for yderligere tiltag.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

6. Rådskonklusioner om beskatning af den digitale økonomi

– Vedtagelse

KOM (2017) 0547

Rådsmøde 3582 – bilag 1 (samlenotat side 53)

EU-note (16) – E 40 (note af 29/9-17 om beskatning af den digitale økonomi)

Finansministeren: Vi skal vedtage rådskonklusioner om udfordringerne for vores skattesystemer i den digitale økonomi. Emnet blev drøftet på det uformelle Økofin i september og DER i oktober.

Rådskonklusionerne noterer sig, at implementeringen af OECD's BEPS-anbefalinger i væsentligt omfang vil håndtere skatteunddragelsesproblemerne vedrørende den digitale økonomi, og opfordrer til fortsat implementering i alle lande.

Rådskonklusionerne understreger også behovet for at arbejde videre globalt og i EU med løsninger på udfordringerne for selskabsskat i den digitale økonomi inden for rammerne af de gældende internationale principper for selskabsbeskatning.

Der skal således holdes fast i, at selskabers overskud generelt beskattes dér, hvor værdien skabes. Et vigtigt element er effektive regler for såkaldt transfer pricing, så virksomheder ikke kan bruge en skæv koncerntintern prissætning til at flytte overskud rundt mellem landene uden forbindelse til, hvor værdien reelt skabes.

Konklusionerne understreger Rådets præference for globale løsninger, men ser frem til, at Kommissionen i starten af 2018 fremlægger udspil om, hvad EU kan gøre.

Kommissionen kan overveje at vurdere midlertidige løsninger, som f.eks. det meget omtalte forslag om en form for omsætningskat – givet at flere EU-lande har vist interesse for en sådan skat. Skatten må ikke være i konflikt med landenes dobbeltbeskatningsoverenskomster, og man skal undersøge de økonomiske konsekvenser samt de tekniske og juridiske udfordringer ved en sådan skat.

Samlet set kan regeringen støtte rådskonklusionerne. Der er en udfordring at håndtere, men vi er enige i, at globale løsninger inden for klare og velkendte principper er at foretrække. Det er positivt, at henvisningerne til de midlertidige løsninger, såsom omsætningskatter, har betingelser om, at der skal tages højde for udfordringerne ved sådanne skatter.

Jeg har tidligere udtrykt mig skeptisk om en omsætningskat ud fra risikoen for f.eks. dobbeltbeskatning, og spørgsmål om, hvordan skatten passer sammen med det eksisterende selskabsskattesystem, der beskatter indkomst, og momssystemet, der beskatter omsætning – samt om, at en sådan omsætningskat kan afgrænses og derfor gøres robust over for omgåelse. Det er derfor positivt, at konklusionerne lægger vægt på at eventuelle forslag skal bygge på et solidt grundlag.

7. Kommissionens vækstundersøgelse 2018 m.v.

– *Præsentation og udveksling af synspunkter*

KOM (2017) 0771, KOM (2017) 0770, KOM (2017) 0690

Rådsmøde 3582 – bilag 1 (samlenotat side 63)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men svarede på spørgsmål fra udvalgets medlemmer.

Kenneth Kristensen Berth ville gerne vide, hvad ministeren sagde til, at Danmark ifølge Kommissionens vækstundersøgelse oversteg tærskelværdien for betalingsbalanceoverskud og derfor skulle fremme lønvækst. Det var ellers ikke regeringens politik at fremme lønvækst, så hvordan ville ministeren sørge for det?

Claus Larsen-Jensen havde lige læst et notat om den økonomisk-monetære union, som nøjagtigt beskrev, hvad Kenneth Kristensen Berth havde refereret til, altså at man skulle sørge for, at der ikke blev for stor ubalance.

Finansministeren sagde, at han ville tage vækstundersøgelsen op på et fælles samråd med Finansudvalget den 8. december. Men det var rigtigt, at Danmark havde en meget positiv betalingsbalance. Det kunne man gøre noget ved, hvis Danmark førte en aktiv lønpolitik. Personligt havde han det ønske, at langt flere danskere fik mere i løn. Men han påpegede, at løn og produktivitet til gengæld hænger sammen, så værdiskabelsen i arbejdet er forudsætningen for den løn, man kan oppebære. Hvis man ønsker et højtløns-samfund, er man nødt til også at have et højproduktivitetssamfund. Det tager Danmark selv stilling til ud fra danske synspunkter.

Holger K. Nielsen spurgte, om betalingsbalanceoverskuddene blev diskuteret på rådsmøderne. Selv om det var usædvanligt i den danske politiske diskurs, var overskuddene da bestemt et problem i forhold til Europas samlede økonomiske udvikling og vækst. Man var meget optaget af faktiske og strukturelle underskud på statsbudgetterne. Men hvis de virker imod, at man kan gøre noget ved betalingsbalanceoverskud, er man fanget i en catch 22. Var Kommissionen og den danske regering opmærksomme på paradokset?

Finansministeren svarede, at baggrunden for Danmarks betalingsbalanceoverskud var en stærk økonomi og gode virksomheder, der er i stand til at sælge meget til resten af verden. Problemet var, at resten af verden ikke havde gennemført de nødvendige tiltag. Man kunne da godt sige, at Danmark skulle gøre sig lidt mindre stærkt, men det ville svare til inden for sportens verden at bede vinderhold bænke deres bedste spillere frem for at opfordre hold, der halter bagefter, til at forbedre deres taktik, træning og talentudvikling.

Da krisen ramte, blev store ubalancer i europæisk økonomi afsløret. Sidenhen tog underskudslandene en lang række anbefalinger om opstramninger til sig, og det virkede. Underskudslandene forbedrede deres økonomi og strukturelle forhold, så de ikke længere haltede så langt bagefter. Han ville ikke nævne navne, men et stort land med sammenholdsproblemer i sin nationale diskurs havde vendt et underskud på betalingsbalancen

opstået i perioden 2003-2007 på 6,4 pct. til et overskud i 2017 på 2 pct. Det var bedre, at lande med problemer begyndte at stramme op, end at lande med færre problemer begyndte at løsne. Der fandt naturligvis en diskussion sted om, hvordan finanspolitikken skal tilrettes i lande med en stærk og sund finanspolitik som Danmark, Tyskland og Holland. Han mente dog, at finanspolitik er en national beslutning og ikke en EU-beslutning. EU skulle forsøge at hjælpe de lande, der stadig har strukturproblemer, til at gennemføre nødvendige reformer.

Holger K. Nielsen mente ikke, at den sidste påstand holdt. Finanspolitik er ikke udelukkende en national beslutning. Krav til underskud er naturligt nok en fælles beslutning. Det var derfor han spurgte, om man var opmærksom på problematikken – at der er overskud, er også et fælles problem i forhold til Europas samlede vækst. Danmark er et lille land, hvis overskud ikke betyder så meget i en europæisk sammenhæng, men Tysklands overskud udgjorde efter Socialistisk Folkepartis opfattelse et stort problem. Det er vigtigt, at der er regler for overskud, fordi ubalancerne giver vanskeligheder.

Finansministeren påpegede, at Danmark, da den økonomiske krise ramte, havde en økonomi, der var så stærk, at der ikke var en nettostatsgæld, men et nettotilgodehaven. Det gav Danmark mulighed for at føre en ekspansiv finanspolitik og understøtte arbejdspladser. Det samme gjorde Tyskland. Derfor var det for ministeren naturligt, at man nu fik nedbragt den gæld, der blev opbygget under krisen og dermed rustede sig gældsmæssigt til en eventuel nedgang i fremtiden.

Overskud vil alt andet lige betyde lønstigninger. De seneste overenskomster indeholdt lønstigninger, der var højere end i det forløbne årti. Det var ikke bekymrende. Tværtimod havde arbejdsgiver- og fagforeningerne indgået ansvarlige overenskomster med en moderat lønfremgang. Men det skyldtes ikke en politisk beslutning, men at arbejdsmarkedets parter vurderede, at den økonomiske situation giver et råderum for moderat lønfremgang.

Han gav Holger K. Nielsen ret i, at finanspolitikken ikke udelukkende er national. Der var netop blevet givet henstillinger til Rumænien og Storbritannien, jf. pkt. 8. Men det var i tilfælde af underskud, mens EU normalt ikke blandede sig i, om overskuddene blev for store. Man kunne komme med anbefalinger eller henstillinger. Undertiden havde Kommissionens henstillinger dog ikke været realistisk gennemførlige. Det var f.eks. ikke holdbart, hvis Tyskland skulle gennemføre en meget stor finanspolitisk lempelse i en tid, hvor de også snakker om arbejdskraftmangel. Han mente, at lande med overskudsproblematikker var nødt til at tilpasse deres finanspolitik efter nationale udfordringer.

Claus Larsen-Jensen mente, at det gik, som ministeren beskrev, fordi de underliggende strømme strukturelt på andre felter i landene ikke fremmer, at de bliver i stand til at opnå danske forhold. Deres arbejdsmarkedsmodeller, erhvervsuddannelsesmodeller og beskæftigelsespolitik var ikke tilpasset hertil, og det var værd at bemærke, at Kommissionen anbefaler, at man skal gøre som Danmark og de øvrige nordiske lande. Fra dansk side skulle man ikke skyde sig selv i foden ved at fordele noget, hvis de underliggende systemer ikke fungerer i landene.

Finansministeren oplyste, at man ofte nævnte Danmark som en model, og at Frankrig, som ofte havde vist interesse for den danske model, nu faktisk handlede derefter og begyndte at efterligne det danske arbejdsmarkedssystem. Det ville måske ikke ende nøjagtigt med den danske model, men præsident Macron udnyttede sit flertal til at nærme sig den. Finansministeren så gerne, at Danmark hjalp andre lande med at indføre modellen, i det omfang de er interesserede, og der fandt en aktiv dialog sted med en del lande om det.

8. Implementering af stabilitets- og vækstpakten

– *Vedtagelse*

KOM (2017) 0802, KOM (2017) 0801, KOM (2017) 0803

Rådsmøde 3582 – bilag 1 (sammenfatning side 70)

EUU alm. del (16) – bilag 895 (udvalgsmødereferat side 1336, senest behandlet i EUU 14/6-17)

Finansministeren: Vi skal endelig på Økofin behandle Kommissionens forslag under stabilitets- og vækstpakten vedrørende henholdsvis Rumænien og Storbritannien.

Rumænien har en MTO-henstilling, dvs. en henstilling om opnåelse af landets egne mellemfristede mål for struktursaldoen. Kommissionen lægger op til en beslutning om, at Rumænien ikke har gennemført tilstrækkelige tiltag. Der foreslås en revideret MTO-henstilling om en strukturel tilpasning på 0,8 pct. af BNP i 2018. Rumæniens planer peger aktuelt på yderligere lempelse af struktursaldoen på 1 pct. af BNP i 2018.

Storbritannien fik en henstilling for overskridelse af 3-procentgrænsen for det faktiske underskud i 2008. Fristen er efterfølgende forlænget – senest i 2015. Storbritannien har nu bragt underskuddet holdbart under 3 pct. af BNP, og Kommissionen foreslår derfor, at Storbritanniens henstilling ophæves. Kommissionens forslag ventes støttet af alle lande.

Herefter har kun Frankrig og Spanien henstillinger om for store faktiske underskud. Og 12 lande ventes at efterleve deres struktursaldomål i 2018. Det går den rigtige vej for mange lande. Men det er vigtigt at fastholde momentum, og at alle bruger de gode tider til skabe råderum til nye potentielle nedgangstider.

Claus Larsen-Jensen mindede om, at flere af de stiftende medlemmer af det oprindelige EF siden euroens begyndelse ikke havde levet op til kriterierne for optagelse, idet de havde for stort underskud. Man måtte godt hæve pegefingern lidt over for de lande, selv om nogle af dem havde været ramt af den økonomiske krise. Det var utroværdigt, hvis kernen blandt eurolandene, som man ikke ville kunne udelukke fra samarbejdet af historiske årsager, i virkeligheden var nogle af de største syndere i denne sammenhæng.

Finansministeren var enige i det problematiske i, at de oprindelige kernelande aldrig havde levet op til de gældskriterierne for at være medlem af euroen. Han mente dog, at Danmark som et ikkeeuroland burde overlade den problemstilling til andre.

9. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3583 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse - socialdelen) den 7. december 2017

EUU alm. del (17) – bilag 180 (kommenteret dagsorden)

Beskæftigelsesministeren orienterede om, at han ville forelægge sagerne på EPSCO-rådsmødet den 7. december 2017 til udvalgets orientering med særligt fokus på punkterne om forordning 883 og orlovsdirektivet. Ministeren henviste til samlenotatet, hvad angik punkterne om det europæiske semester og rådskonklusioner om fremtidens arbejdsmarked.

Ministeren ville også forelægge et punkt på vegne af erhvervsministeren (punkt 11).

1. Det europæiske semester 2018

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2017) 0771, KOM (2017) 0674, KOM (2017) 0690

Rådsmøde 3583 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men besvarede spørgsmål fra udvalget.

Claus Larsen Jensen bad ministeren uddybe, hvad man forventede fra Kommissionen om den sociale søjle i forhold til det europæiske semester. Han havde forstået det således, at en afrapportering på beskæftigelsesområdet også byggede på 14 indikatorer om social- og arbejdsmarkedspolitik. Han opfordrede ministeren til at se på, hvordan en europæisk social søjle vil fungere i forhold til danske forhold. Der kunne måske findes løsninger på nogle områder, så Danmark kan deltage, uden at man piller ved den danske model. Var der en interesse for det? Det forekom ham, at Danmark ofte indtog en reaktionær og defensiv position, men det var måske bedre at være på forkant og se på, hvad Danmark selv vil på området. Man burde finde ud af, hvad man kunne gøre for at understøtte ikke alene det politiske grundlag, men også den offentlige debat i Danmark.

Beskæftigelsesministeren sagde, at erklæringen fra topmødet i Göteborg nu skulle omsættes til noget mere konkret. Man skal være påpasselig med at indrette noget, der kan minde om en social union, og det stod klart i hensigtserklæringerne, at det handlede om at lære af hinanden og udveksle oplysninger. I løbet af foråret skulle man også diskutere Jean-Claude Junckers tale, hvor han havde nævnt et europæisk arbejdstilsyn. Ministeren anbefalede stærkt at holde sig fra at lave en europæisk overbygning på det danske arbejdstilsyn. Man blandede sig fra dansk side i debatten, og ministeren havde på et frokostmøde i EU-regi fremført nogle af de danske synspunkter. Sandheden var, at kommissær Marianne Thyssen ville vende tilbage til det mere operationelle, og han kunne derfor ikke gå mere i detaljer om, hvordan Kommissionen ville gribe det an.

Det stod fortsat ikke klart, hvad Kommissionen og landene mente, og at der forelå endnu ikke en teknisk afklaring. Sagen havde kørt på stats- og regeringschefsniveau og udsprang af ønsker fremsat i foråret med den fælles erklæring fra topmødet i Rom. Ministeren havde ingen ambitioner om at være bagstræberisk, men Folketinget skulle være bedst muligt oplyst om, hvad man skulle diskutere. Der kunne være kræfter i Kommissionen, der ønskede at bruge det som motor for noget, der på sigt kom til underminere den danske arbejdsmarkedsmodel direkte eller indirekte. Det skulle man ikke være med til at legitimere. Alt det skulle man diskutere i forbindelse med en teknisk gennemgang, hvor man kunne gå meget mere detaljeret til værks. Ministeren tilbød en teknisk gennemgang i udvalget, når der var mere på sagen.

Formanden bød en teknisk gennemgang velkommen.

2. Forordning 883/04 om koordination og social sikring

– *Delvis generel indstilling*

KOM (2016) 0815

Rådsmøde 3583 – bilag 1 (samlenotat side 5)

KOM (2016) 0815 – bilag 13 (notat samt fællesbrev fra Tyskland, Østrig, Irland og Danmark til kommissær Marianne Thyssen)

KOM (2016) 0815 – bilag 12 (kommissionens svar på Folketingets udtalelse)

KOM (2016) 0815 – bilag 9 (Folketingets udtalelse)

KOM (2016) 0815 – bilag 2 (henvendelse af 17/1-17 fra LO og FTF)

KOM (2016) 0815 – bilag 1 (faktaark)

KOM (2016) 0815 - svar på spm. 1 om, hvorfor et stort flertal af medlemslande ved behandlingen af de tekniske ændringer af lovvalgsbestemmelserne har afvist forslaget om indsættelse af henvisning til udstationeringsdirektivet, fra beskæftigelsesministeren, kopi til udenrigsministeren

EU-note (16) – E 18 (note af 2/2-17)

EUU alm. del (17) – bilag 102 (udvalgsmødereferat side 114, senest behandlet i EUU 13/10-17)

Beskæftigelsesministeren: Det er en sag, vi tidligere har drøftet her i udvalget. Det estiske EU-formandskab ønsker at gøre status over forhandlingerne indtil nu. Det er helt centralt, at EU-reglerne på dette område opleves som fair og er tilpasset realiteterne. Ellers mister vi den folkelige opbakning til EU-samarbejdet.

Det estiske EU-formandskab ønsker at drøfte to emner: langtidspleje, som mere teknisk kaldes ydelser ved plejebestand af ubegrænset varighed og de såkaldte familieydelser.

I forhold til langtidspleje foreslås det, at forordningen fremadrettet også skal omfatte langtidspleje. Det er områder, der i Danmark hører under Sundheds- og Ældreministeriet og Børne- og Socialministeriets lovgivning. Et eksempel på en langtidsplejeydelse kan f.eks. være, når en borger har brug for hjælp til at komme ud af sengen, i bad og lignende ydelser. Hvis en dansker tager til Tyskland og har brug for ydelsen, og ydelsen også er omfattet af de tyske regler, sender Tyskland regningen til Danmark. Hvis en tysker kommer til Danmark og i forbindelse med sit ophold her får tildelt ydelsen, sender Danmark regningen til Tyskland.

EU-Domstolen har afsagt domme på dette område. Formålet med ændringerne i forordning 883 er således at afspejle den gældende retspraksis fra EU-Domstolen i reglerne – uden at udvide eller indskrænke forordningens anvendelsesområde. Det betyder, at domstolens afgørelser indarbejdes i de gældende regler i EU.

Disse ydelser koordineres allerede i dag på samme måde som ydelser i forbindelse med almindelig sygdom, men langtidsplejeydelser er ikke eksplicit defineret i forordningen.

Vi har fra dansk side allerede taget højde for de relevante EU-domme i vores fortolkning og praksis. Derfor får forslaget ikke nogen betydning for de gældende danske regler.

Med forslaget er der lagt op til, at der udarbejdes en liste over, hvilke langtidsplejeydelser i de forskellige lande der er omfattet af forordningen og dermed refusionsberettigende.

I forhold til bestemmelserne om familieydelse ved I alle sammen, at regeringen prioriterer at få ændret forslaget.

Denne del af forslaget drejer sig om, hvordan man kan behandle ydelser, der erstatter indkomst i forbindelse med forældreorlov. Med forslaget gøres det helt klart, at sådanne ydelser ikke skal relatere sig til familien, men er en individuel og personlig ret, som ikke kan overføres til den anden forælder. En eksempelvis spansk eller lettisk far, der har optjent ret til forældreorlov i Danmark, kan således ikke overdrage denne ret og ydelse til sin kone, mens han selv fortsætter med at arbejde.

Det betyder med andre ord, at ydelser ved forældreorlov kun skal udbetales til den person, der har ret til ydelsen som følge af arbejde i Danmark. Det er kun ret og rimeligt. Jeg er meget tilfreds med denne del af forslaget.

Det er et resultat af en målrettet dansk indsats, før forslaget blev fremsat, at det er en del af forordningen p.t. Der er endvidere generelt opbakning til den del af forslaget fra de øvrige lande.

De to dele af forslaget afspejler og cementerer dermed en praksis, vi allerede har i Danmark. Det er jeg tilfreds med. Det modsatte gør sig dog gældende, når det drejer sig om indeksering af børnepenge.

Denne mulighed indgik ikke i forslaget. Sagen er derfor fortsat meget højt prioriteret fra regeringens side. Senest har Østrig og Danmark sammen med Tyskland og Irland fremlagt et forslag i Rådets arbejdsgruppe til en måde, man kunne indeksere børnepenge på. Den nye nederlandske regering har også oplyst, at den forventes at støtte indeksering af børnepenge. Det er desværre ikke nok, som det ser ud lige nu. Så jeg arbejder videre i og uden for forhandlingslokalerne på at påvirke de øvrige lande. Det vil jeg også gøre på rådsmødet i næste uge.

Jeg vil understrege, at regeringen ønsker indeksering indarbejdet i det endelige forslag.

3. Orlovsdirektivet

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2017) 0253

Rådsmøde 3583 – bilag 1 (samlenotat side 27)

KOM (2017) 0253 – bilag 9 (Kommissionens svar på Folketingets udtalelse)

KOM (2017) 0253 – bilag 8 (Kopi af Foreningen Fars skrivelse til børne- og socialministeren vedr. fædrebarsel)

KOM (2017) 0253 – bilag 7 (Politisk udtalelse)

KOM (2017) 0253 – bilag 6 (Beskæftigelsesministerens brev til kommissær Thyssen)

KOM (2017) 0253 – bilag 1 (faktaark om forslag til nye regler for forældreorlov)

EU-note (16) – E 30 (EU-note af 29/5-17)

Beskæftigelsesministeren: Sagen er på dagsordenen til en fremskridtsrapport, der gør status over forhandlingerne.

Orlovsdirektivet har fra start af været fulgt tæt af arbejdsmarkedets parter og af Folketinget. Ligestillingsudvalget fik en teknisk gennemgang af sagen i maj.

Formålet med forslaget er at indføre nye EU-regler om lønmodtageres ret til orlov. Kommissionen ser det som et initiativ til at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og sikre en bedre balance mellem privatliv og arbejdsliv i EU.

Forslaget indebærer fire hovedelementer:

- For det første regler om fædreorlov. Det indeholder bl.a. en kort orlovsperiode for fædre på 10 arbejdsdage ved barnets fødsel.
- For det andet udvidede regler om forældreorlov. Det indeholder bl.a. en øremærket ret til orlov til hver forælder på minimum 4 måneder. Denne ret kan ikke overføres mellem forældrene.
- For det tredje regler om omsorgsorlov. Det drejer sig om ret til 5 årlige omsorgsdage for alle lønmodtagere.
- For det fjerde et krav om et vist minimumsniveau for ydelser under de tre typer orlov.

Det er ingen hemmelighed, at regeringen er imod forslaget. Det er en modstand, som et flertal i Folketinget efter min vurdering deler. Regeringens modstand er både principiel og indholdsmæssig.

Vi mener principielt slet ikke, at der er behov for yderligere EU-regulering af disse spørgsmål, end den regulering vi allerede har i dag.

Der er efter min opfattelse i Danmark etableret velfungerende ordninger på orlovsområdet. De sikrer en bedre balance for familierne og en lige ret til orlov for mænd og kvinder. Men den enkelte familie har samtidig fleksibilitet til at tilrettelægge deres hverdag, som de ønsker. De ordninger ønsker jeg at bevare i Danmark.

Vores kritik af forslaget er også indholdsmæssig. Vi kan først og fremmest ikke acceptere en øremærkning af mindst 4 måneders forældreorlov til hver forælder, som indebærer, at forældrene hverken kan overføre orlov eller ydelser til hinanden. Det betyder, at de ikke vil kunne overføre barselsdagpenge til hinanden. Hvis forældre ikke længere frit vil kunne fordele retten til barselsdagpenge mellem sig, vil det betyde et opgør med de fleksible danske regler om fordeling af forældreorlov. Det vil potentielt betyde, at der samlet set bliver holdt mindre forældreorlov i Danmark, hvilket jeg mener, er i modstrid med direktivets formål.

Regeringen kan heller ikke støtte forslaget om at indføre 5 dages omsorgsorlov om året til alle lønmodtagere.

Det er regeringen imod af flere grunde:

- For det første mener jeg slet ikke, at 5 dages omsorgsorlov vil have nogen positiv effekt på kvinders arbejdsmarkedsdeltagelse.
- For det andet forventes forslaget at kunne medføre ganske omfattende merudgifter til forsørgelse under omsorgsorlov.
- For det tredje er der i Danmark allerede et system med plejeorlov i vores sociallovgivning. Den giver f.eks. mulighed for at passe en nærtstående med betydelig og langvarig sygdom i hjemmet.
- For det fjerde er korterevarende omsorgsorlov traditionelt noget, arbejdsmarkedets parter håndterer i Danmark. For eksempel omsorgsdage og børns første sygedag.

Arbejdsmarkedets parter er nu engang de bedste til at løfte denne opgave. Det betyder, at regeringen i forhandlingerne vil lægge afgørende vægt på flere ting – herunder bl.a. at forældre frit skal kunne tilrettelægge fordelingen af deres forældreorlov og en eventuel tilhørende ydelse, så de nuværende danske regler kan fastholdes.

Som sagt er punktet denne gang alene på dagsordenen til en fremskridtsrapport. På rådsmødet får jeg for første gang lejlighed til at drøfte sagen med mine ministerkolleger.

Jeg vil vende tilbage til udvalget i denne sag og holde jer løbende orienteret.

Rasmus Nordqvist var positiv over for, at spørgsmålet om reel ligestilling på området var taget op i EU. Han håbede derfor, at regeringen gik proaktivt ind i det. Havde man fra dansk side tænkt sig at arbejde med forslaget, eller kunne man blokere det?

Holger K. Nielsen havde opfattet det sådan, at der var tale om minimumsbestemmelser, og at der dermed ikke var noget i vejen for, at Danmark kunne bygge ovenpå med egne orlovsordninger. Hvis det var tilfældet, måtte man have en interesse i at få niveauet op i andre lande. Ministeren sagde, at mange lande var imod, så hvornår regnede man med, at forslaget var modent nok til, at der kunne blive truffet en beslutning? Eller var det kørt helt fast?

Beskæftigelsesministeren bekræftede over for Holger K. Nielsen, at der var tale om et minimumsdirektiv. Fra dansk side var man imod, at EU gik ned ad det spor. De enkelte lande måtte være bedst til at vedtage regler på området. Der var tale om en politisk uenighed, som man også var inde på under den tekniske gennemgang. Ministeren havde noteret sig, at der var et bredt flertal i Folketinget, der indtil videre støttede den position, han også selv havde. Det var i øvrigt ministerens vurdering, at Kommissionen ville lukke sagen inden parlamentsvalget i 2019, men at det var usikkert, om man kunne nå det. Usikkerheden i forhold til den tyske regering kom måske til at udgøre en begrænsning. Nogle kunne måske også tænke, at man kunne udnytte, at der ikke var en tysk regering i arbejdstøjet. Det måtte man ikke undervurdere betydningen af.

Holger K. Nielsen kunne forstå, at man blev ikke tvunget til at forringe de danske ordninger og mente, at den foreslåede model var af lavere standard end den danske. Ministeren sagde, at der var en politisk interesse i at få det skudt ned. Hvad bestod den i? Havde Danmark ikke en interesse i, at forskellene i reglerne mellem landene blev så små som mulige? I hvert fald som et konkurrenceparameter.

Claus Larsen Jensen var enig med Holger K. Nielsen i, at det kan være en konkurrencelempe for Danmark, at andre EU-lande ikke ligger på samme niveau, og at der derfor er en vis logik i at arbejde for fælles minimumsregler. Problemet var, at der var tale om et modelsammenstød. For Danmark var det afgørende at se på, hvordan man kunne konstruere det og på, om Danmark kan deltage. Han frygtede, at Danmark med en reaktionær holdning ville ende med at stå i en situation, hvor de andre lande fik strikket nogle modeller sammen, der ikke umiddelbart dækker Danmark, men som i den sidste ende sætter en standard i Europa. Så ville Danmark næsten ikke kunne gøre andet end at tilpasse sig – eller ville i hvert fald ikke have mulighed for at påvirke fremover.

Kenneth Kristensen Berth mente, at meget bevægede sig i forkerte retning. Hvis forslaget blev gennemført i sin nuværende form, ville det fremover være sådan, at man i Danmark skal give 4 måneders barsel til manden, der ikke kan overdrages til kvinde. Et ubestrideligt faktum vil være, at ikke alle mænd vil tage de 4 måneder, og at man derfor vil opleve, at børn kommer tidligere i daginstitutioner. Det var en rigtig dårlig udvikling. Efter hans bedste overbevisning var der her tale om kønspolitik – ikke familiepolitik. Det tog han afstand fra. Familierne skal selv regulere, hvornår de vil have barselsorlov og hvem,

der vil tage den. Man skal ikke ud i et kønsdiktatur, hvor man tvinger mænd til kødgryderne i 4 måneder. Regeringen måtte holde fast og sikre sig alliancepartnere. Skulle det imod al forventning gå galt, håbede han, at regeringen havde mandshjerte nok til om ikke andet at stemme imod forslaget.

Beskæftigelsesministeren var enig i det politiske indhold i Kenneth Kristensen Berths bemærkninger. Det var klart, at man som land godt kan eksperimentere med modeller. Venstre var hundrede procent imod forslaget, og det gjorde det ikke bedre, at man prøvede at løfte det op på europæisk niveau. Han mindede også om, at et stort flertal i Ligestillingsudvalget kom med en udtalelse den 30. juni, hvor man gav udtryk for nogle af samme synspunkter.

Ministeren forventede, at der ville være en kraftig modstand fra en lang række EU-lande, og at det ville blive en langvarig diskussion. Man havde før taget tilløb til lignende diskussioner, som havde ført til blokerende mindretal, men det var klart, at nogle lande kunne se det som en mulighed for på europæisk niveau at knæsesætte noget, som man ikke kunne få gennemført nationalt. Det skulle man være forbeholden overfor. I Danmark havde man indrettet sig på en fornuftig måde, og han mente, at forslagets konsekvens var en større uflexibilitet for familierne. Det var en politisk diskussion, hvordan man skal indrette barselslovgivningen.

4. Rådskonklusioner om fremtidens arbejdsmarked

– Vedtagelse

Rådsmøde 3583 – bilag 1 (sammenotat side 46)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men besvarede spørgsmål fra udvalget.

Rasmus Nordqvist var glad for, at fremtidens arbejdsmarked skulle diskuteres på rådsmødet og bad ministeren sætte nogle ord på, hvilke overvejelser han gjorde sig i forbindelse med punktet.

Holger K. Nielsen henviste i øvrigt til LO's høringssvar, der gik på, at personer med hyppige jobskifte også skulle omfattes. Det var interessant, at LO tog fat på den gruppe, men var regeringen opmærksom på det?

Beskæftigelsesministeren svarede Rasmus Nordqvist, at han netop var tilbage fra en rejse til Singapore, hvor man havde diskuteret begrebet disruption, hvor teknologien kommer til at betyde internationalt og globalt. Han havde bl.a. talt med sin franske kollega og ville tale med andre på rådsmødet om, hvordan man indretter et fremtidigt arbejdsmarked. Nye tjenester betyder, at man i højere grad skal diskutere, hvad platformenes økonomiske tjenester kommer til at betyde. Den drøftelse havde man allerede taget fat på i Danmark på baggrund af det seneste møde i Disruptionrådet. Ministeren anså fagbevægelsen for at være meget progressiv i Danmark, hvor LO og en lang række andre faglige organisationer havde taget hul på at diskutere betydningen af udviklingen og af, hvordan man kan bruge nogle økonomiske og deleøkonomiske tjenester til at løfte personer på kanten af arbejdsmarkedet ind. Han anså det for at være et afgørende element og mente, at Danmark ville kunne få en konkurrencefordel af at lave en model for, hvordan det kan lade sig gøre i højere grad i Danmark. En lang række gode forpligtelser er indbygget i den danske arbejdsmarkedsmodel, hvor overenskomsterne tager et stærkt afsæt i at have en solidaritet indbygget i sig. Ministeren var optimistisk, selv om der var mange vanskeligheder forbundet med det. Han mente, at Danmark kan gøre en særlig forskel, og at ikke mindst arbejdstagersiden er optaget af, hvordan man kan få fodfæste i forhold til de nye tjenester. I dag var det ikke noget, der på den måde havde revolutioneret det danske arbejdsmarked. Det skyldtes ikke mindst, at den danske model gav mulighed for en høj grad af frihed i forhold til at ansætte og afskedige folk, som man ikke så i andre lande. Det var dog ikke ensbetydende med, at man skulle læne sig tilbage.

5. Direktiv om iværksættelse af aftale om ændring af direktiv 2009/13/EF i overensstemmelse med ændringsforslagene fra 2014 til ILO-konventionen om søfarendes ansættelsesforhold af 2006

– *Politisk aftale*

KOM (2017) 0406

Rådsmøde 3583 – bilag 1 (sammenotat side 48)

Beskæftigelsesministeren: Arbejdsmarkedets parter på søfartsområdet blev i 2014 enige om en række ændringer i ILO's konvention om søfarendes arbejdsforhold.

På den baggrund har Kommissionen den 27. juli 2017 fremlagt udkast til et direktiv om gennemførelse i EU af parternes aftale. Aftalen indeholder et sæt af rettigheder og tiltag til beskyttelse på arbejdspladsen for alle søfarende.

For det første betyder det, at de søfarende nu dækkes i situationer, hvor en skibsreder ikke kan dække udgifter til f.eks. hjemrejse. For det andet kan den søfarende eller de pårørende få økonomisk kompensation ved langvarig invaliditet som følge af f.eks. en arbejdsskade eller ved død.

Direktivet gennemfører parternes aftale og er en én til én-implemtering af ændringen til ILO's konvention om søfarendes arbejdsforhold.

I Danmark blev ændringerne gennemført i lov om søfarendes ansættelsesforhold i 2016. Herudover er søfarende på danske skibe allerede omfattet af de generelle danske regler om beskyttelse af lønmodtagerne i tilfælde af konkurs, som går videre end direktivet.

Forhandlingsforløbet har været meget kort, og forhandlingerne har været uproblematisk. Det skal ses i lyset af, at det er en aftale, som arbejdsmarkedets parter selv har indgået, og at mange EU-lande allerede har ratificeret ændringen af ILO's konvention i deres nationale regler.

Det er forventningen, at sagen tiltrædes på rådsmødet uden drøftelse.

11. Siden sidst

Beskæftigelsesministeren ville slutte af med at orientere udvalget om to afgørelser, der var på vej fra EU-Domstolen. Det var to sager, som regeringen har afgivet indlæg i. Begge sager vedrørte forordning 883.

a) Orientering om sag ved EU-Domstolen – sag C-551/16, Klein Schiphorst, om eksport af dagpenge

EUU alm. del (16) – bilag 392 (notat om afgivelse af indlæg i sagen)

Beskæftigelsesministeren: Denne sag vedrører eksport af dagpenge. Reglerne i forordningen i dag er, at dagpengemodtagere har mulighed for at søge job med dagpenge i andre EU-lande i 3 måneder. De enkelte EU-lande kan vælge at forlænge perioden med op til yderligere 3 måneder – altså i alt 6 måneder.

Spørgsmålet i den konkrete hollandske sag er, om medlemsstaterne har et helt frit valg til generelt at afskære forlængelse af dagpengeperioden.

I Danmark giver vi konsekvent ikke en forlængelse af muligheden for eksport udover 3 måneder. Det, vi som led i denne sag gjort har gjort klart over for EU-Domstolen, er den danske fortolkning af forordningen.

Generaladvokaten kom den 29. november 2017 med sit forslag til afgørelse. Han erklærer sig enig i, at medlemsstater generelt kan afskære fra at give forlængelse og støtter dermed det danske synspunkt. Men EU-Domstolen er jo ikke bundet af generaladvokatens forslag, og nu afventer vi den endelige dom.

b) Orientering om sag ved EU-Domstolen – sag C-517/16, Czerwinski, om pension og efterløn

EUU alm. del (16) – bilag 306 (notat om afgivelse af indlæg i sagen)

Beskæftigelsesministeren: Den anden sag vedrører pension og efterløn. Den drejer sig om en polsk arbejdstager, der har ansøgt om en slags overgangsydelse i Polen, som tildeles efter ophør med arbejde og indtil den normale pensionsalder.

Han er blevet nægtet ydelsen, fordi han ikke opfylder kravet om 25 års bidrag i Polen. I den forbindelse har de polske myndigheder set bort fra, at arbejdstageren har haft bidragsperioder i andre EU-lande. Hvis de tog hensyn til bidragsperioderne fra andre EU-lande, lever han op til kravet.

Baggrunden er, at de polske myndigheder opfatter ydelsen i Polen som efterløn efter forordning 883. For efterløn er der særlige regler.

Et af spørgsmålene i sagen er således, om det er i overensstemmelse med traktaten, at forordning 883 indeholder særlige undtagelser for efterløn – altså om man ikke i forhold til efterløn kan medregne perioder fra andre EU-lande.

Årsagen til de særlige regler for efterløn er, at efterløn er en særlig beskæftigelsespolitisk ordning.

Vi har selvfølgelig en væsentlig interesse i, at man ikke kan medregne alle perioder i EU-lande til brug for efterløn i Danmark. Det ville være dybt urimeligt.

Det kan ikke udelukkes, at Domstolen er uenig med de polske myndigheder i, at der er tale om en efterlønsnignende ydelse. I så fald skal den polske ydelse behandles som øvrige almindelige ydelser, og i så fald er der ikke noget relevant for Danmark i sagen.

Vores indlæg i sagen er således udtryk for rettidig omhu. Dommen kan forventes at falde inden for de kommende måneder.

Hvis de to domme falder ud på en anden måde, end vi ønsker og dermed kan få konsekvenser for de danske regler, vil jeg orientere udvalget herom.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3584 (retlige og indre anliggender) den 7.-8. december 2017

EUU alm. del (17) – bilag 180 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (17) – bilag 185 (supplerende kommenteret dagsorden)

Udlændinge- og integrationsministeren oplyste, at man nu var nået til det sidste RIA-møde under det estiske formandskab. For hendes vedkommende var der tale om et kort halvdagsmøde med kun to punkter på dagsordenen, og hun ville også orientere om to verserende EU-sager om reglerne om fri bevægelighed.

10. Reform af det fælles europæiske asylsystem og genbosætning

– *Fremskridtsrapport*

Rådsmøde 3584 – bilag 3 (samlenotat side 4)

EUU alm. del (17) – bilag 70 (udvalgsmødereferat side 50, senest behandlet i EUU 7/10-17)

a) Dublin: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (omarbejdning) (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0270

b) Modtagelsesforhold: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0465

c) Kvalifikation: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse og om ændring af Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0466

d) Procedure: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles procedure for international beskyttelse i EU og om ophævelse af direktiv 2013/32/EU (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0467

e) Eurodac: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Eurodac til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv identificering af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs person med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodac-oplysninger med henblik på retshåndhævelse (omarbejdning) (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0272

f) EASO: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur og om ophævelse af forordning (EU) nr. 439/2010 (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0271

g) Genbosætning: Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om indførelse af en EU-genbosætningsramme (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0468

Udlændinge- og integrationsministeren: Når det drejer sig om reformen af det fælles europæiske asylsystem, som Kommissionen i form af syv lovforslag spillede ud med i maj og juli sidste år, lægger formandskabet endnu engang alene op til en kort statusorientering. Ambitionen er fortsat, hvilket senest er blevet bekræftet på mødet i Det Europæiske Råd i oktober, at nå til konsensus om de mange forslag.

Der er sket betydelige fremskridt i forhandlingerne i forhold til de fleste af forslagene. Men i forhold til forslaget til ændring af Dublin og særlig forslaget om en obligatorisk omfordelingsmekanisme halter det gevaldigt.

Formandskabet har tidligere meldt ud, at man ville fremsætte et kompromisforslag med henblik på drøftelse i Rådet, men det er endnu ikke sket. Holdningerne i Rådet er fortsat forskellige. Der tegner sig med andre ord på ingen måde konsensus om forslaget på nuværende tidspunkt.

Som nævnt omfatter reformen af det fælles europæiske asylsystem hele syv retsakter, som alle er omfattet af det danske retsforbehold. Vi har dog en parallelaftale for så vidt angår Dublinforordningen og Eurodac-forordningen. Formålet med reformen er, at systemet skal være mere effektivt, kunne modstå migrationspres, fjerne pull-faktorer, reducere sekundære bevægelser, bekæmpe misbrug og yde tilstrækkelig støtte til de mest berørte medlemsstater.

Som det også er udvalget bekendt, er det en målsætning, jeg deler. Men i forhold til en obligatorisk omfordelingsmekanisme må jeg bare gentage, at jeg ikke tror på, at obligatorisk omfordeling vil løse migrationsudfordringerne. Tværtimod er jeg oprigtig bange for, at en omfordelingsordning kan virke som en pull-faktor. Det skal vi forsøge at undgå.

Som jeg også tidligere har nævnt, mener jeg, at meget ville have været anderledes, hvis alle medlemsstaterne havde fulgt de gældende regler.

Og så skal jeg blot endnu engang erindre om, at det er regeringens politik, at dansk asylpolitik skal fastlægges i Danmark – ikke i Bruxelles.

11. eu-LISA: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA) og om ændring af forordning (EF) nr. 1987/2006 og Rådets afgørelse 2007/533/RIA og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1077/2011 (første gennemlæsning)

– *Generel indstilling*

KOM (2017) 0352

Rådsmøde 3584 – bilag 3 (sammenfatning side 17)

Udlændinge- og integrationsministeren: Der er lagt op til en generel indstilling angående revision af eu-LISA-forordningen.

Som det er udvalget bekendt – udvalget modtog nemlig grund- og nærhedsnotatet den 22. september – skal revisionen af forordningen primært sikre, at agenturet styrkes, så det kan løse nuværende og fremtidige opgaver, herunder bl.a. udviklingen og driften af det kommende ind- og udrejsesystem (EES) og det kommende EU-system om rejseinformation og rejsetilladelse. Det er det, vi kalder for ETIAS.

Regeringen har fra begyndelsen været positivt indstillet over for forslaget, og er det fortsat. Det er klart, at agenturet skal styrkes i takt med udviklingen af de store it-projekter, så det sikres, at agenturet også kan håndtere de kommende it-systemer, når de bliver operationelle.

14. Eventuelt

Udlændinge- og integrationsministeren: Til sidst om RIA-rådsmødet kan jeg oplyse, at formandskabet har inviteret til en frokostdrøftelse under overskriften Schengen.

Formandskabet har endnu ikke givet flere oplysninger, men jeg går på nuværende tidspunkt ud fra, at det vil være en generel drøftelse af nødvendigheden af fortsat at have fokus på at komme tilbage til et stærkere Schengen. Vi har vedtaget lovgivning (Frontex, systematisk kontrol), og som I ved, står vi over for en styrkelse af it-agenturet, og i den kommende tid at vedtage forslaget om et europæisk ind- og udrejsesystem såvel som ETIAS-forslaget.

Endelig har Kommissionen som bekendt fremsat forslag om en ændring af Schengen-grænsekodeks - udvalget skulle netop have modtaget grund- og nærhedsnotatet. Forslaget skal modernisere bestemmelserne om genindførelse af midlertidig grænsekontrol.

I forhold til forslaget om grænsekontrol på de indre grænser vil regeringen overordnet arbejde for et fleksibelt system i forhold til genindførelse og forlængelse af midlertidig grænsekontrol ved de indre grænser og for, at medlemsstaterne får mulighed for at genindføre grænsekontrollen for en længere periode, end det er muligt efter de gældende regler.

15. Siden sidst

Udlændinge- og integrationsministeren: Jeg vil nu orientere om to verserende EU-retssager vedrørende reglerne om fri bevægelighed. Den danske regering har afgivet indlæg for at præge udfaldet, navnlig på baggrund af Udlændinge- og Integrationsministeriets interesse i sagerne, og de er vurderet som væsentlige. Europaudvalget er i den forbindelse skriftligt orienteret om sagerne.

Der er nu fremsat forslag til afgørelser fra generaladvokaten. Forslag er ikke retligt bindende for EU-Domstolen, men giver et fingerpeg. Først når EU-domstolens afgørelser foreligger, vil betydningen for dansk lovgivning og/eller administrativ praksis kunne vurderes.

Gusasagen

Den første sag har sagsnummer C-442/16 og kaldes Gusa. Sagen er indledt af en domstol i Irland, der har forelagt spørgsmål for EU-Domstolen om fortolkning af opholdsdirektivet, dvs. reglerne om fri bevægelighed.

Den irske domstol ønsker fortolkningsbidrag til at kunne afgøre en irsk retssag anlagt af Gusa på grund af de irske myndigheders afslag på at tildel ham ydelse til arbejdssøgende. Gusa er rumænsk statsborger.

Den irske domstol skal afgøre, om Gusa har bevaret sin status som selvstændig erhvervsdrivende og dermed bevaret ret til ophold og ydelser i Irland. Spørgsmålet opstår, fordi Gusa efter ca. 4 års arbejde i Irland som selvstændig gipsstøber blev uforskyldt arbejdsløs på grund af mangel på arbejde i branchen, tilmeldte sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende og ansøgte om ydelse til arbejdssøgende.

Udvalget blev skriftligt orienteret om sagen i november 2016, herunder om Udlændinge- og Integrationsministeriets interesse og om, at regeringen ville afgive indlæg.

I overensstemmelse hermed har den danske regering afgivet skriftligt indlæg i sagen i november 2016.

Den danske regering har argumenteret for, at det er op til de nationale myndigheder konkret at vurdere, om en unionsborger skal betragtes som selvstændig erhvervsdrivende. De er bedst egnede til at undersøge de faktiske omstændigheder og forhold, der er afgørende for, om en unionsborger kan anses for selvstændig erhvervsdrivende.

I overensstemmelse med dansk praksis har regeringen argumenteret for, at der i vurderingen kan indgå objektive kriterier, som sikrer et grundlag for at vurdere, om der reelt er tale om aktuel udøvelse af økonomisk aktivitet som selvstændig erhvervsdrivende.

Ud fra generaladvokatens forslag til afgørelse forventes sagen ikke at give anledning til ændring af dansk lovgivning eller praksis.

De forenede sager B m.fl.

Den anden sag bestod oprindeligt af to sager med sagsnumrene C-316/16 og C-424/16, men da de handler om samme regel i opholdsdirektivet, valgte EU-Domstolen at slå dem sammen med henblik på et fælles retsmøde og en samlet afgørelse i sagen, der kaldes B m.fl.

Sagens udfald har betydning for adgangen til at udvise unionsborgere pga. kriminalitet trods længerevarende ophold.

Sagen handler om fortolkningsspørgsmål vedrørende den regel i opholdsdirektivet, som regulerer, hvornår en værtsmedlemsstat af hensyn til den offentlige sikkerhed kan udvise en unionsborger, som er statsborger i en anden medlemsstat, men har haft ophold i værtsmedlemsstaten i de 10 forudgående år.

Reglen bygger på den betragtning, at jo længere ophold, jo mere forventes en unionsborger at være integreret i værtsmedlemsstaten, og desto stærkere bør beskyttelsen mod udvisning derfor være.

EU-Domstolen har tidligere fastslået, at de 10 forudgående år skal forstås som en periode, der i princippet er uafbrudt. På den baggrund skal Domstolen nu afgøre flere tvivlsspørgsmål, herunder om perioden kan afbrydes af fravær fra værtsmedlemsstaten eller fængselsophold.

Udvalget blev skriftligt orienteret i november 2016 om den ene sag, herunder om Udlændinge- og Integrationsministeriets interesse og om, at regeringen ville afgive indlæg. Grundet den lighed, sammenlægningen er udtryk for, dækkede mandatet deltagelse i det fælles retsmøde.

I overensstemmelse hermed har den danske regering afgivet skriftligt og mundtligt indlæg i henholdsvis november 2016 og juli 2017.

Den danske regering har bl.a. argumenteret for:

- at afsoning af ubetingede fængselsstraffe inden for den 10-årige periode som det klare udgangspunkt må kunne afskære en unionsborger fra den stærke beskyttelse mod udvisning.

og

- at en unionsborger ved sin adfærd kan bryde eller med et andet ord ødelægge en tidligere opnået integration i værtsmedlemsstaten, og at ingen derfor på forhånd skal kunne undtages fra en vurdering af, om der er en uafbrudt periode på 10 forudgående år, som kan berettige beskyttelse mod udvisning.

Sagen kan få betydning for dansk ret, men det afhænger af EU-Domstolens afgørelse i sagen.

Det er endnu ikke fastlagt, hvornår EU-Domstolen afsiger dom i sagerne, men begge domme må forventes afsagt i løbet af de kommende par måneder.

Punkt 5. Rådsmøde nr. 3581 (transport, telekommunikation og energi – telekommunikation) den 4.-5. december 2017

EUU alm. del (17) – bilag 180 (kommenteret dagsorden)

Energi-, forsynings- og klimaministeren ville forelægge tre sager på dagsordenen for telerådsmødet den 4. december 2017. Alle tre sager var til orientering, og ministeren kunne i øvrigt henvise til det fremsendte samlenotat.

1. Forslag om oprettelsen af Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC)

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0591

Rådsmøde 3581 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (2017-18) – bilag 70 (udvalgsmødereferat side 84 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 6/10-17)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Det estiske formandskab ønsker på rådsmødet at opnå politisk enighed om sagen i Rådet, så der kan indledes forhandlinger med Parlamentet.

Jeg forelagde sagen til forhandlingsoplæg i oktober. Jeg vil derfor ikke i dag gennemgå forslaget og regeringens holdning hertil i detaljer. Jeg vil i stedet fokusere på, hvordan den overordnede forhandlingssituation ser ud forud for rådsmødet.

På basis af de drøftelser, der hidtil har været i EU-regi, er det min forventning, at vi vil opnå en aftale på rådsmødet. I forhold til de danske prioriteter ser forhandlingerne ganske fornuftige ud.

Kommissionen har foreslået at gøre BEREC til et egentligt agentur. Det store flertal af medlemsstater – inklusive Danmark – støtter dog ikke denne tilgang. Årsagen hertil er, at det for EU-landene er vigtigt at bevare de nationale tilsynsmyndigheders og BEREC's uafhængighed, og dette gør man bedst ved at bevare den nuværende model.

Den nuværende model betyder, at BEREC vil fortsætte med at bestå af repræsentanter fra medlemsstaternes uafhængige telemyndigheder, og at de fortsat vil blive understøttet af et mindre kontor, der primært bidrager til at koordinere arbejdet i BEREC.

Det er derfor min forventning, at der på rådsmødet vil være opbakning til at videreføre den nuværende model.

Jeg kan i øvrigt henvise til, at BEREC-forslaget hænger tæt sammen med Kommissionens kodeksforslag, hvis formål er at bidrage til udrulning af højhastighedsbredbånd i hele EU. Jeg forventer derfor, at de igangværende trilogforhandlinger om kodeksforslaget

vil komme til at inkludere BEREC-forslaget. Der er lagt op til, at disse forhandlinger skal kunne afsluttes i første halvår af 2018.

2. Forordningsforslag vedrørende respekt for privatlivets fred og beskyttelse af persondata ved elektronisk kommunikation (e-databeskyttelse)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2017) 0010

Rådsmøde 3581 – bilag 1 (sammenfatning side 8)

KOM (2017) 0010 – bilag 1 (oplæg fra møde i EUU 3/2-17 af IT-Politisk Forening)

KOM (2017) 0010 – svar på spm. 1 om ministerens kommentarer til høringssvar fra Forbrugerrådet Tænk vedr. forslag til forordning om respekt for privatlivets fred, fra erhvervsministeren, kopi til udenrigsministeren

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1228, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Energi,- forsynings- og klimaministeren: Den anden sag, som jeg vil forelægge til orientering, handler om Kommissionens forslag til en e-databeskyttelsesforordning. Sagen hører under erhvervsministerens ressort, men fordi sagen er sat på dagsordenen for tele-rådsmødet, forelægger jeg den i dag. Erhvervsministeren vil senere forelægge sagen til forhandlingsoplæg.

Formandskabet vil på rådsmødet fremlægge en fremskridtsrapport om forhandlingerne i rådsarbejdsgruppen.

Forslaget er en revision af det gældende e-databeskyttelsesdirektiv. Ligesom det gældende direktiv er der tale om en række særregler om databeskyttelse for elektroniske kommunikationstjenester, eksempelvis mobil- og internettjenester.

Forslaget viderefører centrale elementer fra det eksisterende direktiv. Blandt andet videreføres reglerne om fortrolighed ved elektronisk kommunikation. Det kan f.eks. være regler om, hvornår udbydere af elektroniske kommunikationstjenester må behandle persondata. Forslaget viderefører og reviderer desuden de såkaldte cookieregler og reglerne om uanmodet kommunikation – populært kaldet spam.

Reglerne i forslaget udgør et væsentligt rammevilkår for den digitale omstilling. Det er vigtigt at sikre, at reglerne er stabile, fremtidssikrede og praktisk anvendelige for både brugere og virksomheder i den digitale verden, som reglerne særligt retter sig mod.

Fra dansk side har vi hilst forslaget velkommen, og vi støtter, at de gældende regler opdateres i lyset af den teknologiske og markedsmæssige udvikling. Vi har dog ligesom andre medlemsstater givet udtryk for, at det er vigtigt, at reglerne tilpasses de nye retlige

rammer i den generelle databeskyttelsesforordning, så vi undgår samspilsproblemer mellem de to regelsæt.

I de videre forhandlinger vil regeringen fortsat arbejde for, at reglerne bliver udtryk for en balance. Vi skal sikre et højt niveau af databeskyttelse uden samtidig at hindre innovation og digital vækst gennem udnyttelse af nye teknologier.

Rådets arbejdsgruppe er fortsat i gang med at forhandle. Det er derfor også for tidligt at sige, hvornår Rådet er klar med en generel indstilling og et oplæg til forhandling med Europa-Parlamentet. Det vil dog tidligst være under det kommende bulgarske formandskab.

Rasmus Nordqvist ville gerne vide, hvor regeringen stod i forhold til Forbrugerrådet Tænks hørings svar om privatlivsbeskyttelse som standard. Det kunne han ikke læse af samlenotatet. Man havde i udvalget tidligere talt om vigtigheden af at sikre privatlivsbeskyttelsen, så det ikke er op til den enkelte forbruger at bremse sporing.

Energi- forsynings- og klimaministeren sagde, at regeringen sluttede op om, at borgerne selv har ansvaret for at tage stilling til, om de vil acceptere cookies og her vil sikre sig kontrollen igennem information og retten til det frie valg. Den centrale forbrugerbeskyttelse består således i, at brugerne selv aktivt skal tage stilling. Europa-Parlamentet havde foreslået at kræve, at browseren som standard er indstillet for derved at forhindre cookies. Regeringen var dog bekymret for, at en sådan standardindstilling – ud over at bestemme for forbrugeren – risikerede at gøre det mere besværligt for dem. Brugere ser på den måde ikke fra starten af, hvordan indstillingerne kan ændres, hvilket kan være et problem, hvis de senere vil bruge en hjemmeside, der anvender cookies. Men ministeren delte fuldt ud Rasmus Nordqvists betragtning om, at det er afgørende at tage hensyn til at beskytte privatlivet mest muligt.

Rasmus Nordqvist opfordrede regeringen til at støtte op om Tænks hørings svar og i forhandlingerne gå meget aktivt ind i privatlivets beskyttelse. I sin iver for at sikre, at folk selv skal tage stilling, skal man samtidig sørge for, at det ikke bliver for svært for den enkelte.

Energi- forsynings- og klimaministeren delte hans overvejelser og ville tage dem med videre i forløbet.

3. Forordningsforslag om en ramme for fri udveksling af andre data end personoplysninger i Den Europæiske Union (frie datastrømme)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2017) 0495

Rådsmøde 3581 – bilag 1 (samlenotat side 22)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Forslaget er sat på dagsordenen til politisk drøftelse. Sagen hører ligesom den forrige sag under erhvervsministerens ressort.

Forslaget omhandler data, som ikke er personoplysninger. Forslaget blev fremsat af Kommissionen den 13. september 2017 med det overordnede formål at øge mængden af databaserede tjenester på tværs af grænserne i EU. I dag hindres databaserede tjenester i flere tilfælde af nationale restriktioner for, hvor data må opbevares.

Forslaget medfører, at krav om fysisk placering af data, der ikke kan begrundes med hensyn til offentlig sikkerhed, forbydes. Forslaget vil således forbedre virksomheders muligheder for at operere på tværs af grænserne og indrette deres forretning mere effektivt.

Regeringen støtter overordnet Kommissionens målsætning om at forbedre rammevilkår, der kan understøtte en velfungerende europæisk dataøkonomi og fremme udviklingen af databaserede forretningsmodeller.

Regeringen har i forlængelse heraf længe haft som en væsentlig prioritet at sikre frie datastrømme og har sammen med andre medlemsstater arbejdet for, at Kommissionen fremsatte et forslag, der skal fjerne alle uberettigede nationale krav om lokalisering af data.

Regeringen hilser derfor forslaget velkomment og vil arbejde for en hurtig vedtagelse.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 6. El-markedsdesignpakken

KOM (2016) 0861 – bilag 7 (samlenotat)
EUV alm. del (17) – bilag 180 (kommenteret dagsorden)
KOM (2016) 0864 – bilag 8 (henvendelse af 29/11-17 fra Vedvarende Energi og NOAH)
KOM (2016) 0861 – bilag 6 (Kommissionens svar på Folketingets udtalelse)
KOM (2016) 0861 – bilag 5 (Folketingets udtalelse)
KOM (2016) 0861 – bilag 2 (faktaark)
EUV alm. del (16) – bilag 534 (præsentation fra Dansk Energi)
EUV alm. del (16) – bilag 527 (materiale til MEP-mødet 31/3-17)
EU-note (16) – E 16 (EU-note af 1/2-17)
EUV alm. del (16) – bilag 932 (udvalgsmødereferat side 1382, senest behandlet i EUV 23/6-17)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Jeg forelægger i dag fire forslag om elmarkedet til tidligt forhandlingsoplæg. Det drejer sig om forslag til revision af elmarkedsforordningen, revision af elmarkedsdirektivet, elberedskabet og ACER.

De fire forslag er tæt forbundne og udgør tilsammen den del af Kommissionens vinterpakke, der omhandler det indre marked for energi. Jeg kan i øvrigt henvise til det fremsendte samlenotat.

De fire forslag i pakken understøtter hinanden og udgør en central del af implementeringen af EU's Energiunion. Forslagene skal være med til at sikre et fremtidigt indre marked, der muliggør en omkostningseffektiv integration af store mængder af vedvarende energi, sikring af forsynings sikkerheden og reduktion af omkostningerne for virksomhederne og forbrugerne. Det bør især ske gennem omfattende handel over grænser, hvor vi får gavn af hinandens ressourcer.

De fire forslag regulerer tilsammen engrosmarkedet, detailmarkedet, hvad der skal gælde i de nødsituationer, hvor der opstår mangel på el, og hvordan man sikrer en ordentlig håndhævelse af reglerne.

FO a) Forordningsforslag om det indre marked for elektricitet

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0861

Den første sag, som jeg vil nævne til forhandlingsoplæg, handler om forslaget til revision af el-markedsforordningen, som skal sikre et velfungerende europæisk elmarked. Forslaget regulerer engrosmarkedet.

Regeringen støtter Kommissionens forslag. Danmark og Norden er allerede langt fremme på dette område, og Kommissionens forslag er også tydeligt inspireret af den nordiske indretning af elmarkedet.

Jeg vil i gennemgangen fokusere på forslaget fem hovedområder: 1) Udvidelse af markedsprincipper, 2) bedre udnyttelse af det europæiske elnet, 3) kapacitetsmekanismer, 4) øget regionalt samarbejde og 5) brug af indtægter fra grænseoverskridende handel.

Forslaget om at udvide de grundlæggende markedsprincipper skal være med til at sikre bedre konkurrence og klare prissignaler for markedsaktører. Det handler bl.a. om, at det er prisen, som afgør, hvilke typer produktion der anvendes, og at priserne skal sende retvisende signaler om, hvorvidt der er knaphed i elsystemet.

Der er tale om en tilnærmelse af principper, der allerede eksisterer på det nordiske elmarked. Regeringen støtter derfor en udvidelse af markedsreglerne, der kan sikre fleksibilitet, bedre konkurrence og klare prissignaler. Regeringen arbejder samtidig for, at balanceansvar udvides til flere markedsaktører, at prioriteret adgang til nogle former for produktion bliver afskaffet eller reduceret, i takt med at andelen af vedvarende energi øges, og at politiske prisgrænser på engrosmarkedet afskaffes.

Kommissionen lægger desuden op til at sikre, at der sker en bedre udnyttelse af det europæiske elnet. Dette skal ske ved, at det underliggende elnet skal kunne transportere el fra der, hvor produktionen ligger, til der, hvor forbruget er.

En effektiv opdeling af prisområder for el i Europa vil bidrage til at skabe balance i systemet. Regeringen lægger derfor vægt på, at forslaget indeholder nogle klare rammebetingelser i forhold til at sikre en effektiv opdeling af budområder. Regeringen arbejder desuden for, at der sikres en hensigtsmæssig inddragelse af de berørte medlemsstater i processen.

Regeringen støtter Kommissionen i, at håndtering af fysiske begrænsninger i elnettet bør følge princippet om fri bevægelighed af varer. Hvis der skal være undtagelser, bør de begrænses til et minimum og være begrundet i saglige hensyn som f.eks. opretholdelse af sikkerheden i elsystemet.

Ifølge forslaget kan kapacitetsmekanismer kun anvendes, hvis medlemsstaterne kan dokumentere, at der er behov for at etablere dette i deres elsystem. En kapacitetsmekanisme er udtryk for, at staten betaler for noget kapacitet, hvis de er bekymret for, om markedet i sig selv kan sikre tilstrækkelig kapacitet til at møde forbrugernes behov. Regeringen støtter Kommissionens forslag, da det kan fremme grænseoverskridende handel og minimere behovet for national back-up-kapacitet.

Som en del af dette forslag foreslår Kommissionen, at der sættes en CO₂-grænse på 550 gram per kWh for kapacitetsmekanismer. Det betyder, at kapacitetsmekanismer i form af for eksempel kraftværker, som udleder mere CO₂ end grænseværdien, ikke kan modtage

støtte. Regeringen er imod, at der gives statsstøtte til fossile brændsler, og støtter derfor Kommissionens forslag.

Kommissionen har, for så vidt angår øget regionalt samarbejde mellem transmissionsselskaberne, foreslået, at der etableres regionale driftscentre, hvori der sidder repræsentanter fra regionens transmissionsselskaber.

Kommissionens forslag går ud på at tilføre disse sammenslutninger flere opgaver, da det bl.a. vil øge gennemsigtigheden i transmissionsselskabernes beslutninger og derigennem optimere driften af de europæiske elsystemer.

Regeringen støtter Kommissionens forslag, men er også opmærksom på, at det kan være nødvendigt med fleksibilitet i forhold til bl.a. sammenslutningernes opgaveportefølje samt hvor bindende deres anbefalinger bør være.

I den forbindelse støtter regeringen også Kommissionens forslag om, at der bør oprettes en sammenslutning af europæiske distributionsselskaber, hvor distributionsselskaberne er repræsenteret med et medlem pr. medlemsstat. Vores netselskaber kommer til at spille en større rolle i fremtidens mere fleksible elsystem. Derfor er det vigtigt, at de får en stærkere stemme på europæisk niveau.

Kommissionen har tillige stillet et forslag om, at de indtægter, som vi får fra vores internationale forbindelser – de såkaldte flaskehalsindtægter – ikke længere må anvendes til at nedsætte nettariffrerne med.

Regeringen ønsker principielt ikke øremærkning af nationale midler i EU-regulering.

Regeringen lægger derfor vægt på, at det fortsat skal være muligt at anvende flaskehalsindtægter til nedsættelse af nettariffrerne.

Pakken blev behandlet under et. Se punkt 6d.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod.

FO b) Direktivforslag om fælles regler for det indre marked for elektricitet

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0864

Den anden sag, jeg vil forelægge, er forslaget om revision af elmarkedsdirektivet. Forslaget retter sig mod detailmarkedet og handler om, hvordan vi får sikret et mere integreret, forbrugerorienteret og fleksibelt elmarked i EU.

Jeg vil fokusere på tre elementer i forslaget: øget fokus på forbrugerne, øget fokus på distributionsselskabernes rolle i elmarkedet og fleksibilitetslementer i elsystemet.

Regeringen støtter forslag, som kan styrke forbrugernes rettigheder og gøre det lettere at være forbruger. Regeringen lægger dog i den sammenhæng vægt på, at medlemsstaterne ud fra et omkostningseffektivt hensyn har fleksibilitet til at kunne vælge, hvor forbrugere skal kunne tilgå informationer om priser og forbrug. En elregning bør f.eks. være simpel og kun indeholde de mest centrale oplysninger, mens resten i stedet bør kunne tilgås digitalt.

Forslaget lægger også op til at aktivere forbrugerne, så de kan tilpasse deres forbrug efter priserne. Det sker bl.a. ved at stille krav om udrulning af fjernaflæste målere og krav om, at forbrugere skal tilbydes dynamiske elpriser. Det vil sige høje elpriser, når der er knaphed i elsystemet, og lave elpriser, når der er megen produktion.

FO Regeringen støtter forslag, som har til formål at aktivere forbrugerne. Regeringen lægger vægt på, at landene får fleksibilitet til at etablere rammer for, at markedet kan udvikle og tilbyde forbrugere adgang til dynamiske prisprodukter. Og at landene får fleksibilitet til at vælge, om afregningsfrekvensen i detailmarkedet skal følge engrosmarkedet, hvor dette er omkostningseffektivt og teknisk muligt, og hvor forbrugeren vil kunne opnå fordele derved.

Kommissionen foreslår endelig med hensyn til forbrugerne at indføre regler, som fremmer en markedsbaseret prisdannelse. Regeringen støtter Kommissionens forslag om at udfase regulerede priser for elforbrugere og arbejder for, at udfasningen af regulerede priser bør ske inden 5 år efter direktivets vedtagelse. I Danmark anvendes der ikke regulerede priser, da vi beskytter særligt udsatte husstande gennem vores socialpolitik.

Regeringen lægger desuden vægt på, at regulerede priser for forbrugerne i andre medlemsstater ikke må påvirke priserne i engrosmarkedet og i øvrigt skal påvirke andre forbrugere og markedsaktører mindst muligt.

Kommissionen har i forhold til forslagets øgede fokus på distributionsselskabernes rolle foreslået, at selskaberne hvert andet år skal udarbejde netudviklingsplaner, der indeholder planlagte investeringer over de kommende 5-10 år. Formålet hermed er at tilskynde og øge effektiviteten af driften af nettet.

Regeringen støtter generelt, at distributionsselskaberne skal spille en større rolle i fremtidens elsystem. Derfor støtter regeringen også, at distributionsselskaberne skal tilskyndes til effektiv drift af distributionsnettet, og at dette bl.a. skal ske via netudviklingsplaner.

Netudviklingsplanerne kan være med til at øge transparensen af deres investeringer og sikre, at der bliver et marked for bl.a. fleksibilitetsydelse.

Regeringen støtter desuden forslaget om, at det skal være muligt at tilslutte lagringsfaciliteter til distributionsnettet, og at distributionsselskaberne kun under særlige omstændigheder selv må eje sådanne faciliteter. Regeringen finder ligesom Kommissionen, at det så vidt muligt bør være markedet, som skal eje og drive lagringsfaciliteter som ladestander og batterier.

Regeringen støtter endvidere Kommissionens forslag om, at det skal være muligt at anvende markedsbaserede mekanismer til levering af lagringsfaciliteter eller anlæg, der leverer systemydelser. Systemydelser er enheder, som hjælper til at holde elsystemet i konstant balance. Dette vil være med til at sikre en fair prissætning for leverancer af ydelser til elnettet. Regeringen lægger desuden vægt på, at dette også bør gælde for netkomponenter såsom højspændingskabler og transformerstationer.

Pakken blev behandlet under ét. Se punkt 6d.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod.

FO c) Forordningsforslag om beredskab i elsektoren (elforsyningssikkerhedsforslaget)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0862

Den tredje sag, jeg vil nævne, er elberedskabsforslaget, der handler om, hvordan medlemsstaterne skal samarbejde i situationer med elmangel. Klare regler for håndtering af elkrisisesituationer er vigtigt i forhold til at sikre åbenhed og tillid på de europæiske elmarkeder.

Vi samarbejder allerede om dette på nordisk plan. Det nordiske beredskabssamarbejde, der er opbygget over mange år, bygger på tillid. Sådan er det desværre ikke i hele EU.

Forslaget indeholder derfor krav om regional koordinering af elberedskabet. Medlemsstaterne skal lave både nationale og regionale beredskabsplaner baseret på sårbarhedsvurderinger. Dvs. planer for, hvordan man løser problemer, og hvordan der sikres el til forbrugere, mens nettet er nede.

FO Regeringen støtter en regional koordinering af elberedskabet, og at der sikres gennemsigtighed i beredskabsplanlægningen, således at markedet kan fungere så længe som muligt – også i en krisesituation.

Regeringen støtter også, at der skal være klare regler og gennemsigtighed for, hvornår medlemsstaterne anvender ikkemarkedsbaserede tiltag. F.eks. at medlemsstaterne ikke må suspendere markedet af nationale hensyn i tilfælde af en elkrisisesituation.

Landene må således ikke lukke energigrænserne, fordi de i en kold vinter vil undgå nabo-landes efterspørgsel og derved højere priser.

Regeringen lægger vægt på, at den konkrete regulering ikke giver mulighed for at afbryde det internationale elmarked med henvisning til informationer, der af sikkerhedspolitiske hensyn ikke kan deles. Der skal være gennemsigtighed mellem landene.

Regeringen arbejder for, at kriterierne for at afbryde elmarkedet gøres konkrete, og for, at behovet for inddragelse af fortrolige oplysninger i beredskabsarbejdet minimeres så vidt muligt.

Forslaget stiller også krav om, at de regionale beredskabsplaner skal indeholde planer for national forbrugsbegrænsning.

Regeringen vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt, at det på regionalt niveau alene aftales, at medlemsstaterne skal støtte hinanden hver især ved at iværksætte forbrugsbegrænsninger i overensstemmelse med nationale procedurer.

Regeringen lægger derfor vægt på, at planerne for forbrugsbegrænsning skal kunne basere sig på eventuelle eksisterende nationale procedurer. På det danske elmarked er der f.eks. allerede indgået kontrakter med enkelte virksomheder, som mod kompensation har accepteret at blive afbrudt, såfremt der er mangel på el.

For den konkrete beredskabsplanlægning lægger regeringen vægt på, at de enkelte virksomheder får fleksibilitet til at inddrage lokale forhold i deres beredskabsplanlægning.

Regeringen arbejder derfor for, at den lokale beredskabsplanlægning ikke underlægges formatkrav, der begrænser muligheden for at tilgodese lokale forhold, som kan effektivisere planlægningen som håndteringen af en beredskabssituation.

Pakken blev behandlet under ét. Se punkt 6d.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod.

FO d) Forordningsforslag om oprettelse af et EU-agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder (ACER)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0863

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Forslaget skal sørge for, at spillereglerne på de europæiske elmarkeder bliver overholdt.

Da de øvrige tre elmarkedsforslag er med til at udvide samarbejdet mellem de europæiske lande og vores elmarkeder, er det også nødvendigt at opdatere ACER's beføjelser, så de kan følge med det udvidede samarbejde og håndhæve reglerne.

I forslaget får ACER udvidet og styrket sine kompetencer. Regeringen støtter forslaget og prioriterer i særdeleshed tre elementer.

For det første at ACER fremadrettet direkte kan godkende vilkår, betingelser og metoder, der er udarbejdet i medfør af netværksreglerne og vejledninger.

For det andet at regionale beslutninger kan overføres til ACER med mulighed for at oprette et regionalt underudvalg bestående af de berørte medlemsstater for at fremme løsninger og samtidig sikre overholdelse af de europæiske regler.

For det tredje at ACER sikres de fornødne kompetencer til effektivt at håndhæve de fælles regler på elmarkedet, herunder ved at træffe beslutninger i sager af grænseoverskridende karakter.

Regeringen støtter desuden, at stemmereglerne i ACER ændres, således at ACER's repræsentantskab fremadrettet skal tage beslutninger med simpelt flertal frem for to tredjedels flertal. Der er tale om en ensretning af stemmereglerne i ACER, så den følger den fælles erklæring og tilgang til EU's decentraliserede agenturer.

Afslutningsvis lægger regeringen vægt på, at yderligere ressourcer til europæiske agenturer finansieres via omprioriteringer inden for EU's budget.

Søren Egge Rasmussen mente, at forslagene var gennemført centralistisk silotænkning, hvad angår elproduktionen. Med den stigende andel vedvarende energi i elproduktionen skal det håndteres, så det bliver en del af den silo, der indtil videre hedder fjernvarme, og en silo, der hedder energitransport, som skal omstilles til el. Den nedbrydning af siloer tog disse forslag ikke hensyn til. De havde udelukkende fokus på ensretningen af et elmarked hen over grænserne. I Danmark er der snarere behov for nogle rammer, som i højere grad giver mulighed for at ændre på det samlede system.

Søren Egge Rasmussen var klar over, at regeringen ikke støttede den del af Kommissionens indstilling, der handler om, at flaskehalsindtægter fremover vil medføre lavere elpri-

ser. Tidligere havde man skitseret, at f.eks. Viking Link ville kunne give et samfundsøkonomisk overskud på 2,9-4,7 mia. kr. At det samlede regnskab var positivt, skyldtes flaskehalsindtægter på 8-9 mia., som skal deles med Storbritannien, og som gør, at det alligevel ikke bliver så dyrt for forbrugerne. Man ender på et regnskab, hvor det for almindelige forbrugere bliver 10-50 kr. dyrere, og for en virksomhed med 10 GW forbrug vil der være en ekstraomkostning på 20.000-100.000 kr. Hvis Kommissionens forslag gennemføres, bryder økonomien for Viking Link sammen, og projektet vil med al sandsynlighed give et underskud eller i heldigste fald et plus på 0,2 mia. kr. Det betyder, at udgifterne for almindelige forbrugere vil stige til mellem 75 og 135 kr. om året i 40 år. Dermed er det en sikker investering, da forbrugerne vil betale for en fejlinvestering.

Var ministeren bekendt med, at økonomien i Viking Link ikke hænger sammen, hvis flaskehalsindtægterne ændres, så de ikke kan medføre lavere nettariffer.

Rasmus Nordqvist mente, at grænsen på 550 gram CO₂ pr. kW er meget høj. Var ministeren enig med ham i, at den burde være betydeligt lavere? Han spurgte desuden til regeringens holdning til høringssvarene fra VedvarendeEnergi og Det Økologiske Råd, der udtrykker bekymring om direktivets konsekvenser for lokal vedvarende energiproduktion, som den grønne omstilling er afhængig af.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, om ministeren ville stå hårdt på, at den nye ekspertgruppe, der skal nedsættes i EU DSO-Enheden, får en dansk repræsentant. Det forlød, at Kommissionen ikke ønsker repræsentation fra alle lande.

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede, at det er et grundlæggende spørgsmål om, hvorvidt man ønsker et europæisk elmarked, hvor elektriciteten flyder på tværs af grænserne. Med dette forslag vil man fastlægge regler for, hvordan elmarkedet skal fungere, så energien flyder bedst muligt, hvordan man sikrer tilsynet, og hvordan man sikrer, at man også i krisesituationer kan garantere for strøm til det basale energiforbrug. Man vil også se på, hvordan man undgår at opbygge unødvendig kapacitet – det var der jo bred enighed om i Danmark – og på, at landene beskytter deres egne markeder i forhold til prisdannelse. Det er et europæisk projekt, hvor den nordiske model for, hvordan man sikrer, at elektriciteten flyder på tværs af landegrænserne, og at der er et stærkt samarbejde, hvor den grønne strøm får forrang. Det er egentlig en kopi heraf, og bl.a. derfor har Danmark værtskabet for EU's infrastrukturforum for el.

Der vil med stadig være mulighed for føre en national energipolitik. Danmark vil stadig kunne sikre, at el kommer ud i flere dele af samfundet og kommer til at udgøre en større del af fjernvarmesektoren, og at en stadig større del af det samlede elforbrug bliver baseret på grøn og vedvarende energi. Når man får en elproduktion, som i stadig stigende grad bliver afhængig af vejret, er landene tilsvarende mere afhængige af at være koblet op med hinanden. Derfor havde man taget initiativ til Viking Link og COBRA-kablet til Holland, og derfor fastholder man fokus på at styrke forbindelserne til Norge, Sverige, Tyskland og Holland for at sikre, at der altid er forsyningssikkerhed og de bedste muligheder for grøn omstilling, samtidig med at vedvarende energi kan udbygges massivt i hele EU.

På spørgsmålet om flaskehalsindtægter svarede han, at regeringen støtter udnyttelse af flaskehalsindtægter til at nedsætte tariffene med. Den mulighed vil Kommissionen fjerne, men det er der ikke flertal for i Rådet.

På spørgsmålet om Viking Link svarede han, at kablet ifølge regeringens beregninger, som var oversendt til Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget, er en ganske god forretning for de danske elforbrugere, og at det er med til at sikre forsyningssikkerheden i både Storbritannien og Danmark.

Til Rasmus Nordqvist svarede han, at det var vanskeligt at fastsætte en præcis grænse for antallet af gram CO₂ pr. kW. Han understregede, at Danmark er modstander af at give statsstøtte til fossil energi, og med dette forslag kom man et stykke ad vejen. Han påpegede, at en grænse på 550 gram udelukker kul, men at det med forslaget stadig vil være muligt at opstille f.eks. gasturbiner, som er langt mere effektive end kul. Ved at hjælpe hinanden og ved en stadig mere udbygget kabellægning mellem landene sikrer man, at det ikke bliver nødvendigt at have kraftværker stående klar til, når der ikke er el nok i nettet. Den fornuftige drivkraft bag forslaget og EU's vinterpakke er at bruge hinandens ressourcer på tværs af landegrænserne.

Han var enig i vigtigheden af lokale energifællesskaber, som er en god dansk tradition. Det er med til at sikre en udbredt accept af den grønne omstilling, at lokale ambassadører dermed arbejder for den. Derfor ønskede regeringen ikke at begrænse mulighederne for, at der kan etableres lokale energifællesskaber i de andre lande.

Til Kenneth Kristensen Berth svarede han, at Danmark arbejder på højtryk for at sikre, at også små lande er tilstrækkeligt repræsenteret i EU DSO-enheden. Der vil blive etableret en særskilt arbejdsgruppe med en repræsentant fra hvert af de 28 medlemslande, som har til formål at holde øje med, hvilke effekter EU DSO-enhedens bestyrelses tiltag vil få i de enkelte lande og rapportere om det til bestyrelsen og alle medlemslande. Det er sandsynligt, at ikke alle lande vil være repræsenteret i bestyrelsen.

Søren Egge Rasmussen mente, at forslagene var gennemsyrede af, at der skulle være mest mulig handel over grænserne. Det er en anden strategi, end hvis man på nationalt plan først og fremmest sikrer sig, at man opnår en god selvforsyning, som giver en forsyningssikkerhed, men hvor der samtidig skal være nogle kabler hen over grænserne, som kan øge forsyningssikkerheden og eksportere overskydende strøm. Der er vid forskel på, hvilken strategi man lægger vægt på, og ministeren havde endnu ikke erkendt, at den danske elforsyning bør bestå af 20 pct. solcellestrøm. Det ville være en fornuftig blanding, hvis den vedvarende energi ikke bare kom til at bestå mest muligt af vindmøller, som kan eksporteres. Forsyningen i Danmark bør først og fremmest dække landets behov. Hvis man kun tager hensyn til, hvad EU kræver, bliver fokus et andet. Så ender man med løsninger, hvor man skal have nye kabler til Storbritannien til 11 mia. kr., som så betales af forbrugerne via højere priser. Den erkendelse mente han manglede hos regeringen, når den forholder sig til forslag fra EU.

Han spurgte desuden, om el produceret på brunkul i Tyskland ikke kan eksporteres via Viking Link til Storbritannien. Og havde det i denne sammenhæng nogen betydning, at ministeren under COP 23 underskrev en aftale om, at kul skal udfases fra elforsyningen i 2030? Betød udfasningen udelukkende, at man skal udfase kullene selv, eller betyder den også, at man ikke må importere kulkraft fra andre lande? I sidste fald har de kabler, man lægger til udlandet, endnu mindre betydning.

Rasmus Nordqvist delte regeringens synspunkt om, at omstilling til grøn energi fordrer, at elektriciteten flyder frit på tværs af grænserne. Han blev dog bekymret, når han læste høringssvarene vedrørende forordningen og især direktivet om, at der pludselig bliver sat barrierer op for den lokale, vedvarende energiproduktion, som ellers burde indgå som en integreret del af strategien for omstilling til grøn energi. Den er nødvendig ikke mindst i Tyskland, som hidtil har gjort brug af mange kulkraftværker. Regeringens forhandlingsoplæg var lidt vagt: Man bakkede op, hilste velkommen og lagde vægt på ting, men det var uklart, hvor man lagde vægten i forhandlingerne. Var det fordi, at det var tidligt i forhandlingsforløbet, og ville regeringen derfor komme tilbage til udvalget med noget klarere i næste omgang?

Han gentog, at grænsen på de 550 gram CO₂ pr. kW er meget høj, og han kunne ikke forstå, at man ikke forfulgte danske ambitioner ved at forsøge at presse grænsen ned på 400 gram for at modvirke pres fra andre lande i den modsatte retning.

Holger K. Nielsen påpegede, at VedvarendeEnergi i sit høringssvar havde sagt, at direktivet ville medføre forringede produktionsvilkår for lokale producenter af vedvarende energi. Det gjaldt bl.a. områder som rettigheder og lastfordeling. Anerkendte ministeren dette, og ville regeringen arbejde for, at disse forringelser kom til at udgå af direktivet?

Kenneth Kristensen Berth tolkede ministerens svar sådan, at han ville arbejde for en dansk repræsentation i EU DSO-enheden. På den baggrund kunne Dansk Folkeparti støtte alle fire forhandlingsoplæg.

Energi-, forsynings- og klimaministeren bekræftede, at han ville arbejde for dansk repræsentation. Til Søren Egge Rasmussen svarede han, at regeringen ikke var på linje med Enhedslisten, idet regeringen netop ønskede størst mulig handel hen over grænserne. Danmark er på elsiden et transitland, som får store indtægter ved transit af el gennem Norge, Sverige og Tyskland, og landene udnytter hinandens ressourcer bedst muligt. Det var det samme tankesæt, der lå bag ideen om et europæisk elmarked. Han henviste til en nylig rapport, der viste, at den samlede effekt af et flydende europæisk elmarked uden barrierer kunne blive et tocifret milliardbeløb i euro for forbrugere og virksomheder alene. Her er Norden et foregangseksempel for det øvrige EU.

På spørgsmålet om grænsen på 550 gram CO₂ pr. kW sagde han, at det niveau var, hvad man realistisk kan komme igennem med, og det nye tal var et skridt i den rigtige retning. Han understregede, at grænsen ikke drejede sig om den normale transport mel-

lem landene, men kommer til at gælde i situationer, hvor der ikke er tilstrækkeligt med vedvarende energikapacitet.

På spørgsmålet om udfasning af kul svarede han, at han var glad for, at Danmark var et af de første lande, der tilsluttede sig forslaget herom fra Storbritannien og Canada på COP23. Han ville meget snart tage et møde med de to tilbageværende kulkræfter – Nordjyllandsværket og Fynsværket – for at drøfte, hvor hurtigt det ville kunne lade sig gøre at udfase kul af elproduktionen. Hvilke konsekvenser initiativet vil få for kulbaseret el over grænserne, vidste han endnu ikke, men han ville gerne senere tage en diskussion med udvalget og ordførerne om det. Danmark arbejder aktivt for at udfase kul, og han var glad for, at en række europæiske lande, herunder Sverige og Norge, har tilsluttet sig initiativet. Tyskland har ikke taget stilling på grund af de igangværende regeringsforhandlinger. Han mente, at initiativet var en ganske god begyndelse, selv om nogle gerne havde set et hurtigere tempo.

Over for Rasmus Nordqvist og Holger K. Nielsen gentog han, at regeringen ikke ønsker at begrænse muligheden for, at der etableres lokale energifællesskaber i andre lande. Det bør sikres, at der gælder de samme regler for lokale energifællesskaber som for andre markedsaktører. Der er forskel på, hvilke slags energifællesskaber det drejer sig om. Det er vigtigt, at man bakker op om initiativer, der kan hjælpe med den grønne omstilling, for den er selve drivkraften bag den danske energipolitik og organiseringen af energi i Danmark.

Søren Egge Rasmussen undrede sig over ministerens karakteristik af Danmark som et transitland. Han havde ellers en forestilling om, at Danmark var et foregangsland på vindmøllesiden, som havde formået at integrere strøm fra vindkraft i elsystemet med en meget høj forsyningssikkerhed, og hvor både vindmøllerne selv og håndteringen af store mængder vedvarende energi var blevet vigtige eksportartikler.

Forbrugerne havde betalt støtte til vindkraften i de første år. Nu er der udsigt til et system med en større vindproduktion, der ikke behøver støtte – men så skulle forbrugerne gerne få glæde af strømmen, i stedet for at der bare bygges nye kabler, så strømmen kan eksporteres billigst muligt.

Han mente, at der er en afgørende forskel på, om man vil satse på at være et transitland eller på at blive stadig dygtigere til at anvende den vedvarende energi hjemme, f.eks. i fjernvarmesystemet med store varmepumper, og få mere el over i transportsektoren. Han mente, at regeringen svigter på det område ved at hæmme alt, der vedrører en elektrificering af transportsektoren. Han fandt det sørgeligt at høre det europæiske fokus på mest mulig handel hen over grænserne. Det næste energiforlig, som peger frem mod 2030, skal gå i en helt anden retning, og det får man ikke ved bare at satse på en centralisering af det europæiske system. Den bedste satsning vil i stedet være at sørge for mest mulig vedvarende energi i de enkelte lande suppleret med en minimal udveksling af el over grænserne. Derfor kunne Enhedslisten ikke støtte de fire forhandlingsoplæg.

Han påpegede, at man i hovedparten af Danmark har skiftet elmålere, så de er forberedt på differentierede priser for alle forbrugere. Samtidig har man den dyre DataHub, betalt af forbrugerne, som muligvis ikke er det rigtige system til at sikre, at alle forbrugere kan få differentierede priser. Han spurgte, om DataHub og installeringen af elmålerne tilsammen har været en god investering i lyset af den kommende vedtagelse i EU.

Holger K. Nielsen sagde på vegne af Socialistisk Folkeparti, at et europæisk energimarked er fornuftigt. Han kunne dog ikke forstå, at regeringen ikke ville arbejde for, at lokal elproduktion bliver prioriteret. Både NOAH og VedvarendeEnergi opfordrede til at prioritere den lokale produktion. Ministeren havde talt om andre lande, men man skal vel også fastholde en lokal produktion i Danmark? Holger K. Nielsen forstod på høringsssvarene, at direktivet vil sætte begrænsninger for den, og gentog sit spørgsmål om, hvorvidt ministeren vil arbejde for, at de begrænsninger udgår, så man også efter vedtagelsen kan fremme lokal produktion af vedvarende energi.

Rasmus Nordqvist fandt det afgørende, at den primære prioritering ikke var indtægter, men omstilling til vedvarende energi for at imødegå klimaforandringerne. Det var kun dejligt med en økonomisk gevinst, men den var sekundær. Ministeren havde sagt lidt blødt, at regeringen ikke ville begrænse lokal energiproduktion, men hvad ville man lægge vægt på i forhandlingerne?

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede Søren Egge Rasmussen, at Danmark både er et transitland og foregangsland for omstilling til grøn energi – for regeringen går de to ting går hånd i hånd. Forudsætningen for at have 50 pct. af energibehovet dækket af vedvarende energi i 2030 er, at Danmark både kan importere og eksportere energi for at undgå situationer, hvor man skal ty til dyre kraftværker i situationer uden tilstrækkeligt med solskin og vind. Dette EU-initiativ forhindrer i øvrigt ikke, at man igangsætter nationale initiativer. Senest var afgiften på elvarme i forbindelse med erhvervs- og vækstpakken blevet sat ned med 10 øre. Han anerkendte, at der skulle mere til, men det er dog en begyndelse, og det kan animere til udsætning af varmepumper både centralt og decentralt.

Ministeren mindede om, at der nu endelig var kommet bud på, hvordan man skal bygge vindmøllerne ved Kriegers Flak og to steder langs den jyske vestkyst. Alene de tre projekter vil samlet producere strøm til knap 1 million husstande årligt. Hvis det skal lykkes at få det ind i et dansk energisystem og samtidig sikre, at Danmark får mest mulig nytte af den grønne strøm, kræver det, at landet er koblet godt op. Han fastholdt, at Danmark er et transitland i den forstand, at Norge og Sverige er koblet op med Danmark, og heldigvis komplementerer vind- og vandkraft hinanden godt. Store mængder vedvarende energi kommer også fremover til at blive transporteret gennem Danmark. Den fælles opkobling er både værdifuld for forsyningssikkerheden og derved, at den reducerer omkostningerne i forhold til kapacitet.

Han var enig med Holger K. Nielsen og Rasmus Nordqvist om, at man skal prioritere lokale energifællesskaber, ikke mindst projekter til etablering af fjernvarmeanlæg. Han gen-

tog, at det er drivkraften for opbakningen til den grønne omstilling hos andre end lovgiverne og de store elselskaber. Det skal samtidig sikres, at de små anlæg har balanceansvar, så samtlige danske forbrugere ikke kommer til at betale for eventuelle ubalancer, som de små anlæg kan påføre elsystemet.

Til Rasmus Nordqvist svarede han, at regeringen støtter hele pakken, fordi alle dens elementer er nødvendige – dels for at sikre, at der bliver sat skub i den grønne omstilling i EU, dels for at etablere nogle adgangsveje mellem landene, så de kan hjælpe hinanden både med den generelle kapacitet og i situationer, hvor der er knaphed på forsyning.

Søren Egge Rasmussen pegede på, at et hørings svar fra Dansk Fjernvarme angående direktivet for det fælles indre marked for elektricitet talte for i højere grad at anvende el til fjernvarme. Han fandt det lidt uklart, om Dansk Fjernvarme mente, at EU-forslagene ville skabe barrierer. Men det er vigtigt, at en eventuel overproduktion af el kan bruges i det danske fjernvarmesystem og i transportsystemet, uden at det kolliderer med markeds kræfter i EU. Kunne ministeren bekræfte, at de foreliggende forslag ikke vil forhindre Danmark i at anvende el i fjernvarmesystemet i det omfang, landet selv ønsker det?

Holger K. Nielsen spurgte, om direktivet forhindrer, at man ikke har balanceansvar. Bli-
ver det gjort umuligt at give lokale energifællesskaber en fortrinsstilling? Han kunne forstå, at regeringen ikke ville det, og det var fair nok – det var et politisk synspunkt. Men forhindrer direktivet det? Hvad var tidsrammen for de videre forhandlinger? Han fandt det usandsynligt, at forslagene ville blive endeligt vedtaget på det foreliggende grundlag, men Socialistisk Folkeparti kunne støtte forhandlingsoplægget.

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede, at direktivet ikke forhindrer, at Danmark kan bruge el i fjernvarme og i øvrigt føre en national energipolitik. Med de enorme mængder af grøn el, der er på vej, bl.a. som følge af de tre vindmøllepakker, er det oplagt, at Danmark fortsat tager nationale initiativer. Regeringen og Folketinget er således meget optaget af udnyttelsen af varmepumper, bl.a. i forbindelse med den kommende energiaftale. Den fælles ambition er uafhængighed af fossil energi i 2050.

Han præciserede, at EU's forslag om balanceansvar går ud på, at alle markedsaktører skal have det. Han gentog, at det var vigtigt med lokale energifællesskaber, men at de skal påtage sig et balanceansvar.

Han ville i dag bede udvalget om et forhandlingsoplæg, og hvordan det endte på energiminister mødet den 18. december, vil han vende tilbage til.

Søren Egge Rasmussen gentog sit spørgsmål om DataHub. Medførte EU's forslag nu, at dele af Danmarks investeringer ikke vil leve op til Kommissionens krav?

Han glædede sig over, at ministeren erkendte mulighederne i den el, der vil komme fra de nye havvindmølleparker, som kan dække elforbruget i 1 million husstande. Han mente, at Danmark derfor skal have gang i elektrificeringen af transportsektoren. Det skal desuden

afklares, hvordan man på mest fornuftig vis kan få el ind i varmepumper og bruger den vedvarende energi, landet har understøttet.

Rasmus Nordqvist mente ikke, at den lokale produktion af vedvarende energi var beskyttet tilstrækkeligt i de to første forhandlingsoplæg, så de mandater kunne Alternativet ikke være med til at give. Men Alternativet ville gerne støtte de to sidste forhandlingsoplæg.

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede, at DataHub ikke var til diskussion i EU – det var et nationalt tiltag. Fjernafmålte målere indgår dog i forslaget, og det glædede ministeren, for hermed kan forbrugerne følge med i deres eget energiforbrug, og afregninger kan differentieres. Han var villig til at uddybe om DataHub i et skriftligt svar.

Han konkluderede, at energipolitikken i EU og den nationale energipolitik ikke udelukker hinanden – Danmarks energipolitik kommer til at gå på to ben, hvilket er forudsætningen for den grønne omstilling. Han glædede sig over, at også Enhedslisten er optaget af at få el ud i flere dele af samfundet, så den fossile energi kan fortrænges.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod.

Punkt 7. Rådsmøde nr. 3583 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse - sundhedsdelen) den 8. december 2017

EUU alm. del (17) – bilag 180 (kommenteret dagsorden)

Sundhedsministeren ville forelægge tre punkter på dagsordenen for rådsmødet den 8. december i Bruxelles. De var alle til orientering.

1. Rådskonklusioner om sundhed i det digitale samfund

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3583 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Sundhedsministeren: Det estiske formandskab har sat det digitale Europa på dagsordenen som en tværgående prioritet. På sundhedsområdet kommer det til udtryk igennem rådskonklusionerne om sundhed i det digitale samfund.

Fokus er på at fremme anvendelsen af digitale værktøjer, sundhedsdata og innovative løsninger, som kan bidrage til bedre sundhed og til at håndtere de europæiske sundhedsvæseners udfordringer.

Det danske sundhedsvæsen er et af de mest digitaliserede i EU, og rådskonklusionerne er derfor generelt i tråd med den danske position og de danske indsatser på området.

Rådskonklusionerne opfordrer medlemslandene til at øge anvendelsen af sundhedsdata og digitale løsninger – bl.a. for at give borgeren bedre muligheder for at mestre egen sundhed.

Vi skal også bruge de nye værktøjer til at skabe gennemsigtighed for borgerne om de data, sundhedsvæsenet opbevarer om dem, og til at skabe mere sammenhængende og integrerede patientforløb.

Konklusionerne lægger også op til at skabe bedre mulighed for deling af journaler og data på tværs af lande til patientbehandlingsformål, særlig for borgere, der bor i grænseområder.

Regeringen ser anvendelsen af sundhedsdata og digitale værktøjer som en væsentlig del af et moderne sundhedsvæsen. Der er generelt mange positive elementer i rådskonklusionerne, som er i tråd med en dansk position om at fremme datasikkerhed og borgernes tillid til, at sundhedsvæsenet anvender deres sundhedsdata sikkert og forsvarligt. Vi vil sikre, at borgerne har digital adgang til egne data, at borgerne er aktive medspillere i deres eget sygdomsforløb, og at sundhedsdata anvendes til skabe bedre behandling, sammenhængende patientforløb og forskning.

Vi er også enige i, at EU skal arbejde for fælles standarder for data, it-systemer og digitale løsninger på tværs af EU-landene.

I forhold til rådskonklusionernes opfordring til øget deling af data til forskningsformål – herunder samarbejde om fælles juridiske rammer for anvendelse af sundhedsdata – har vi fra dansk side betonet vigtigheden af respekt for national lovgivning, datasikkerhed og borgernes tillid til anvendelse af sundhedsdata.

De synspunkter vil vi naturligvis stå fast på i det videre arbejde med digital sundhed i EU, som også kan være med til at skabe bedre sundhed for danske borgere.

2. Rådskonklusioner om de grænseoverskridende aspekter af alkoholpolitik

– Vedtagelse

Rådsmøde 3583 – bilag 2 (sammenotat side 4)

Sundhedsministeren: Det næste punkt er rådskonklusioner om alkoholpolitik, som også er en prioritet for det estiske formandskab på sundhedsområdet.

Europa har verdens højeste forbrug af alkohol sammenlignet med andre regioner (ifølge WHO). Særlig de unges alkoholforbrug ligger i den høje ende i forhold til andre europæiske lande. Det er en udfordring, vi skal have fokus på – også i Danmark.

Rådskonklusionerne lægger op til et øget europæisk samarbejde om særlig de grænseoverskridende aspekter af alkoholpolitikken.

Medlemslandene opfordres bl.a. til at lære af hinanden, i forhold til hvordan skadelig brug af alkohol kan reduceres gennem mærkning af alkohol.

Derudover opfordres medlemslandene til at have fokus på overholdelse af gældende regler og initiativer som f.eks. nationale aldersgrænser for køb af alkohol og forhold relateret til grænsehandel. I Danmark har vi allerede fokus på flere af de punkter. Vi har og vil fortsat have fokus på udfordringerne med forbrug, markedsføring og salg af alkohol. Eksempelvis har vi i Danmark forbud mod markedsføring af alkoholprodukter til børn og unge, og vi har retningslinjer for ansvarlig markedsføring af alkohol.

Regeringen støtter en fælles europæisk indsats for at reducere skadelig brug af alkohol – ikke mindst blandt børn og unge. Det er en indsats, der kræver fælles handling på tværs af politikområder og aktører i samfundet.

Regeringen støtter, at der tages initiativ til obligatorisk ernæringsmærkning af alkoholholdige produkter, såfremt en frivillig tilgang ikke viser sig tilstrækkelig.

Regeringen går dog ikke ind for en fælles europæisk anbefaling af tiltag vedrørende prisfastsættelse på alkoholprodukter som et redskab til at nedbringe skadelig brug af alkohol. Vi vil selv vurdere priser og afgifter ud fra en samlet afvejning af forskellige hensyn. Vi anerkender dog, at andre lande benytter prisfastsættelse som et instrument til at nedbringe forbruget.

Rådskonklusionerne reflekterer muligheden for at gøre brug af forskellige tiltag i landene og fremhæver samtidig hensynet til lokale forhold og respekten for landenes selvbestemmelse. Derfor kan vi fra regeringens side støtte konklusionerne.

Kenneth Kristensen Berth var glad for, at EU ikke for alvor har nogen indflydelse på området, for det var nogle underlige tanker, der blev fremført. Det eneste grænseoverskridende aspekt, han kunne komme i tanke om i forhold til alkohol, var grænsehandel, men måske kunne ministeren gøre ham klogere.

Sundhedsministeren svarede, at det også handlede om ernæringsmærkning, idet produktionen af alkohol typisk sker til mere end et enkelt marked, og om mærkning af alkoholindhold. Ministeren var enig med Bryggeriforeningen i, at vejen frem var en frivillig ordning, og regeringen så ikke umiddelbart et behov for at tage yderligere skridt. Fra dansk side havde man understreget, at alkoholpolitikken er et nationalt forhold med undtagelse af nogle enkelte elementer. Man anerkendte dog, at det var en dagsorden, der fylder meget i visse lande, og det stod også i konklusionerne. Der var respekt for, at man ikke vælger den samme strategi i de enkelte lande, bl.a. hvad angår prissættelse. Regeringen mente dog, at det ikke var noget, som EU på nogen måde skulle blande sig i.

Ministeren forklarede, at de områder, som hendes forelæggelser beskæftigede sig med, primært havde med erfaringsudveksling og vidensdeling at gøre snarere end koordinering af lovgivning. Det gav god mening, når man f.eks. så på lægemidler, hvor der fra dansk side var en klar interesse i beskæftige sig med prissætning af lægemidler. Man havde tidligere haft nogle udfordringer med at sikre godkendte lægemiddelprodukter til børn, og der var det ikke alene gavnligt at udveksle synspunkter løbende, men også at finde nogle specifikke løsninger, der også kan være til gavn i f.eks. patientbehandlingen i Danmark. Det var også i dansk interesse med en fælles tilgang til prissætning, da man kan konstatere, at nogle af de nye og innovative produkter er ekstremt højt prissat. Der kan man arbejde på en fælles scanning af priser og på nogle priser, der også er til at betale sig fra i danske sundhedsvæsenet.

Kenneth Kristensen Berth ville ikke afvise, at det gav god mening i forhold til lægemidler, og tilføjede, at det var en skam, at EMA ikke skulle placeres i København. Han hæftede sig dog ved, at formandskabslandet tilsyneladende kunne sætte hvad som helst på dagsordenen. Om en mærkningsordning for produkter med alkohol sagde han, at køber man en øl, må man gå ud fra, at der er alkohol i den. Hvis man skulle være i tvivl, er alkoholprocenten anført på produktet. Hvad var man så ude i: advarsler på chokolade med blomme i Madeira? Borgere er jo ikke fuldstændige idioter, men ved, når der er alkohol i noget.

Sundhedsministeren svarede, at den danske branche ikke efterspurgte advarsler, men en frivillig aftale om ernæringsmærkning, så forbrugerne kan se f.eks., hvor mange kalorier der er i en øl. Fra dansk side havde man – på linje med Kommissionen – lagt op til, at det skulle være en frivillig mærkningsordning reguleret af branchen. Det flugtede med det danske synspunkt. Hvis det ikke lykkedes, kunne man tage skridtet videre og gøre det obligatorisk, men det gik Danmark ikke ind for. Flere og flere forbrugere efterspørger mærkning af næringsindholdet i øl, så det handlede ikke kun om alkoholprocent, men også om, at der er mange skjulte kalorier i drikkevarer. Skal man lave en mærkningsordning, giver det mening også at se på tværs af markederne, fordi der er tale om produkter, der sælges på mere end ét marked. Det havde den danske branche også fokus på.

Om valget af emner sagde ministeren, at Danmark også gør brug af friheden til at vælge emner, når Danmark har formandskabet. Estland havde udover det digitale sundhedsvæsen og digitaliseringsdagsordenen valgt at fokusere på alkoholpolitik, da den repræsenterer en udfordring bl.a. i Estland. For ministeren gav det god mening, at man under de forskellige formandskaber kan udveksle synspunkter om relevante dagsordener for landene. Der var ikke tale om politiske bindinger for Danmark, og det havde været vigtigt for regeringen, at der ikke kom store indgribende foranstaltninger, som man ikke kan leve med, på banen.

3. Lægemiddelpolitik i EU – nuværende og fremtidige perspektiver

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3583 – bilag 2 (samlenotat side 7)

Sundhedsministeren: Der er blandt medlemslandene bred enighed om, at de europæiske sundhedssystemer er pressede i forhold til at sikre patienternes adgang til lægemidler. Det skyldes især udfordringer med at sikre forsyningssikkerheden og håndtere høje prisniveauer for ny, innovativ medicin.

Nogle af udfordringerne er fælleseuropæiske, mens andre drejer sig om den nationale indretning af sundhedsvæsenet.

I regeringen ser vi en klar interesse i, at vi får tegnet udfordringerne op og få identificeret, hvilke der er nationalt forankrede, og hvilke man med fordel kan adressere i EU-regi. Derfor vil jeg gerne foreslå mine europæiske kollegaer, at vi på politisk niveau udarbejder en vision for patienters adgang til medicin.

Forslaget tager udgangspunkt i et brev, jeg sendte til mine EU-kollegaer i begyndelsen af november, hvor jeg opfordrede til, at vi skaber en mere tydelig rød tråd i EU-arbejdet.

Andre medlemslande har allerede talt om at udarbejde en langsigtet dagsorden på lægemiddelområdet – og der er på embedsmandsniveau identificeret konkrete områder, som flere medlemslande ønsker at samarbejde frivilligt om.

En vision vil kunne give en klarere politisk retning for, hvor man med fordel kan søge fælles europæiske løsninger og skabe en mere sammenhængende indsats.

En vision stemmer derfor også godt overens med det arbejde, der allerede er igangsat og efterspurgt af andre medlemslande i forhold til at sikre en langsigtet indsats for adgang til medicin.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 8. Rådsmøde nr. 3584 (retlige og indre anliggender) den 7.-8. december 2017

EUU alm. del (17) – bilag 180 (kommenteret dagsorden)

9. Forslag til Rådets forordning om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar, og om internationale barnebortførelser omarbejdning)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0411

Rådsmøde 3584 – bilag 2 (sammenfatning)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1219, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Børne- og socialministeren: Der afholdes rådsmøde for retlige og indre anliggender torsdag og fredag den 7. og 8. december 2017, og jeg skal til orientering fremlægge dagsordenspunkt 9 om ændring af Bruxelles II a-forordningen om forældreansvar. Forslaget er omfattet af retsforbeholdet, og forslaget vil derfor ikke gælde for Danmark. Da forslaget vedrører familieret, skal det vedtages med enstemmighed.

Bruxelles II a-forordningen vedrører navnlig internationale sager om forældreansvar, og den indeholder bl.a. regler om fuldbyrdelse af afgørelser om forældreansvar og om tilbagegivelse af bortførte børn.

Forslaget om ændring af forordningen drejer sig navnlig om effektivisering af fuldbyrdelsen af afgørelser om forældreansvar og af behandlingen af sager om tilbagegivelse af bortførte børn.

Efter forslaget skal en afgørelse om forældreansvar fuldbyrdes i en anden medlemsstat på samme måde som en tilsvarende afgørelse, der er truffet i fuldbyrdelsesstaten.

Der skal således ikke længere træffes en afgørelse om anerkendelse af en udenlandsk afgørelse, inden den kan fuldbyrdes. Denne prøvelse kaldes eksekvatur.

Det forventes, at Formandskabet på rådsmødet vil bede medlemsstaterne bekræfte, at de er enige i, at eksekvatur skal afskaffes ved fuldbyrdelse af sager om forældreansvar. Andre dele af forslaget forventes ikke drøftet på mødet.

Regeringen er generelt positiv over for forslaget, men da det som sagt er omfattet af retsforbeholdet, vil det ikke gælde for Danmark. Danmark skal derfor ikke tage stilling til afskaffelsen af eksekvatur.

Punkt 9. Rådsmøde nr. 3583 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse - socialdelen) den 7. december 201

Punkterne 6-7 blev forelagt af børne- og socialministeren, mens ministeren for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde forelagde punkt 8. Punkt 9 blev forelagt af transport-, bygnings- og boligministeren.

6. Direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2008) 0426

Rådsmøde 3583 – bilag 1 (samlenotat side 53)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1194,
senest behandlet i EUU 2/6-17)

Børne- og socialministeren: Forslaget har siden dets fremlæggelse i juli 2008 været behandlet under samtlige formandskaber. Udvalget er blevet orienteret om sagen adskillige gange, senest i juni 2017. For en god ordens skyld vil jeg sige, at forslaget ud på, at gennemføre princippet om ligebehandling mellem mennesker uden for arbejdsmarkedet - uanset deres religion eller tro, handicap, alder eller seksuelle orientering.

Der foreslås regler om forbud mod diskrimination af disse årsager og en ensartet minimumsbeskyttelse inden for EU.

Forslaget supplerer eksisterende EU-lovgivning om forbud imod diskrimination i henseende til beskæftigelse, ansættelse og erhvervsuddannelse.

Jeg kan oplyse, at der under det estiske formandskab har været afholdt to halvdagsmøder om sagen, og at der ikke er opnået nævneværdige fremskridt. Vi kan fortsat konstatere, at den krævede enstemmighed har lange udsigter.

Alle medlemsstaterne har fortsat generelle undersøgelsesforbehold til forslaget, da der stadig er uløste problemstillinger vedrørende direktivets rækkevidde, begrebsanvendelse og den juridiske fortolkning.

Jeg vil gerne give udtryk for, at det er helt afgørende for Danmark, at der bliver fuld klarhed over forslagets juridiske og økonomiske aspekter, før videre skridt overvejes.

På rådsmødet behandles punktet som en fremskridtsrapport, og der forventes således ikke nogen egentlig drøftelse på rådsmødet.

Kenneth Kristensen Berth påpegede, at man snart på tiende år diskutererede forslaget. Kunne det give anledning til, at man foreslog Kommissionen at trække forslaget tilbage for at starte forfra med en tekst, der nyder større opbakning?

Børne- og socialministeren var enig i, at det kunne virke komisk, at der hver gang var den samme status på forslaget. Landenes opgave var dog at forhandle forslagets enkeltdele, og det helt og holdent var op til Kommissionen at afgøre, hvordan den ville håndtere forslaget.

7. Rådskonklusioner om acceleration af fællesskabsbaseret støtte til en selvstændig levevis

– Vedtagelse

Rådsmøde 3583 – bilag 1 (samlenotat side 97)

Børne- og socialministeren: Det estiske formandskab har på det sociale område haft fokus på pleje af længerevarende karakter (det, man på engelsk kalder long term care), hvilket primært omhandler pleje for personer med handicap og ældre.

Rådskonklusionerne sætter fokus på, hvordan medlemsstaterne kan styrke en udvikling væk fra større mere isolerede institutioner og hen imod en bedre anvendelse af mere fleksible og lokale tilbud.

I rådskonklusionerne anvendes begrebet fællesskabsbaseret støtte (det, som på engelsk kaldes community based care), og i andre forbindelser har man anvendt begrebet "de-institutionalisering".

Uanset sprogbrug er formålet med mere fleksible og lokale tilbud og boformer at kunne give borgere med plejebehov mulighed for at leve et mere selvstændigt liv. Dette inkluderer at kunne deltage på arbejdsmarkedet eller i samfundslivet bredere set.

Rådskonklusionerne er i tråd med den danske linje om at øge valgmuligheder og sikre størst mulig indflydelse på egen livssituation for personer med handicap og ældre.

Desuden understreges respekten for national kompetence på området. Regeringen er derfor generelt positiv over for rådskonklusionerne, og vi forventer, at de bliver vedtaget på rådsmødet uden debat.

8. Rådskonklusioner om det kønsopdelte uddannelsessystem, træning og arbejdsmarked

– Vedtagelse

Rådsmøde 3583 – bilag 1 (samlenotat side 99)

Ligestillingsministeren: Jeg skal til udvalgets orientering forelægge dagsordenspunktet, som vedrører vedtagelsen af rådskonklusioner om det kønsopdelte uddannelsessystem og arbejdsmarked. Rådskonklusionerne bliver forelagt Rådet til vedtagelse. Der er oversendt et samlenotat til Europaudvalget den 23. november.

Som led i EU's opfølgning på FN's fjerde verdenskvindekonference i Beijing i 1995 udarbejdes der hvert år et sæt rådskonklusioner om, hvordan det går med ét af de 12 indsatsområder fra Beijinghandlingsplanen.

Det estiske formandskab har valgt at prioritere det kønsopdelte uddannelsessystem og arbejdsmarked. Formandskabet har fremsat et sæt rådskonklusioner med udgangspunkt i en rapport fra Det Europæiske Institut for Ligestilling (EIGE).

Formålet med rådskonklusionerne er at sætte fokus på, hvordan det kønsopdelte uddannelses- og jobvalg kan medvirke til at skabe uligheder på arbejdsmarkedet, og at det vil være en fordel for både den enkelte og for samfundet at fremme en mindre kønsopdeling.

Rådskonklusionerne opfordrer medlemsstaterne til at udvikle tiltag til at mindske kønsopdeling inden for uddannelse og træning på arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne opfordres bl.a. til at modvirke kønsstereotyper. Der opfordres til tidligt at gøre it, tekniske og naturvidenskabelige fag attraktive for kvinder og omsorgsfag attraktive for mænd. Og det indstilles, at medlemslandene involverer relevante aktører på området i dette arbejde.

Regeringen kan tilslutte sig rådskonklusionerne.

Rådskonklusionerne er i tråd med regeringens målsætning om et fleksibelt og effektivt arbejdsmarked, hvor alle er med og har lige muligheder for at bruge deres talent og udvikle deres evner, da det bidrager til vækst, velfærd og sammenhængskraft. Det har eksempelvis en høj prioritet for regeringen at styrke kønsbalancen inden for it og programmering samt i omsorgsfag.

Der forventes generel opbakning til rådskonklusionerne på rådsmødet.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at det var fint, at ministeren indtog en politisk korrekt holdning om flere mandlige jordemødre og flere kvindelige jord- og betonarbejdere. Det kom bare ikke til at ske. Hvis man skulle forfølge det mål, skulle der ligge objektive kriterier til grund, der gør, at man forhindrer kvinder og mænd i at komme ind i de sektorer. Der er bare ingen diskrimination, der gør, at kvinder, der gerne vil være jord- og betonarbejdere, ikke kan blive det. Han forstod derfor ikke målet. Var der EU-lande, der lagde instituti-

onelle barrierer i vejen for, at mænd ikke kan blive jordemødre? Det var en sag, der kunne have været debatteret i 1970'erne med et udbytte, men nu svarer til at tærseke løs på en død hest. Der kunne være andre problematikker på ligestillingsområdet, der var relevante, men dette var ikke et af dem – med mindre det var et decideret politisk mål at sige: Vi vil bare have flere mandlige jordemødre.

Jan E. Jørgensen bakkede op om ministerens pointer, bare hun ville love, at det ikke kom til at hedde jordefædre.

Ligestillingsministeren sagde, at kernen var lige muligheder og rettigheder. Der var ret store ubalancer, i forhold til hvor mange unge kvinder der vælger f.eks. it-fagene. Man ved, at fremtidens arbejdsmarked vil kræve dygtige it-programmører, og der er derfor brug for, at flere unge kvinder kan se det som en karrierevej. Hun ville være ked af, at fremtidens samfund kun – i den sammenhæng i hvert fald – bliver udviklet af mænd. Det handlede ikke om at sørge for, at der er lige mange kvindelige og mandlige jordemødre og programmører, men om en erkendelse, af, at der bl.a. i pædagogfaget og blandt skolelærere stadig er en overvægt af optag blandt kvinder. Derimod er der inden for it og programmering overvægt i optag blandt mænd. Det er ofte den ubalance og kønsstereotype opfattelse af, hvem faget er målrettet, der gør, at det var fint at have det på dagsordenen – både i EU og nationalt med forskellige aktiviteter. Ministeren nævnte, at IT-Universitetet var meget fokuseret på, hvordan uddannelserne bliver præsenteret, så de er attraktive for hele segmentet af unge, der gerne vil have sig en god uddannelse med masser af jobmuligheder.

Kenneth Kristensen Berth syntes, at der lå noget nedladende i ordet kønsstereotyp. Han abonnerede på en forestilling om, at kønnene ikke skal være ens, og at de derfor finder forskellige ting attraktive. Det var der vel ikke noget galt i, og der var ikke noget politisk formål i at forfølge, at det skulle være anderledes. Hvis der var institutionelle barrierer, der gjorde, at man ikke kunne få opfyldt en drøm om en bestemt karriere, var det relevant at adressere det politisk, men ellers var der jo forskel på mænd og kvinder ud over det rent biologiske. Han kunne ikke se, hvor debatten skulle føre hen. Hvorfor var det så vigtigt at have en 50/50- eller 60/40-fordeling inden for f.eks. it-programmering? Man kan ikke tvinge folk ind i noget, som de ikke brænder for. Diskussionen var fortærsket og trættende, fordi den skriver sig ind i helt anden historisk virkelighed.

Ligestillingsministeren mente, at de kunne starte med at være enige om, at køn er forskellige. Det handlede ikke om en 50/50-fordeling alle steder, for regeringens grundlæggende syn er, at der er lige muligheder uanset køn og kønsopfattelse. Ministeren påpegede vigtigheden af at vedblive at være interesseret i, hvilke målgrupper de forskellige uddannelser appellerer til, og det ærgrede hende, at så få mænd f.eks. vælger at blive pædagoger. Børn i institutioner har nemlig godt af at spejle sig i både mænd og kvinder. Derfor tyede man til forskellige typer af kampagner for at få mandlige pædagoger til at være rollemodeller og for at gøre opmærksom på, at det er en god uddannelses- og karrierevej. Regeringen mente også, at man i forhold til IT-Tech-uddannelserne helt grundlæggende skal se på talentmassen. Går man ind i en folkeskoleklasse og spørger, hvem

der er gode til matematik, er det stadig en overvægt at drenge, der markerer. Det er et udsagn, der er forankret i kultur, og intet har med substansen at gøre, fordi piger er mindst lige så gode til matematik. Derfor handlede det altså om at blive ved med at sætte emnet på dagsordenen – også med det lange lys på, i forhold til hvem der udvikler fremtidens velfærdssamfund.

Christian Poll var meget enig med ministeren, men ville gerne knytte en kommentar til Kenneth Kristensen Berths kommentar om at gøre, hvad man brænder for. Pointen var netop, at mange unge kvinder og mænd brænder for noget, men tør ikke kaste sig ud i det, fordi det ikke er et klassisk fag for det køn, de tilhører. Indsatsen handlede derfor også om at få flere til at se, at det er i orden og en god livsvej for f.eks. en mand at blive pædagog.

Ligestillingsministeren var enig i, at det handler om lige muligheder og rettigheder og om en politisk forpligtelse til at sikre, at de uddannelser og det segment, man investerer i, også kommer i spil på det fremtidige arbejdsmarked. Det er fornuftigt at fokusere på, hvor der er overrepræsentation af det ene eller det andet køn og bevidst overveje, hvilke kulturbærere, der gør, at der er en overrepræsentation.

Formanden påpegede, at der i hans yngre dage i folkeskolen var flere mandlige lærere end kvindelige lærere. En af årsagerne kunne være lønforholdene, der muligvis ikke tiltrækker samme andel af mænd i dag.

Ligestillingsministeren spurgte, om det betød, at kvinder ikke er interesserede i at få en høj løn. Det kunne opfattes som en kønsstereotyp kommentar. Det handlede nok, hvornår de forskellige typer af stillinger er oprettet, bl.a. også omsorgsfag, der startede som deltidsfag. Det er altså historisk betinget, at lønudgangspunktet har været differentieret fra eksempelvis håndværkerfag.

Formanden var med på, at kvinder også gerne vil have en høj løn, men pointerede, at et lærerjob aldrig har været en deltidsstilling. På et tidspunkt var der sket et skred, så man i dag har meget få mandlige lærere. Gik man 25-30 år tilbage, var der faktisk et overtal af mandlige lærere. Han var enig med ministeren i, at det var et problem med så få mænd i daginstitutioner, men der skal noget andet til end bare almindelig politisk debat for at ændre det.

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser for så vidt angår tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser (tilgængelighedsdirektiv)

– *Generel indstilling*

KOM (2015) 0615

Rådsmøde 3583 – bilag 1 (sammenfatning side 101)

KOM (2015) 0615 – bilag 3 (henvendelse af 8/6-16 fra Danske Handicaporganisationer)

EUU KOM (2015) 0615 – svar på spm. 1 om regeringens måde at opgøre de forventede økonomiske konsekvenser af tilgængelighedsdirektivet på, fra transport- og bygningsministeren

EUU alm. del (16) – bilag 864 (udvalgsmødereferat side 1290 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 9/6-17)

Transport-, bygnings- og boligministeren: Denne sag vedrører Kommissionens forslag til et tilgængelighedsdirektiv. Forslaget skal behandles på EPSCO-rådsmødet den 7. december. Det er forventningen, at der opnås generel indstilling.

Sagen har tidligere været forelagt udvalget til forhandlingsoplæg den 9. juni 2017. Jeg vil derfor holde mig til en orientering om forhandlingssituationen og regeringens holdning til det foreliggende kompromisforslag.

Blandt medlemslandene har der generelt været opbakning til forslagens formål om at sikre tilgængelighed for personer med et handicap såvel som et velfungerende indre marked.

Hovedparten af medlemslandene, herunder Danmark, har dog også tilkendegivet en grundlæggende skepsis i forhold til forslagens anvendelsesområde, horisontale tilgang m.m.

Skiftende formandskaber har forsøgt at adressere de udfordringer i en række kompromisforslag, og det er lykkedes i forhandlingerne at få tilgodeset en række danske interesser.

I forhold til Kommissionens oprindelige forslag foreslås i det foreliggende kompromisforslag følgende substantielle ændringer:

- 1) Audiovisuelle medietjenester udgår af direktivteksten og indsættes i stedet i forslaget til revision af direktivet om audiovisuelle medietjenester.
- 2) Det præciseres, at hvis man lever op til den gældende passagerrettighedslovgivning, så anses de krav i direktivet for opfyldt, hvorved usikkerhed om dobbeltregulering undgås.
- 3) Overgangsbestemmelserne er udvidet, så medlemslandene har mulighed for at tillade, at produkter først skal efterleve tilgængelighedskravene efter 11 år. For selvbetjeningsterminaler, eksempelvis billetautomater, skal de senest 20 år efter forslagens ikrafttræden leve op til tilgængelighedskravene.

- 4) Selvbetjeningsautomater begrænses til kun at skulle leve op til tilgængelighedskravene, såfremt de anvendes i relation til en af de i forslaget nævnte services.
- 5) Tilgængelighedskrav til eksisterende EU-lovgivning udgår helt af direktivforslagets anvendelsesområde, dvs. at der ikke længere stilles nye tilgængelighedskrav til Udbudsdirektivet, PSO-forordningen, TEN-T-forordningen, Koncessionsdirektivet m.m.
- 6) Byggeområdet fjernes helt fra forslaget.
- 7) Alarmtjenester udgår af forslaget.
- 8) Mikrovirksomheder undtages fra en række krav til dokumentation og fra at skulle leve op til tilgængelighedskravene ved e-handel.
- 9) Målgruppen for forslaget indsnævres til kun at omfatte personer med handicap, og ikke også personer med funktionelle begrænsninger.
- 10) Mulighederne for at blive undtaget fra kravene, såfremt kravene udgør en uforholdsmæssig stor byrde, udvides.
- 11) De konkrete tilgængelighedskrav er blevet omformuleret, så de nu er mere overskuelige og forståelige. Der gives endvidere konkrete eksempler i teksten på, hvordan kravene tænkes anvendt.

Regeringen er helt overordnet positiv over for det foreliggende kompromisforslag. Det er regeringens vurdering, at kompromisforslaget samlet set imødekommer regeringens forhandlingsmandat, hvorfor regeringen har til hensigt at støtte en generel indstilling på EPSCO-rådsmødet den 7. december 2017.

**Punkt 10. Rådsmøde nr. 3581 (transport, telekommunikation og energi – transport)
den 5. december 2017**

EUU alm. del (17) – bilag 180 (kommenteret dagsorden)

Transport-, bygnings- og boligministeren ville gennemgå hovedpunkterne på dagsordenen for det kommende rådsmøde for transportministrene den 5. december 2017.

Der var i alt 12 sager på dagens dagsorden. 11 af sagerne hørte under transport-, bygnings- og boligministerens ressort, mens 1 sag hørte under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Han ville forelægge samtlige sager til orientering.

Endelig ville han orientere om forslag til afgørelse fra generaladvokaten i den verserende sag ved EU-Domstolen, hvor Europa-Kommissionen har stævnet Danmark i en sag om fortolkningen af reglerne for cabotagekørsel.

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1071/2009 og forordning (EF) nr. 1072/2009 med henblik på at tilpasse dem til udviklingen i sektoren (forslag om adgang til erhvervet og markedet)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2017) 0281

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (samlenotat side 3)

EU-note (16) – E 36 (EU-note af 25/8-17 om vejpakken)

KOM (2017) 0281 – bilag 2 (faktaark om vejpakken)

KOM (2017) 0281 – bilag 10 (materiale fra møde i TRU 21/6-17)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1245, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Alle syv forslag blev omtalt under ét. Se punkt 7 for forelæggelse og diskussion.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2006/1/EF om anvendelse af udlejningskøretøjer uden fører til godstransport ad landevej (udlejningsdirektivet)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2017) 0282

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (samlenotat side 37)

EU-note (16) – E 36 (EU-note af 25/8-17 om vejpakken)

KOM (2017) 0281 – bilag 2 (faktaark om vejpakken)

KOM (2017) 0282 – bilag 3 (materiale fra møde i TRU 21/6-17)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1245, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Alle syv forslag blev omtalt under ét. Se punkt 7 for forelæggelse og diskussion.

3. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2006/22/EF for så vidt angår håndhævelseskravene og om fastsættelse af særlige regler med hensyn til direktiv 96/71/EF og direktiv 2014/67/EU om udstationering af førere i vejtransportsektoren (Forslag om udstationering og håndhævelse af sociale betingelser)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2017) 0278

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (samlenotat side 50)

KOM (2017) 0278 (17) – spørgsmål 1

EU-note (16) – E 36 (EU-note af 25/8-17 om vejpakken)

KOM (2017) 0281 (17) – bilag 2 (faktaark om vejpakken)

KOM (2017) 0278 (17) – bilag 3 (materiale fra møde i TRU 21/6-17)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1245, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Alle syv forslag blev omtalt under ét. Se punkt 7 for forelæggelse og diskussion.

4. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 for så vidt angår minimumskravene for maksimal daglig og ugentlig køretid, minimumspauser samt daglig og ugentlig hviletid og forordning (EU) nr. 165/2014 for så vidt angår lokalisering ved hjælp af takografer (forslag om køre- og hviletider og takografer)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2017) 0277

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (samlenotat side 84)

KOM (2017) 0277 – bilag 3 (svar på TRU alm. del - spm. 69 om en redegørelse for omfanget af politiets kontrol med brud på køre- og hviletidsbestemmelser)

EU-note (16) – E 36 (EU-note af 25/8-17 om vejpakken)

KOM (2017) 0281 – bilag 2 (faktaark om vejpakken)

KOM (2017) 0277 – bilag 4 (materiale fra møde i TRU 21/6-17)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1245, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Alle syv forslag blev omtalt under ét. Se punkt 7 for forelæggelse og diskussion.

5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 1999/62/EF om afgifter på tunge godskøretøjer for benyttelse af visse infrastrukturer (eurovignettedirektivet, kapitel III om vej- og brugsafgifter)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2017) 0275

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (samlenotat side 109)

EU-note (16) – E 36 (EU-note af 25/8-17 om vejpakken)

KOM (2017) 0281 – bilag 2 (faktaark om vejpakken)

KOM (2017) 0275 – bilag 3 (materiale fra møde i TRU 21/6-17)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1245, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Alle syv forslag blev omtalt under ét. Se punkt 7 for forelæggelse og diskussion.

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 1999/62/EF om afgifter på tunge godskøretøjer for benyttelse af visse infrastrukturer for så vidt angår visse bestemmelser om afgifter for køretøjer (eurovignettedirektivet, kapitel II om vægtafgift)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2017) 0276

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (samlenotat side 125)

EU-note (16) – E 36 (EU-note af 25/8-17 om vejpakken)

KOM (2017) 0276 – bilag 3 (materiale fra møde i TRU 21/6-17)

KOM (2017) 0281 – bilag 2 (faktaark om vejpakken)

Alle syv forslag blev omtalt under ét. Se punkt 7 for forelæggelse og diskussion.

7. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om interoperabilitet mellem elektroniske bompengesystemer og fremme af udveksling på tværs af landegrænser af oplysninger om manglende betaling af vejafgifter i Unionen (interoperabilitet mellem bompengtjenester)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2017) 0280

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (samlenotat side 132)

EU-note (16) – E 36 (EU-note af 25/8-17 om vejpakken)

KOM (2017) 0281 – bilag 2 (faktaark om vejpakken)

KOM (2017) 0280 – bilag 3 (materiale fra møde i TRU 21/6-17)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1245, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Transport- bygnings- og boligministeren: De første 7 sager på dagsordenen vedrører Kommissionens forslag til en vejpakke. Kommissionens forslag blev fremsat den 31. maj 2017. Vejpakken kan inddeles i tre søjler; 1) markedsadgang, 2) sociale vilkår og kontrol og 3) vej- og brugsafgifter samt vægtafgifter.

Der er tale om følgende syv forslag:

1. Forslag om betingelser for udøvelse af vejtransporterhvervet og cabotagekørsel;
2. Forslag om ændring af udlejningsdirektivet;
3. Forslag om sektorspecifikke regler for udstationering og håndhævelse af sociale betingelser
4. Forslag om køre- og hviletid og takografer;
5. Forslag om ændring af eurovignettedirektivet for så vidt angår vægtafgifter;
6. Forslag om ændring af eurovignettedirektivet for så vidt angår vej- og brugsafgifter samt
7. Forslag om ændring af bompengedirektivet.

Forslag 1-4 omhandler markedsadgang, sociale vilkår og kontrol. De fire forslag skal i høj grad ses i sammenhæng, og jeg vil derfor give en samlet orientering. De fire forslag er sat på til fremskridtsrapport. Forslag 5-7 vedrører afgiftsdelen, og jeg vil tilsvarende give en samlet orientering om de forslag. De tre forslag er sat på rådsmødet til politisk drøftelse.

Hvad angår forslag om betingelser for udøvelse af vejtransporterhvervet og cabotagekørsel er de centrale forslag til ændringer:

- 1) Vægtgrænsen på 3.500 kg fjernes, så lette erhvervskøretøjer omfattes delvis af forordningens betingelser for udøvelse af vejtransporterhvervet.
- 2) Kravene til virksomhedernes etablering skærpes. Endvidere udvides kredsen af personer, der indgår ved vurderingen af vandelskravet, samt listen over overtrædelser, der indgår i den vurdering.
- 3) Det generelle princip for cabotagekørsel ændres, så der gives tilladelse til et ubegrænset antal cabotageture inden for en periode på 5 dage. Definitionen af cabotagekørsel præciseres, så den kan omfatte flere læsesteder, flere lossesteder eller flere læse- og lossesteder.

Hvad angår Kommissionens forslag om ændring af udlejningsdirektivet, er formålet at skabe et ensartet regelsæt for brug af udlejningskøretøjer til godstransport. Herudover er formålet at skabe lige vilkår for godskørsel på landevejene i EU.

De centrale ændringer i direktivet er:

- 1) Alle virksomheder i Unionen får mulighed for at anvende udlejningskøretøjer indregistreret i EU til både international trafik mellem medlemsstaterne, national kørsel og cabotagekørsel.
- 2) Forslaget indebærer endvidere, at medlemsstatens mulighed for at begrænse egne virksomheders brug af udlejningskøretøjer over 6 tons udgår.

For så vidt angår Kommissionens forslag om udstationering og håndhævelse af sociale betingelser, er de væsentligste forslag til ændringer:

- 1) Anvendelsesområdet for de gældende håndhævelseskrav udvides til at omfatte kontrol med overholdelsen af arbejdstidsbestemmelserne for personer, der udfører vejtransportaktiviteter.

2) Desuden lægges der op til sektorspecifikke regler for udstationering af arbejdstagere i vejtransportsektoren.

Det præciseres, at førere, der udfører international transport underlægges værtslandets regler for mindsteløn og betalt ferie, når udstationeringsperioden er længere end 3 dage i en kalendermåned.

Tærsklen finder ikke anvendelse på cabotagekørsel. Derfor gælder værtslandets mindsteløn mv. for cabotagekørsel.

Hvad angår Kommissionens forslag om køre-/hviletid og takografer, er de centrale ændringsforslag:

- 1) Det præciseres, at førere ikke kan afholde 45 timers-hvilet i førerhuset.
- 2) Der indføres en arbejdsgiverforpligtelse til at betale for eller stille egnet indkvartering til rådighed for førere, når der afholdes hvil.
- 3) Arbejdsgiveren bliver samtidig forpligtet til at indrette kørslen, så det bliver muligt for føreren at returnere til sit hjemland hver 3. uge.

Hvad angår takografforordningen, er det væsentligste ændringsforslag, at føreren forpligtes til at indtaste landekoder i den digitale takograf, hver gang føreren krydser en landegrænse.

Regeringens holdning og forhandlingssituationen

Regeringen støtter som udgangspunkt en revision af reglerne på vejtransportområdet med det overordnede mål at sikre klare og enkle regler for arbejdstagere og arbejdsgivere.

Regeringen vil arbejde for tiltag, som bidrager til at sikre fair konkurrence, og som bidrager til en styrkelse af håndhævelsen af de fælles regler.

Regeringen finder det ligeledes vigtigt, at erhvervslivet ikke pålægges unødige administrative omkostninger.

Hvad angår forhandlingssituationen, tegner der sig en klar opdeling af medlemslandene, som kan inddeles på to dimensioner i en øst-vest-opdeling og en center-periferi-opdeling.

Overordnet set ønsker de østeuropæiske medlemslande yderligere åbning og adgang til vejtransportmarkedet, mens de vesteuropæiske medlemslande ikke ønsker yderligere markedsåbning. Samtidig er lande i periferien af EU bekymrede for, at de nye regler vil medføre dårlige betingelser for deres virksomheder og chauffører, når de udfører transport i udlandet.

I januar 2017 er Danmark indtrådt i Vejtransportalliancen, som udgør et samarbejde mellem ti ligesindede lande om fremtidens europæiske vejtransportpolitik, herunder Kommissionens vejpakke. Alliancen består af Østrig, Belgien, Danmark, Tyskland, Frankrig, Italien, Luxembourg, Sverige, Norge og Schweiz.

På rådsmødet den 8. juni 2017 udsendte landene i Vejtransportalliancen en fælles meddelelse om, at man ikke ønsker en yderligere liberalisering af markedet for cabotagekørsel, før der er sikret lige konkurrencevilkår i vejtransportsektoren.

På samme rådsmøde udsendte en række østeuropæiske lande ligeledes en fælles meddelelse om, at vejpakken skal give mulighed for fuld udnyttelse af de konkurrencemæssige fordele, der eksisterer i det indre marked, samtidig med, at der sikres fair konkurrence og passende arbejdsforhold for chauffører.

Danmark mødes med de andre lande i Vejtransportalliancen forud for det kommende rådsmøde for at diskutere status i forhandlingerne.

De store uenigheder reflekteres naturligvis i den foreliggende fremskridtsrapport.

For så vidt angår markedsadgang, er en væsentlig knast spørgsmålet om, hvorvidt og hvordan lette erhvervskøretøjer – det vil sige varebiler – skal omfattes af de krav, som i dag stilles for udøvelse af vejtransporterhvervet for kørsel med lastbiler.

Derudover er der en stor diskussion om forslaget vedrørende strammere krav til etablering, hvor man fra dansk side har ønsket at dæmme op for brugen af såkaldte postkasseselskaber.

Den helt store knast i denne del af vejpakken er dog spørgsmålet om cabotagekørsel. Kommissionen har som sagt foreslået, at det generelle princip for cabotagekørsel ændres, så der gives tilladelse til et ubegrænset antal cabotageture inden for en periode på 5 dage, hvor der i dag tillades 3 ture inden for 7 dage.

Fra dansk side har man støttet, at man gør cabotagereglerne enklere og klarere, så det bliver lettere for myndighederne at håndhæve reglerne. Samtidig er det en klar dansk position, at en ændring af reglerne ikke må medføre en yderligere åbning i adgangen til at udføre cabotagekørsel i Danmark.

Fra dansk side har vi endvidere lagt vægt på den manglende sammenhæng mellem reglerne om cabotagekørsel og kombineret transport. Vi har i den forbindelse forsøgt at finde opbakning hos ligesindede lande, og jeg er glad for, at andre lande nu også er opmærksomme på problemstillingen, og at vi har fået det reflekteret i fremskridtsrapporten.

Hvad angår den sociale del af vejpakken, har der været store diskussioner om fastsættelsen af sektorspecifikke regler for udstationering.

Beskæftigelsesministeren og jeg orienterede selv udvalget på en række møder forud for EPSCO-rådsmødet den 23. oktober, hvor en række medlemslande ønskede at få skrevet undtagelser for vejtransport ind i udstationeringsdirektivet. Det lykkedes som bekendt ikke, og det er regeringen meget tilfreds med.

I forhandlingerne om vejpakken er landene fortsat meget uenige om anvendelsen af reglerne for udstationering. En række lande ønsker, at udstationeringsreglerne først skal gælde efter et bestemt antal dage for cabotagekørsel og international transport. Regerin-

gen har været meget klar på det område. Cabotagekørsel er national transport, og her skal udstationeringsreglerne gælde fra første dag.

Hvad angår afgiftsdelen af vejpakken, vedrører det første forslag en revision af eurovignettedirektivets kapitel III om vej- og brugsafgifter. Hovedformålet med de foreslåede ændringer er at bidrage til at fremme anvendelsen af principperne om "forureneren betaler" og "brugeren betaler".

De væsentligste ændringer i Kommissionens forslag er:

- 1) Anvendelsesområdet udvides til at omfatte busser, personbiler og varebiler.
- 2) Det foreslås desuden, at vignetter helt udfases, samt at muligheden for at undtage lette lastbiler fra afgiftsordninger bortfalder.
- 3) Endelig stilles der forslag til ændringer i rammerne for fastsættelsen af afgiftssatser, så det bl.a. bliver muligt at lægge en afgift på trængsel oven i infrastrukturafgiften. Provenuet fra en trængselsafgift foreslås øremærket tiltag, som reducerer trængsel.

Forslaget ventes at have væsentlige statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser. Direktivet vil få statsfinansielle konsekvenser ved, at der skal ske en udfasning af vignetordninger. Det vil medføre et mindre provenu for staten på i størrelsesordenen 400-450 mio. kr. om året fra den eksisterende Eurovignet for lastbiler. Dertil kommer et reduceret provenu på ca. 300 mio. kr. fra den planlagte nye periodebaserede afgift for person- og varebiler, der indgår i aftalen af 21. september om en omlægning af bilafgifterne.

Samlet set stammer i størrelsesordenen 450 mio. kr. af det reducerede provenu fra udenlandske køretøjer.

Hvis det nuværende provenu fra eurovignetten for lastbiler skal opkræves gennem en kilometerbaseret vejafgift, vil der være mulighed for at indføre et nyt afgiftssystem, hvis provenu vil afhænge af det valgte niveau for takster. Det vil i princippet give mulighed for at fastholde det samlede provenu på samme niveau som det nuværende.

Ved indførelsen af et nyt afgiftssystem må der dog påregnes øgede administrative omkostninger til opkrævning af vejafgifter. Baseret på Skatteministeriets beregninger fra 2012 kan meromkostningen vise sig at blive betydelig og måske af en størrelsesorden, som ikke står i et rimeligt forhold til provenuets størrelse. Omkostningerne til etablering og drift af en kilometerbaseret ordning blev dengang vurderet til at udgøre i størrelsesordenen 400 mio. kr. årligt, omregnet til 2017-niveau. De erhvervsøkonomiske konsekvenser af forslaget vil afhænge af det valgte takstniveau for en ny kilometerbaseret vejafgift.

For så vidt angår Kommissionens forslag til revision af eurovignettedirektivet om vægtafgifter, er der tale om følgende centrale ændringer:

- 1) Der foreslås en afvikling af minimumssatserne for de løbende afgifter, dvs. vægtafgiften, for tunge godskøretøjer.
- 2) Der åbnes for muligheden af en sænkning eller afskaffelse af vægtafgiften.

Forslaget indebærer, at vægtafgiften på tunge godskøretøjer gradvis kan afvikles. Danmark forpligtes dog ikke til at ændre de nuværende afgiftssatser. Forslaget har i udgangspunktet derfor ikke statsfinansielle omkostninger.

Erhvervets incitament til at lade lastbiler indregistrere i andre lande vil dog blive forøget, hvis andre lande træffer beslutning om at reducere afgiften.

Ved en udflagning af dele af den danske bestand af tunge godskøretøjer reduceres provenuet fra vægtafgiften og – afhængigt af den konkrete anvendelse af de udflagede lastbiler – eventuelt også fra vejbenyttelsesafgiften.

Statens samlede provenu fra vægtafgift for lastbiler udgør ca. 85 mio. kr. årligt, hvoraf ca. 50-55 mio. kr. hidrører fra tunge lastbiler. Det potentielle provenutab ved forslaget udgør således i størrelsesordenen 50-55 mio. kr. fra vægtafgiften.

Det syvende og sidste forslag i vejpakken vedrører Kommissionens forslag om ændring af bompengedirektivet. Det centrale i forslaget er, at man vil forsøge at nedbringe hindringerne for udbredelse af interoperabilitet mellem elektroniske bompengesystemer. Herunder vil man med forslaget fremme udveksling af oplysninger om manglende betaling af vejafgifter på tværs af landegrænser i EU.

Forslagets formål er at forbedre og forenkle EU's regler for de afgiftsordninger, som kan medvirke til at nedbringe trafikens belastning af omgivelserne. Da forslaget indebærer, at der sandsynligvis vil skulle gennemføres ændringer af it-systemer hos SKAT for at give andre landes myndigheder adgang til oplysninger fra køretøjsregisteret, vil forslaget kunne få statsfinansielle konsekvenser.

Regeringens holdning

Hvad angår revisionen af eurovignettedirektivets afsnit om vejafgifter, ser regeringen positivt på, at forslaget formentlig betyder, at trafik i andre EU-lande med dansk indregistrerede køretøjer opnår en øget beskyttelse mod vej- og brugsafgifter. Denne beskyttelse har særlig værdi for et land, som ligger i den geografiske udkant af Europa.

Det er afgørende for regeringen, at forslaget ikke forhindrer, at de faste forbindelser – det vil sige Storebæltsforbindelsen, Øresundsforbindelsen m.v. – som er etableret i henhold til statsgarantimodellen, kan anlægges og drives som hidtil.

Regeringen finder det vigtigt, at den eksisterende vignetordning for lastbiler kan bibeholdes, idet det vurderes, at omkostningernes andel af merprovenuet ved omlægning til en kilometerbaseret afgift vil være betydelige.

Tilsvarende lægger regeringen vægt på at bibeholde muligheden for at indføre nye periodebaserede vejafgifter for person- og varebiler. Desuden finder regeringen det vigtigt, at der ikke indføres bindinger på anvendelsen af provenuet fra afgiftsordninger.

Fra regeringens side ønskes det samtidig, at det skal være muligt at undtage lette lastbiler og busser fra afgiftsopkrævningen.

For så vidt angår revisionen af eurovignettedirektivets kapitel om vægtafgift, ser regeringen positivt på, at forslaget sigte om at gøre det muligt for medlemsstaterne at omlægge afgifterne på transporterhvervet i retning fra faste årlige afgifter til variable afgifter. Regeringen har dog ikke afklaret, hvorvidt regeringen ønsker at udnytte de muligheder, der gives i Kommissionens forslag for at sænke de erhvervsrettede afgifter.

Hvad angår bompengedirektivet, ser regeringen positivt på forslaget ambition om at forenkle EU's regler for de afgiftsordninger, der kan medvirke til at nedbringe trafikens belastning af omgivelserne. Der er fra dansk side et behov for at afklare forslaget betydning for de tekniske krav til eksisterende systemer for betaling af brugsafgifter.

Forhandlingssituationen

Forhandlingerne er fortsat i de indledende faser. Om vejafgiftsdelen af eurovignettedirektivet kan jeg dog oplyse, at en række medlemsstater har udtalt sig imod en udfasning af periodebaserede afgifter.

Hvad angår forhandlingen af eurovignettedirektivets kapitel om vægtafgift, har hovedparten af medlemsstaterne taget undersøgelsesforbehold og/eller parlamentariske forbehold, hvorfor vi ikke har et samlet billede af de andre landes holdninger.

Om ændringen af bompengedirektivet kan jeg oplyse, at mange medlemsstater støtter de overordnede ændringer og intentionen bag. Mange medlemsstater støtter endvidere forslaget del om inklusion af bestemmelser om udveksling af information om manglende betaling af afgifter.

Claus Larsen-Jensen mindede om, at der foregik en bevidst spekulation i at opnå konkurrencemæssig fordele ved ikke at efterleve de betingelser, der gælder i de enkelte lande. Det gjaldt luft- og vejtransport, og det smittede også af på holdningen mellem øst og vest vedrørende cabotagekørslen. Den polske ambassadør havde netop sagt, at udstationeringsdirektivets påbud om at efterleve reglerne i det land, hvor man udfører sin aktivitet, undergraver det indre marked. Claus Larsen-Jensen var derfor glad for, at ministeren understregede, at alle elementer på transportområdet skulle opfyldes. Den sociale del var særlig vigtig. Fair og lige vilkår for de ansatte var afgørende for at opnå en fair konkurrence, da vilkårene er selskabernes konkurrenceparameter. Han ville gerne have ministeren til at kommentere 3F's udtalelse om, at fagforeningen ikke har en jordisk chance for at overenskomstdække samtlige selskaber, der udfører aktiviteter i landet, og spørgsmålet er så, hvordan man sikrer juridisk dokumentation for, at de pågældende selskaber overholder danske løn- og arbejdsmarkedsforhold. Hvis det nye udstationeringsdirektiv blev vedtaget, som det så ud nu, drejede det sig ikke kun om lønvilkår, men også om bl.a. tillæg, feriepenge og pensionsforhold. Fordi der i Danmark var bred politisk opbakning til en model, hvor arbejdsmarkedets parter selv regulerer, har det været op til parterne at håndtere social dumping både på transportområdet, i byggeriet og inden for luftfarten. Men der var også en myndighedsmæssig forpligtelse til at kontrollere, at de regler, man har vedtaget i EU-regi, blev overholdt. Ellers fik man ikke en fri og fair konkurrence, og så kom elementerne i vejpakken, f.eks. vedrørende cabotagekørsel, ikke til at fungere. Hvilke overvejelser gjorde ministeren sig om det?

Christian Poll henviste til det 6. forslag i vejpakken om en ændring af eurovignettedirektivet. Her nævnte ministeren, at etablering og drift af en kilometerbaseret vejafgift ville kunne koste 400 mio. kr. omregnet til 2017-priser. Han ville gerne vide, hvilket årstal disse priser var omregnet fra og dermed hvilket teknologistade, for teknologien udvikler sig vanvittig hurtigt. Hvis det f.eks. var omregnet fra 2010-priser, var teknologien og datafangsten kommet så langt siden, at man nu ville have en helt anden situation. Alternativet så gerne en diskussion om omstilling til et roadpricingsystem, og mente, at man overvurderede, hvor dyrt det ville blive, fordi man i forvejen havde en meget stor opsamling af data.

Transport-, bygnings- og boligministeren svarede Claus Larsen-Jensen, at man i Danmark ikke skulle overholde love for at leve op til udstationeringsdirektivet om løn, feriepenge og pensionsforhold, men i stedet regler fastsat i overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter, som håndhæves ved almindelige arbejdsretlige skridt. Svaret var derfor, at der i Danmark ikke er nogen myndighedsforpligtelse. Det kunne man godt have et ønske om at ændre på, herunder i sammenhæng med EU-regler om udstationering og cabotage, men det var en anden diskussion. I dag handlede det om, hvorvidt man skulle have udstationeringsregler, der gælder ved cabotagekørsel. Danmark bakkede op om Kommissionens forslag. Hvordan Danmark vælger at håndhæve udstationeringsreglerne, er en separat diskussion, som han gerne tog, men som ikke var relevant for, hvordan regeringen skulle forhandle i EU om denne sag.

Ministeren svarede Christian Poll, at tallene var fremregnet fra 2012-tal. Han gik ud fra, at de var baseret på de kendte teknologier på området, og at nye teknologier som roadpricing foretaget ved hjælp af GPS-systemer formentlig ikke var indregnet. Han ville muligvis støtte indførelsen af en brugsbaseret afgift, hvis man fra politisk hold var villig til at fjerne andre afgifter. Men ham bekendt brugte ingen lande endnu GPS-baserede data til opkrævning af kilometerbaserede vejafgifter. Hvis Danmark skulle være pioner på området, skulle Danmark være de første til at udvikle et it-system, og det ville ministeren nødig gå i gang med, for Danmark havde dårlige erfaringer med at være pionerer på feltet it-systemer.

Christian Poll var glad for at høre, at omregningen var fra 2012. Der var sket meget på de 5 år inden for det teknologiske område, så det kunne gøres en del billigere end for de 400 mio. kr., omregningen gav. Han havde bemærket, at regeringen med ministerens ord var positiv over for omstillingen fra faste til variable afgifter. Her var Alternativet enig. Det var vigtigt, når man nedsatte de faste afgifter, at skruer op for de variable, som ikke mindst kunne baseres på den grad af CO₂- og partikelforurening, den pågældende transport måtte medføre. Et roadpricingsystem kunne man oven i købet regulere efter tidszoner og på den måde imødekomme visse af trængselsproblemerne. Det var spændende, hvis Danmark ville gå foran på dette område. Mange var bekymrede for, om roadpricing via GPS kunne give en øget overvågning. Men de flestes telefoner indeholder netop sådan en GPS, så teleselskaberne ved nøjagtig, hvor det meste af befolkningen befinder sig – her ville det kun være et spørgsmål om, hvor bilerne befandt sig.

Claus Larsen-Jensen vidste udmærket, at det er arbejdsmarkedets parter, der aftaler løn- og pensionsvilkår. Men da man udarbejdede overgangsbestemmelser for østarbejdskraft i forbindelse med udvidelsen af EU i 2004, blev det aftalt, at politi og skattevæ-

sen havde et myndighedsansvar for at kontrollere, at de regler, arbejdsmarkedets parter aftale, faktisk blev overholdt. Han bad ministeren om et foreløbigt tilsagn om, at de danske myndigheder sørger for en kontrol af, at de nye regler bliver overholdt.

Transport-, bygnings- og boligministeren mente, at Claus Larsen-Jensens spørgsmål hørte til en anden god gang, når det skulle diskuteres, hvordan Danmark ville håndtere udstationeringsregler. Her var det spørgsmålet, om der skulle være regler for cabotage. Det andet måtte involvere både justits- og beskæftigelsesministeren og lå delvis uden for transport-, bygnings- og boligministerens ressort.

Han mente, at Christian Polls princip om at skruer op for de variable afgifter efter forurening, når man skruede ned for de faste, var godt. Men han påpegede, at man skulle skruer mere ned for de faste, end man skruede op for de løbende, hvis afgifterne alene skal dække udgifterne til forurening. De faste afgifter var nemlig på ca. 50 mia. kr., mens de løbende samfundsmæssige udgifter ved bilkørsel, herunder til forurening, udgjorde ca. 17 mia. kr. Biler var med andre ord kraftigt overbeskattet i forhold til deres samfundsskadelige effekt. Hvis man ønskede, at afgiften passer til den udgift, bilerne påfører samfundet, skulle man acceptere et betydeligt mindre provenu i statskassen. Hvis Alternativet var enige med Liberal Alliance i det princip, var der ny fryd og gammen i Folketinget.

Claus Larsen-Jensen havde fuld forståelse for, at ministeren ikke kunne svare detaljeret, og for at det lå delvis uden for hans ressort. Han bad bare ministeren om et tilsagn om, at man ville arbejde for at sikre myndighedskrav om kontrol med efterlevelse af reglerne, der ville følge af transportpakkens nye regler.

Christian Poll mente, at Alternativet og Liberal Alliance kunne blive enige om princippet. Alternativet mente dog ikke, at de eksisterende afgifter modsvarede skaderne fra forureningen. Standardprisen på CO₂ var alt for lav, da den ikke tog hensyn til bl.a. den sundhedsmæssige effekt fra NO_x og andre skadelige partikler, og dermed levede Danmark ikke op til Parisaftalen.

Transport-, bygnings- og boligministeren svarede Claus Larsen-Jensen, at hvad der ikke allerede var en myndighedsopgave, kunne han ikke love, at han ville arbejde for ville blive det. Det havde han ikke kompetence til på regeringens vegne. Men han kunne garantere, at hvad der i dag var en myndighedsopgave, også ville være det fremover.

Til Christian Poll sagde han, at de tal, regeringen havde anvendt, kom fra Det Miljøøkonomiske Råd, som var de klogeste mennesker, han kendte på det område.

8. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om sikring af konkurrencen inden for lufttransport og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning 868/2004

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2017) 0289

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (sammenotat side 144)

Transport-, bygnings- og boligministeren: Kommissionen fremsatte forslaget om en ændring af forordningen den 8. juni 2017. Med forslaget vil Kommissionen styrke EU-luftfartsselskabers mulighed for at kunne konkurrere med tredjelands luftfartsselskaber på grundlag af åben og loyal konkurrence – også kaldet level playing field. Det er hensigten at kunne modgå tredjelands praksisser, som påvirker konkurrencen og dermed er til skade for et eller flere af EU's luftfartsselskaber.

Det centrale i Kommissionens forslag er, at Kommissionen får mulighed for at undersøge mulig unfair konkurrence fra tredjelande og samtidig får kompetence til at vedtage såkaldt kompenserende foranstaltninger over for tredjelande, hvor der er tale om unfair konkurrence.

Forhandlingssituationen

Forhandlingerne har vist, at medlemslandene placerer sig inden for tre grupperinger:

1) En første gruppe af lande med meget store nationale luftfartsselskaber, der er meget positive over for forslaget og gerne ser det vedtaget hurtigst muligt.

2) En anden gruppe af lande, der ikke har store nationale luftfartsselskaber. Denne gruppe er meget kritisk over for forslaget og ønsker det ikke vedtaget – eller alternativt vedtaget i en meget udvandet form.

3) Endelig er der en tredje gruppe af lande, deriblandt Danmark, som indtager en midtsøgende position. Man støtter generelt op om ideen om at sikre fair konkurrence, ligesom man ønsker at give Kommissionens muligheder for at undersøge mulig statsstøtte m.v. i tredjelande.

Regeringens holdning

Regeringen er enig i Kommissionens målsætning om sikre en effektiv og ligelig beskyttelse af EU-luftfartsselskaber. Regeringen er dog ikke overbevist om den positive merværdi af det foreliggende forslag. Især forekommer det ikke klart, hvilke forhold der reelt forbedres i forhold til dagens situation, hvis forslaget vedtages. Dette er således et centralt spørgsmål, som regeringen vil undersøge nærmere.

Det er desuden regeringens opfattelse, at eventuelle foranstaltninger ikke må få negative konsekvenser for tilgængeligheden til og fra Danmark, og at medlemslandene bør have mest mulig indflydelse på beslutninger om Kommissionens iværksættelse af foranstaltninger.

Claus Larsen-Jensen henviste til lande med lavprisselskaber inden for luftfarten, f.eks. RyanAir, der gør, hvad de kan for systematisk at undgå at overholde reglerne. Han spurgte, hvad ministeren ville gøre i EU-regi for at sikre, at luftfartsselskaber konkurrerer på lige og fair vilkår. Hvis ikke det blev sikret, ville man miste opbakningen til det indre marked.

Transport-, bygnings- og boligministeren svarede, at RyanAir havde base i Irland, som er et EU-land. Lavprisselskaber med base i EU var ikke omfattet af de igangværende forhandlinger, som vedrørte luftfartsselskaber fra tredjelande, der opererer i EU. Her havde Kommissionen et ønske om at dæmme op for konkurrence på ulige vilkår i kraft af statsstøtte fra lande uden for EU. Danmark bakkede op om Kommissionens ønske, og nu udestod kun en diskussion om, hvordan det gøres bedst muligt.

Spørgsmålet om, hvordan RyanAir opererer i Danmark, hørte i stedet under regeringens forslag om en Lex Luftfart, som den havde sendt til Kommissionen, og som den forsøgte at højne Kommissionens og andre medlemslandes opmærksomhed om. Lex Luftfart var et resultat af drøftelser med branchen og faglige organisationer også fra før ministeren var minister.

Claus Larsen-Jensen forstod ministerens svar og var ikke specifikt interesseret i at diskutere RyanAir, men brugte selskabet som et eksempel. Han var interesseret i, hvordan man sikrer, at EU-lande efterlever de krav, EU stiller til tredjelande. Udvalget havde samme dag haft en lignende diskussion med finansministeren om skattely.

9. Rådskonklusioner om fremskridtene i implementeringen af det transeuropæiske transportnet (TEN-T) og Connecting Europe-faciliteten (CEF) for transport

– Vedtagelse

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (samlenotat side 155)

Transport-, bygnings- og boligministeren: Det er forventningen, at formandskabet på rådsmødet den 5. december 2017 vil fremlægge rådskonklusionerne til vedtagelse. Formålet med rådskonklusionerne er at gøre status over implementeringen af transportdelen af EU's infrastrukturfond, CEF, for perioden 2014-2020. Det er samtidig formålet at udstikke en retning for den fremtidige CEF – CEF II – som forventes at skulle gælde for EU's næste flerårige finansielle ramme for perioden 2021-2027. Regeringen er positiv over for rådskonklusionerne og støtter den endelige tekst.

10. Rådskonklusioner om digitalisering af transport

- *Fremskridtsrapport*
- *Vedtagelse*

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (samlenotat side 160)

Transport-, bygnings- og boligministeren: Det er forventningen, at formandskabet på rådsmødet den 5. december 2017 vil fremlægge rådskonklusionerne til vedtagelse. I rådskonklusionerne anlægges en horisontal tilgang, der opfordrer Kommissionen til at fremlægge en samlet strategi for digitalisering af transportsektoren. Strategien vil bl.a. skulle indeholde et roadmap med en vejledende liste af initiativer med sigte på at fremme digitalisering og automatisering på tværs af transportmodaliteter. Regeringen er generelt positivt indstillet over for formandskabets udkast til rådskonklusioner. Regeringen støtter den endelige tekst.

11. Rådskonklusioner om midtvejsevaluering af Galileo, Egnos og Det Europæiske GNSS-agentur (Global Navigation Satellit System)

- *Vedtagelse*

KOM (2017) 0616

Rådsmøde 3581 – bilag 2 (samlenotat side 163)

Transport-, bygnings- og boligministeren: Den næste sag, jeg vil forelægge, hører under uddannelses- og forskningsministerens ressort. Det er forventningen, at formandskabet på rådsmødet den 5. december 2017 vil fremlægge rådskonklusionerne til vedtagelse.

Rådskonklusionerne er foranlediget af, at Kommissionen med EU-forordningerne om etablering og drift af de europæiske satellitbaserede navigationssystemer og om oprettelse af Det Europæiske GNSS-Agentur blev pålagt at evaluere henholdsvis EU's satellitnavigationssystemer, Galileo og European Geostationary Navigation Overlay System – herefter forkortet EGNOS – og European Global Navigation Satellite Systems Agency – herefter forkortet GSA.

Rådskonklusionerne understreger, at der kan tages regulatoriske tiltag for at sikre kompatibilitet med Galileo og EGNOS for udstyr købt i EU og opfordrer Kommissionen til at fuldende opbygningen af Galileo ved samtidig at give prioritet til brugen af europæiske løfteraketter.

Rådskonklusionerne understreger bl.a., at GSA bør tildeles det fulde ansvar for programstyringen og driften af Galileo og EGNOS, ligesom GSA bør tilføres de nødvendige ressourcer for at kunne løfte denne opgave.

Rådskonklusionerne peger desuden på, at der fremadrettet bør afsættes tilstrækkeligt med ressourcer for at kunne udnytte Galileo og EGNOS fuldt ud og skabe et positivt og forudsigeligt investeringsklima for brugerne.

Regeringen er positivt stemt over for midtvejsevalueringen og enig i det foreliggende udkast til rådskonklusioner. Regeringen støtter den endelige tekst.

12. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. Siden sidst

a) Orientering om forslag til afgørelse fra generaladvokaten – sag C-541/16 – Europa-Kommissionen mod Kongeriget Danmark

EUU alm. del (16) – bilag 245 (notat om afgivelse af indlæg i sagen)

Transport-, bygnings- og boligministeren: Den sidste sag, jeg vil forelægge for udvalget til orientering, vedrører den verserende sag mellem Kommissionen og Danmark vedrørende fortolkningen af reglerne om cabotagekørsel.

Den 25. oktober 2016 indgav Kommissionen stævning ved EU-Domstolen mod Danmark for tilsidesættelse af forpligtelser på området for cabotagekørsel i henhold til cabotageforordningen. I stævningen nedlagde Kommissionen påstand om, at Danmark ikke har opfyldt sine forpligtelser i forordningen, da det i dansk ret er fastsat, at en cabotagekørsel kan bestå af enten flere læssesteder eller af flere lossesteder, men ikke begge dele.

Folketingets Europaudvalg blev den 16. december orienteret om regeringens indgivelse af indlæg i sagen, hvor regeringen fastholdt, at den danske definition ikke var i strid med forordningen. Sagen er sidenhen blevet behandlet ved EU-Domstolen, og jeg skal orientere udvalget om, at vi forventer, at EU-Domstolen vil afsige sin dom i sagen i starten af 2018.

Da sagen ikke er endeligt afgjort, skal jeg ikke gå i detaljer med den her, men jeg kan fortælle, at generaladvokaten den 23. november 2017 fremsatte sit forslag til sagens afgørelse. Generaladvokaten indstiller, at Danmark frifindes. Det ser vi naturligvis positivt på, og vi håber, at EU-Domstolen vil følge indstillingen.

Mødet sluttede kl. 12.41